

Delavci terjajo več samoupravnega reda

CK ZKS ocenil izkušnje in rezultate samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o delitvi dohodka - Nujne so spremembe in dopolnitve

LJUBLJANA, 10. jul. Centralni komite ZKS je na svoji 27. seji — vodil jo je predsednik France Popit — razpravljal o družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju za usmeritev delitve dohodka in osebnih dohodkov, dalje je sprejel sklep — o ustanovitvi politične šole pri CK ZKS, o dopolnitvi organizirano-sti ZKS in o volitvah delegatov za III. konferenco ZKJ v Sloveniji.

Uvodni referat k osrednji točki dnevnega reda — o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju za usmeritev delitve dohodka — je imel Peter Tos. (Dajši izvešček iz njegovega referata objavljamo na 4. strani). V zanimivi in vsebinsko razgibani razpravi so sodelovali Pavle Gantar, Jože Globačnik, Roman Albreht, Stjepan Šaubert, Bogdan Bira, Sergej Kraigher, Tone Kropušek, France Popit in Zvone Dragan. (Razpravo objavljamo na 2. strani).

Tone Kropušek se je za napredek odredel nadzorništva sindikata, zbornice in vlade pri oblikovanju skupnih stališč sporazumov in menil, da so delavci sami terjali več samoupravnega reda in svoj večji vpliv na družbeno in gospodarska dogajanja. CK ZKS je imenoval posebno komisijo, ki bo do prihodnje seje — predvidoma v drugi polovici septembra — izdelala predlog stališč, oziroma idejno-političnih izhodišč za delo in ravnanje komunistov pri ugotovitvi sistema samoupravnega sporazumevanja.

Milan Kučan je nato pojasnil predlog sekretariata CK ZKS o ustanovitvi politične šole pri CK ZKS. Dejal je, da ustanovitev šole terja potreba po celovitem idejno-političnem usposabljanju komunistov. CK ZKS je sklep o ustanovitvi šole sprejel. Nekaj več razprave je bilo ob predlogu sklepa o dopolnitvi organiziranosti v ZKS. Predlog sklepa je obrazložil Milan Popit. Ob nekaterih pripombah Gradjana Škrka, Bogdana Birse, Vlada Janžiča in Gojka Staniča je CK ZKS sklep sprejel.

Prav tako je sprejel sklep o volitvah delegatov za III. konferenco ZKJ. (Več o vsem na 2. strani).

Vietnam znova za mizo

V Parizu bosta obnovila pogovore Kissinger in Le Duc To

WASHINGTON, 10. jul. (DPA) — Politiki opazovalci v Washingtonu menijo, da bo Nixonov poseben svetovalec Henry Kissinger kmalu odpotoval v Pariz na pogovore s članom politbiroja vietnamske delavske partije Le Duc Tojem. Pričakujejo, da se bosta pogovarjala vzporedno s pariskimi pogajanjimi o Vietnamu, ki jih bodo po daljšem premoru obnovili 13. julija.

Džemal Bijedić na srečanju SEV

Predsednik ZIS Džemal Bijedić vodi jugoslovansko delegacijo na 26. rednem vrhunskem zasedanju SEV v Moskvi

MOSKVA, 10. jul. (Tanjug). V sovjetsko glavno mesto je danes dopotoval predsednik ZIS Džemal Bijedić, ki bo vodil jugoslovansko delegacijo na 26. rednem zasedanju sveta za vzajemno gospodarsko pomoč.

Prvič, odkar Jugoslavija sodeluje s tem svetom na podlagi sporazuma iz leta 1964, je na redno zasedanje najvišjega telesa te gospodarske organizacije poslala svojega premiera.

V moskovskih gospodarskih krogih z zadovoljstvom ugotavljajo, da je Jugoslavija v zadnjih letih razširila stike z državnimi članicami te gospodarske organizacije tako na dvostranski kot tudi na večstranski podlagi. Lani je 30 odstotkov jugoslovanske skupne zunanjetrgovinske menjave odpadlo na trgovino s SEV, vrednost menjave pa je dosegla 1,7 milijarde dolarjev. V Moskvi omenjajo, da zdaj potekajo pogovori o nekaterih velikih skupnih akcijah na podlagi sklepov zasedanja SEV na najvišji ravni leta 1969.

V istih krogih dodajajo, da udeležba predsednika jugoslovanske vlade na zasedanju SEV ne pomeni nobene spremembe v statusu Jugoslavije v SEV, ampak je to odsev realnosti in težnje Jugoslavije, da razvije gospodarsko sodelovanje z vsemi območji na svetu. Dnevnega reda zasedanja še niso objavili, pričakujejo pa, da bodo obravnavali tudi nekatera vprašanja s področja sodelovanja med Jugoslavijo in članicami SEV. Poročilo našega dopisnika na zadnji strani.

Zavest moči

Dogaja se včasih, da se nočemo zavedati lastne moči in možnosti, ker nam je nekam lažje sprejeti od zunaj vsiljeno mnenje. Napor, ki bi bil potreben, da zanesljivo in razplamtimo lastno moč, se nam enostavno dozdeva dosti večji od tistega, ki je potreben, da se odgovorno svojem suverenemu mišljenju.

To velja takole na splošno. Jaz pa bi rad nekaj povedal o neuvrčenosti. O moči in možnosti, ki so nam z njo dane, pa se jih včasih ne zavedamo.

Tolajmo se pač, da se svet očitno tudi brez nas dogovarja in sporazumeva. Veliki, ki se med seboj dogovarjajo, nas zagrinjajo v lagoden občutek varnosti: vajeti mednarodne napetosti popuščajo, jedrske mišice plahnijo, nevarnost novega občega spopada čedalje bolj kopni.

Trije veliki se med sabo dogovarjajo. V tem preračunavanju njihovega medsebojnega ravnanja jim je kaj malo mar, da je vietnamski kotel čedalje bolj razbežen, da se v bližnjemzhodnem pesku čedalje bolj kopičijo vnetljivi vojni hlapci, da se tretji svet čedalje bolj trudoma otepa z lakoto in nezavestnostjo.

Nam to ne more biti vseeno, ker smo del tega sveta in ker nečemo strahopetno počeniti pod »varni« napušč velikih. To nam nalaga odgovornost, ki jo čutimo do lastne težke priporjone svobode, do prihodnosti naših otrok in do usode človeštva, ki išče pravično in varno pot v svoj jutri.

To pot smo pomagali tlakovati z načeli, ki so bila oblikovana in kasneje dopolnjena na beograjski, kariski in lusaški konferenci voditeljev držav in vlad neuvrčenih držav, in ki so slejkoprej prežela življenjski utrip večine človeštva. Potrebno je to politiko nenehno vcepjati v nove, predrugačene mednarodne razmere, krepiti čim tesnejše gospodarsko in politično sodelovanje med neuvrčenimi, če se hočemo izogniti kakršnimkoli zunanjim skominam.

Zato prihaja v zadnjem času do pripravljalnih sestankov za novo vrhunsko srečanje neuvrčenih držav, zato si sledijo srečanja in dogovarjanja med voditelji neuvrčenih, kakršno je bilo pravkar minulo med Titom in etiopskim cesarjem ter med Titom in indijskim predsednikom Gijrijem.

Potrebno se je zavedati moči, ki jo imamo: da je kri, ki se nam pretaka po žilah, del velikega krvotoka človeštva, ki diha in misli z nami. Tu, doma, smo si zgradili novo, samoupravno družbo, ki nas osvobaja kot delavce in odločevalce. To gradnjo moramo zacementirati v svet okoli nas, sicer nam jo pritiski od zunaj zrušijo.

Svojo moč moramo pokazati ne samo s trkanjem na zavest človeštva. Razliti jo moramo v vse struge mednarodnopolitičnih tokov, da jih preusmeri k cilju mirljubnega in enakopravnega sožitja med narodi.

TIT DOBERSEK

Demokrati izbirajo kandidata

Na konvenciji bodo sklopili o spornih McGovernovih glasovih

MIAMI BEACH, 10. jul. (UPI) — Danes nekaj čez polnoč po našem času se bo začela konvencija demokratske stranke, na kateri bodo izvolili demokratskega kandidata na ameriških predsedniških volitvah. Takoj po začetku se bo začela razprava, zatem pa bodo glasovali o sklepu mandatnega odbora stranke, da se senatorji McGovernu odvzame 151 od 271 delegatskih glasov. Senator McGovern je te glasove dobil 6. junija na uvodnih volitvah v Kaliforniji.

Messmer: prvi tujec na obisku

Francoški premier se je pogovarjal z odposlancom predsednika Nixona

PARIZ, 10. jul. (Tanjug) — Prvi tuji obiskovalec novega francoskega premiera Pierra Messmerja je bil dopolnilni odposlanec ameriškega predsednika Nixona kalifornijski guverner Ronald Reagan. Le-ta je po dvournem pogovoru povedal, da je bil sivo njegove mislije v Evropi v tem, da se razvije vsak morebitni sum ameriških zavrnikov, se zlasti Francije, glede zmanjšanja ameriških sil na stari celini. O tem se je te dni med obiskom v ZDA pogovarjal tudi francoski obrambni minister Michel Debre.

MED ODMOROM NA VČERAJSNJI SEJI CK ZKS — Na sliki z desne: Sergej Kraigher, France Popit, Tone Kropušek, inž. Andrej Marinc. Foto: S. Bistić

Počasno uvajanje dopolnil

Svet ZSJ: med drugimi zaviralci tudi »tekoči gospodarski položaji«

BEOGRAD, 10. julija (Tanjug) — Svet zveze sindikatov Jugoslavije je na današnji plenarni seji izrekel vrsto kritičnih pripomb zaradi počasnosti pri uresničevanju ustavnih dopolnil.

Ugotovili je, da je to nemakrokrat posledica namerna in zavestnega nasprotovanja ustavni reformi. Pri tem so kot primer posebej omenili banke, zavarovalne zavode in zunanjo trgovino. Krivda leti na birokratske, tehnokratske, nacionalistične in centralistične sile, pa tudi na »tekoči gospodarski položaji«. — Več o tem na 3. strani.

Odraz v razvoju

V. Milatović: Druga faza ustavnih sprememb se bo neposredno odrazila v nadaljnjem razvoju samoupravljanja

VELJKO MILATOVIĆ: SZDL postaja samorganizirano ljudstvo

BEOGRAD, 10. jul. Na 3. seji zvezne konference SZDLJ so proučevali spremembe v političnem sistemu in vlogi socialistične zveze, sprejeli sklep o formiranju komisije za volilni sistem in volitve, verificirali izmenjavo republiških delegacij v zvezni konferenci in pregledali mednarodno aktivnost tega foruma.

Uvodoma je o socialistični zvezi in spremembah v političnem sistemu govoril Veljko Milatović, predsednik zvezne konference SZDLJ. Na začetku je dejal, da ustavne spremembe v drugi fazi kot naravno nadaljevanje že lani izvršenih institucij obsegajo vsa področja družbenih odnosov in institucij in se bodo neposredno odrazile v nadaljnjem razvoju samoupravljanja in neposredne socialistične demokracije.

»V socialistični zvezi se zadržujejo vse sile, ki delujejo s pozicij samoupravnega socializma in se zato SZDLJ v tem smislu istovesti s samo neposredno demokracijo oziroma postaja samorganizirano ljudstvo je dejal Veljko Milatović. Več na 3. strani.

Irska zopet v ognju

Irska republikanska armada ne spoštuje več premirja

BELFAST, 10. jul. (Reuters, AFP) — V delu Belfasta, ki ga kontrolira irska republikanska armada, so sinoči takoj po objavi njenega sporočila obnovili akcije proti britanski armadi v Severni Irski. V prvih treh urah spopadov je bilo ranjenih nekaj britanskih vojakov, življenja pa je izgubil rimskokatoliški duhovnik (poročilo našega dopisnika objavljamo na 5. strani).

Naposled Spasski: Fischer

V Reykjavíku ob 18. uri prva poteza na dvoboju za šahovski naslov

REYKJAVÍK, 10. julija — Za veliki šahovski obračun med Borisom Spasskim in Robertom Fischerjem je naposled vse nared in zdaj ni nobene ovire, da se ne bi začel jutri ob 18.30 uri po srednjeevropskem času tekmeča bosta v boju za naslov prava črna odigrala 24 partij. Spasski bo obranil naslov, če bo zbral 12 točk, Fischer pa bi moral za šahovsko krono osvojiti 12,5 točke. Obširneje o tem poročamo na športni strani.

Čas je dozorel

V Belgiji so sovjetskemu zunanjemu ministru Gromiku izkazali najvišje časti — Evropske teme prevladujejo

BRUSELJ, 10. jul. (Tanjug). Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je danes začel pogovore z belgijskim zunanjim ministrom Pierrom Harmelom. To je prvi obisk kakšnega sovjetskega zunanjega ministra v Belgiji.

Andreju Gromiku so danes izkazali najvišje časti. Sprejeli so ga predsednik senata in predstavniki doma Paul Stroye in Achille van Acker ter predsednik vlade Gaston Eyskens, kralj Baudouin pa je danes priredil kosilo v čast sovjetskega ministra.

Sovjetsko-belgijski pogovori so poleg dvostranskih stikov zajeli tudi priprave na konferenco o evropski varnosti. Harmel se je z Gromikom pogovarjal bolj v imenu držav zahodne zveze. Skušal je slišati Gromikovo mnenje o nekaterih vprašanjih, kjer se stališča Zahoda in Vzhoda o konferenci razlikujejo, to so med drugim omejena suverenost ter svobodno gibanje ljudi in idej.

Sovjetski zunanji minister

je belgijskemu danes pojasnil sovjetsko stališče v zvezi s pripravi na konferenco o evropski varnosti. Poudaril je, da je čas za začetek priprave na konferenco zrel. Ni pa bilo moč povedati, kaj je sovjetski minister Gromiko povedal o problemih, ki zahodne države najbolj zanimajo. O tem bo vsekakor več znanega potem, ko bodo končani pogovori.

Up v Pariz

Danes bo Rogers sprejel Pavel VI., ki upa v uspeh pariških pogovorov

RIM, 10. jul. (Tanjug). Danes so se začeli pogovori med italijanskim premierom Giuliom Andreottijem in ameriškim zunanjim ministrom Williamom Rogersom, ki je včeraj iz Jugoslavije dopotoval v Italijo. Na pogovorih je navzoč tudi zunanji minister Giuseppe Medici.

Opazovalci pričakujejo, da bodo med ameriško-italijanskimi pogovori posvetili posebno pozornost pripravi za evropsko konferenco o varnosti ter odnosom med ZDA in EGS. Ker je Sredozemlje za Italijo velikega pomena, bodo gostitelji zahtevali od Rogersa podrobne informacije o Nixonovih pogovorih v Moskvi, verjetno pa bi želeli tudi slišati ameriško mnenje o sredozemski konferenci o varnosti in sodelovanju, za katero se zavzema Italija.

Ministra Rogersa bo jutri sprejel tudi papežar rimskokatoliške cerkve papež Pavel VI. Papež je včeraj izrekel upanje, da se bodo pariški pogovori o Vietnamu hitro in uspešno končali. Zdi se, da se je papež obrnil predvsem na Američane, ko je od obeh strani zahteval, naj dajeta s hrabrostjo za mir.

Projektiva:

— inženjering
— projektiranje
— aeroinženjering

STRAŽE V MIAMI BEACHU — Ameriška policija straži dvorano, v kateri bo 10. julija konvencija demokratske stranke, tudi z oklopnimi vozili.

Telefoto: UPI

Letalska pomoč

Ameriški bombniki neprestano tolčejo položaje pri Quang Triju, kjer so branilci mesta zelo dobro vkopani

SAIGON, 10. jul. (AP, Reuters, AFP). Ameriško vojno letalstvo še naprej bombardira Severni Vietnam in položaje osvobodilnih sil v Južnem Vietnamu, bitka za Quang Tri je na mrtvi točki, občasni spopadi pa potekajo tudi na drugih frontah.

Ameriška letala so v minulih 24 urah izvedla več kot 300 poletov na Severni Vietnam in drugi dan zapored bombardirala industrijske komplekse v Hanoi in Haiphongu.

V bitki za Quang Tri saigonskim enotam ni uspelo vdreti v mesto. Branilci so vkopani, pomaga pa jim močno topništvo. Reuterjev vojni poročevalec je sporočil, da se saigonske enote izogibajo napadom na dobro utrjene in branjene položaje in očitno računajo na pomoč ameriških bombnikov, ki skoraj neprestano tolčejo položaje osvobodilnih sil okrog Quang Trija. Saigoncem pa to nič ne pomaga in so še zmeraj tam, kjer so bili pred štirimi dnevi, ko se je začela njihova nasprotna ofenziva.

AFP meni, da to mesto ni morda kakšnega izjemnega strateškega pomena, kaže pa, da

ANDREJ GROMIKO: prvi obisk v Belgiji

državna založba slovenije je izdala knjigo edvard protislovja družbene lastnine kardelj v sodobni socialistični praksi

AVTOR »Kritična slovenskega narodnega vprašanja in prodorni analitičnega razvoja socialistične Jugoslavije v tej knjigi osvetljuje pota našega ekonomskega razvoja v študijski kritično razgrajena preteklost in sedanjost naših samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Poudarjena je tudi odvisnost oziroma uspešnost tega razvoja v prihodnosti.

Knjiga ima 118 strani. Cena: 24 din.

Knjigo dobite v vseh knjigarnah in pri

DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE

Ljubljana, Mestni trg 26

Pisma bralcev

Kdo bo odgovoril?

Ponavljam vprašanje, ki je bilo objavljeno pred nekaj tedni na prvi strani Dela, pa nanj še nihče ni odgovoril. To ni le vaše vprašanje — časopis ali novinarstvo — ampak vseh nas, ki si ne moremo pridelati sami sadja in zelenjave. Menim, da mislijo tako vsi, nam podobni občani z manjšimi osebnimi dohodki v Ljubljani in drugih mestih. O tem sicer še nismo razpravljali na širši sestanki, kajti ponudniki nimajo nobene posebne organizacije, ki bi nas predstavljal v razpravi. Zato pričakujemo in želimo, naj o naši preskrbi razpravljajo tiste organizacije, katerih člani smo.

Zelim povedati, da od odgovorov nisem pričakoval pomembnejšega odgovora. Kdor ne dela prav, se težko jama opravljati, a se teže predla go izboljšave. Bolj me je razočaralo sindikalno vodstvo, občinske skupščine in drugi organi, ki smo jih izbrali, da bi nas predstavljal v razpravi nekaterih nalog za naše skupne koristi. Če nimajo konkretnih odgovorov, bi nas lahko vsaj obvestili, ali so že začeli razmišljati o tih vprašanjih in kdaj lahko pričakujemo tehnične odgovore ali predloge. Ali morda menijo, da domo čez nekaj tednov pozabili na te probleme in se zadovoljijo s takšno preskrbo, kakršna pač bo?

Kadar so načelne razprave o skrbi za delovnega, malega človeka, takrat so vsi zelo glasni, kako potreben je pomoč. Kadar gre za konkretne vprašanja in stvarno pomoč, pa jim menda zmanjka sapa in glasu. Zakaj?

Volivci in člani sindikata in drugih organizacij gotovo ne zahtevamo preveč, če želimo, da bi se preskrba z vsemi pomembnejšimi štiti — ki pa niso le kruh in meso, kot je Delo že pisalo — izboljšala. Če ne bo pomagalo pisanje v časopisih, bomo morali biti aktivnejši tudi na sestankih in zborih. Ne bomo jih smeli iz zanamit, češ da so razprave o načelnih stvareh dolgočasne, ampak se jih udeleževati kar najbolj množično in načelne razprave počinjati s konkretnimi vprašanji, ki nas živijo. Če tudi to ne bo pomagalo, bomo menda morali razmišljati o novi organi zajišči ali vsaj družiti — o združevanju porabnikov, o političnih in drugih stvareh, ki si delavci ustanovljati »konkumne« — trgovine za svojo preskrbo. Ne trdim, da bi jih bilo treba posnemati — toda niti za protitež raznim navajalcem. Čez. Pogovoriti bi se bilo treba, kaj. Kaj pa preveč pobudo?

ALBIN DOBROVOLIC, LJUBLJANA

Prijaznost na Rabu
Od 10. do 20. junija je bilo članom ZB Hranstnik območno letovanje na Rabu. Med mnogimi znamenitostmi in naravnimi lepotami otoka smo si želeli ogledati tudi pokopališče fašističnega nasilja na Rabu. Po utrujenosti hoji smo dospeli popolnoma izmučeni na cilj. Cesta je namreč makedonska, prašna.

Izvedeli smo, da tudi na tej grede ne bo prevoja. K sreči smo se srečali s skupi no otrok 4. raz. on, šole iz Štor, ki so imeli svoj avto bus. Vodili so jih učitelji. V imenu vseh nas se jim želimo javno zahvaliti, saj so nas nadprijazno sprejeli med se in nas — brezplačno — prepeljali v mesto. Ne vem, kako bi se sicer ta dan za nas iztekel.

Vsi smo začutili grozote vojne, sama sem preživel 34 mesecev v zloglasnem taborišču Auschwitza, zato smo bili kljub vsemu napornim zadovoljni, da smo lahko z obiskom izkazali spoštovanje trtu na Rabu.

IVANA ŠUNTA, DOL PRI HRANSTNIKU, GORE

Kie so gliserji?
V nedeljo, 2. julija je bila v Delu objavljena novica, da bodo s 5. julijem med Trstom in Portoročem oziroma med Trstom, Lignanom in Portoročem začeli voziti hidrogliserji. Vsak dan naj bi

opravili pet parov voženj. Te novosti, ki naj bi jo uvedla ljubljanski Globtour in Trieste Aliscopi, so se mnogi zelo razveselili, zlasti se tisti domaćini, ki hodijo v Trst, tako bi si prihranili mučno in dolgotrajno samo v avtobusih. Gliserji bi potrebovali za pot od Portoroča do Trsta natanko pol ure, kar je nekajkrat manj, kot traja vožnja s avtobusi pa tudi z osebnimi avtomobili.

Vse pa kaže, da je veselje prenapeto. Dames je petek, 7. julija pa kaže, da iz te moke ne bo kruha. Gliserji ni in v Portoroču tudi ne veda, kdaj bodo začeli voziti. Baje so nastale neke stehneče težave. Bi morda vsaj predstavniki Globtoura pojasnili, v katerem grmu tiči zajec?

Jaže KUKANJA, Portoroč

Ne čakati!
Ze dolgo stanujem v Rožni dolini, zato vem, kako hitro raste motorizirani promet, ki se odvija po neustreznih cestah. Ceste so bile zgrajene za konjsko vprego in pešce, razen tega imajo vrsto nepredvidljivih križišč. S preusmeritvijo prometa iz Dobrave, z Viča, iz Vrhnovec in z Brda v mesto skozi Rožno dolino pa se je stanje še poslabšalo, saj preveč avtomobilov in preveč prometne vozila iz smeri Rožnice znak STOP oziroma znaka za opozorilo, ali so že začeli razmišljati o tih vprašanjih in kdaj lahko pričakujemo tehnične odgovore ali predloge. Ali morda menijo, da domo čez nekaj tednov pozabili na te probleme in se zadovoljijo s takšno preskrbo, kakršna pač bo?

Kadar so načelne razprave o skrbi za delovnega, malega človeka, takrat so vsi zelo glasni, kako potreben je pomoč. Kadar gre za konkretne vprašanja in stvarno pomoč, pa jim menda zmanjka sapa in glasu. Zakaj?

Volivci in člani sindikata in drugih organizacij gotovo ne zahtevamo preveč, če želimo, da bi se preskrba z vsemi pomembnejšimi štiti — ki pa niso le kruh in meso, kot je Delo že pisalo — izboljšala. Če ne bo pomagalo pisanje v časopisih, bomo morali biti aktivnejši tudi na sestankih in zborih. Ne bomo jih smeli iz zanamit, češ da so razprave o načelnih stvareh dolgočasne, ampak se jih udeleževati kar najbolj množično in načelne razprave počinjati s konkretnimi vprašanji, ki nas živijo. Če tudi to ne bo pomagalo, bomo menda morali razmišljati o novi organi zajišči ali vsaj družiti — o združevanju porabnikov, o političnih in drugih stvareh, ki si delavci ustanovljati »konkumne« — trgovine za svojo preskrbo. Ne trdim, da bi jih bilo treba posnemati — toda niti za protitež raznim navajalcem. Čez. Pogovoriti bi se bilo treba, kaj. Kaj pa preveč pobudo?

ALBIN DOBROVOLIC, LJUBLJANA

Prijaznost na Rabu
Od 10. do 20. junija je bilo članom ZB Hranstnik območno letovanje na Rabu. Med mnogimi znamenitostmi in naravnimi lepotami otoka smo si želeli ogledati tudi pokopališče fašističnega nasilja na Rabu. Po utrujenosti hoji smo dospeli popolnoma izmučeni na cilj. Cesta je namreč makedonska, prašna.

Izvedeli smo, da tudi na tej grede ne bo prevoja. K sreči smo se srečali s skupi no otrok 4. raz. on, šole iz Štor, ki so imeli svoj avto bus. Vodili so jih učitelji. V imenu vseh nas se jim želimo javno zahvaliti, saj so nas nadprijazno sprejeli med se in nas — brezplačno — prepeljali v mesto. Ne vem, kako bi se sicer ta dan za nas iztekel.

Vsi smo začutili grozote vojne, sama sem preživel 34 mesecev v zloglasnem taborišču Auschwitza, zato smo bili kljub vsemu napornim zadovoljni, da smo lahko z obiskom izkazali spoštovanje trtu na Rabu.

IVANA ŠUNTA, DOL PRI HRANSTNIKU, GORE

Kie so gliserji?
V nedeljo, 2. julija je bila v Delu objavljena novica, da bodo s 5. julijem med Trstom in Portoročem oziroma med Trstom, Lignanom in Portoročem začeli voziti hidrogliserji. Vsak dan naj bi

opravili pet parov voženj. Te novosti, ki naj bi jo uvedla ljubljanski Globtour in Trieste Aliscopi, so se mnogi zelo razveselili, zlasti se tisti domaćini, ki hodijo v Trst, tako bi si prihranili mučno in dolgotrajno samo v avtobusih. Gliserji bi potrebovali za pot od Portoroča do Trsta natanko pol ure, kar je nekajkrat manj, kot traja vožnja s avtobusi pa tudi z osebnimi avtomobili.

Vse pa kaže, da je veselje prenapeto. Dames je petek, 7. julija pa kaže, da iz te moke ne bo kruha. Gliserji ni in v Portoroču tudi ne veda, kdaj bodo začeli voziti. Baje so nastale neke stehneče težave. Bi morda vsaj predstavniki Globtoura pojasnili, v katerem grmu tiči zajec?

Jaže KUKANJA, Portoroč

Ne čakati!
Ze dolgo stanujem v Rožni dolini, zato vem, kako hitro raste motorizirani promet, ki se odvija po neustreznih cestah. Ceste so bile zgrajene za konjsko vprego in pešce, razen tega imajo vrsto nepredvidljivih križišč. S preusmeritvijo prometa iz Dobrave, z Viča, iz Vrhnovec in z Brda v mesto skozi Rožno dolino pa se je stanje še poslabšalo, saj preveč avtomobilov in preveč prometne vozila iz smeri Rožnice znak STOP oziroma znaka za opozorilo, ali so že začeli razmišljati o tih vprašanjih in kdaj lahko pričakujemo tehnične odgovore ali predloge. Ali morda menijo, da domo čez nekaj tednov pozabili na te probleme in se zadovoljijo s takšno preskrbo, kakršna pač bo?

Kadar so načelne razprave o skrbi za delovnega, malega človeka, takrat so vsi zelo glasni, kako potreben je pomoč. Kadar gre za konkretne vprašanja in stvarno pomoč, pa jim menda zmanjka sapa in glasu. Zakaj?

Volivci in člani sindikata in drugih organizacij gotovo ne zahtevamo preveč, če želimo, da bi se preskrba z vsemi pomembnejšimi štiti — ki pa niso le kruh in meso, kot je Delo že pisalo — izboljšala. Če ne bo pomagalo pisanje v časopisih, bomo morali biti aktivnejši tudi na sestankih in zborih. Ne bomo jih smeli iz zanamit, češ da so razprave o načelnih stvareh dolgočasne, ampak se jih udeleževati kar najbolj množično in načelne razprave počinjati s konkretnimi vprašanji, ki nas živijo. Če tudi to ne bo pomagalo, bomo menda morali razmišljati o novi organi zajišči ali vsaj družiti — o združevanju porabnikov, o političnih in drugih stvareh, ki si delavci ustanovljati »konkumne« — trgovine za svojo preskrbo. Ne trdim, da bi jih bilo treba posnemati — toda niti za protitež raznim navajalcem. Čez. Pogovoriti bi se bilo treba, kaj. Kaj pa preveč pobudo?

ALBIN DOBROVOLIC, LJUBLJANA

Prijaznost na Rabu
Od 10. do 20. junija je bilo članom ZB Hranstnik območno letovanje na Rabu. Med mnogimi znamenitostmi in naravnimi lepotami otoka smo si želeli ogledati tudi pokopališče fašističnega nasilja na Rabu. Po utrujenosti hoji smo dospeli popolnoma izmučeni na cilj. Cesta je namreč makedonska, prašna.

Izvedeli smo, da tudi na tej grede ne bo prevoja. K sreči smo se srečali s skupi no otrok 4. raz. on, šole iz Štor, ki so imeli svoj avto bus. Vodili so jih učitelji. V imenu vseh nas se jim želimo javno zahvaliti, saj so nas nadprijazno sprejeli med se in nas — brezplačno — prepeljali v mesto. Ne vem, kako bi se sicer ta dan za nas iztekel.

Vsi smo začutili grozote vojne, sama sem preživel 34 mesecev v zloglasnem taborišču Auschwitza, zato smo bili kljub vsemu napornim zadovoljni, da smo lahko z obiskom izkazali spoštovanje trtu na Rabu.

IVANA ŠUNTA, DOL PRI HRANSTNIKU, GORE

Kie so gliserji?
V nedeljo, 2. julija je bila v Delu objavljena novica, da bodo s 5. julijem med Trstom in Portoročem oziroma med Trstom, Lignanom in Portoročem začeli voziti hidrogliserji. Vsak dan naj bi

opravili pet parov voženj. Te novosti, ki naj bi jo uvedla ljubljanski Globtour in Trieste Aliscopi, so se mnogi zelo razveselili, zlasti se tisti domaćini, ki hodijo v Trst, tako bi si prihranili mučno in dolgotrajno samo v avtobusih. Gliserji bi potrebovali za pot od Portoroča do Trsta natanko pol ure, kar je nekajkrat manj, kot traja vožnja s avtobusi pa tudi z osebnimi avtomobili.

Vse pa kaže, da je veselje prenapeto. Dames je petek, 7. julija pa kaže, da iz te moke ne bo kruha. Gliserji ni in v Portoroču tudi ne veda, kdaj bodo začeli voziti. Baje so nastale neke stehneče težave. Bi morda vsaj predstavniki Globtoura pojasnili, v katerem grmu tiči zajec?

Jaže KUKANJA, Portoroč

Ne čakati!
Ze dolgo stanujem v Rožni dolini, zato vem, kako hitro raste motorizirani promet, ki se odvija po neustreznih cestah. Ceste so bile zgrajene za konjsko vprego in pešce, razen tega imajo vrsto nepredvidljivih križišč. S preusmeritvijo prometa iz Dobrave, z Viča, iz Vrhnovec in z Brda v mesto skozi Rožno dolino pa se je stanje še poslabšalo, saj preveč avtomobilov in preveč prometne vozila iz smeri Rožnice znak STOP oziroma znaka za opozorilo, ali so že začeli razmišljati o tih vprašanjih in kdaj lahko pričakujemo tehnične odgovore ali predloge. Ali morda menijo, da domo čez nekaj tednov pozabili na te probleme in se zadovoljijo s takšno preskrbo, kakršna pač bo?

Kadar so načelne razprave o skrbi za delovnega, malega človeka, takrat so vsi zelo glasni, kako potreben je pomoč. Kadar gre za konkretne vprašanja in stvarno pomoč, pa jim menda zmanjka sapa in glasu. Zakaj?

Volivci in člani sindikata in drugih organizacij gotovo ne zahtevamo preveč, če želimo, da bi se preskrba z vsemi pomembnejšimi štiti — ki pa niso le kruh in meso, kot je Delo že pisalo — izboljšala. Če ne bo pomagalo pisanje v časopisih, bomo morali biti aktivnejši tudi na sestankih in zborih. Ne bomo jih smeli iz zanamit, češ da so razprave o načelnih stvareh dolgočasne, ampak se jih udeleževati kar najbolj množično in načelne razprave počinjati s konkretnimi vprašanji, ki nas živijo. Če tudi to ne bo pomagalo, bomo menda morali razmišljati o novi organi zajišči ali vsaj družiti — o združevanju porabnikov, o političnih in drugih stvareh, ki si delavci ustanovljati »konkumne« — trgovine za svojo preskrbo. Ne trdim, da bi jih bilo treba posnemati — toda niti za protitež raznim navajalcem. Čez. Pogovoriti bi se bilo treba, kaj. Kaj pa preveč pobudo?

ALBIN DOBROVOLIC, LJUBLJANA

Prijaznost na Rabu
Od 10. do 20. junija je bilo članom ZB Hranstnik območno letovanje na Rabu. Med mnogimi znamenitostmi in naravnimi lepotami otoka smo si želeli ogledati tudi pokopališče fašističnega nasilja na Rabu. Po utrujenosti hoji smo dospeli popolnoma izmučeni na cilj. Cesta je namreč makedonska, prašna.

Izvedeli smo, da tudi na tej grede ne bo prevoja. K sreči smo se srečali s skupi no otrok 4. raz. on, šole iz Štor, ki so imeli svoj avto bus. Vodili so jih učitelji. V imenu vseh nas se jim želimo javno zahvaliti, saj so nas nadprijazno sprejeli med se in nas — brezplačno — prepeljali v mesto. Ne vem, kako bi se sicer ta dan za nas iztekel.

Vsi smo začutili grozote vojne, sama sem preživel 34 mesecev v zloglasnem taborišču Auschwitza, zato smo bili kljub vsemu napornim zadovoljni, da smo lahko z obiskom izkazali spoštovanje trtu na Rabu.

IVANA ŠUNTA, DOL PRI HRANSTNIKU, GORE

Kie so gliserji?
V nedeljo, 2. julija je bila v Delu objavljena novica, da bodo s 5. julijem med Trstom in Portoročem oziroma med Trstom, Lignanom in Portoročem začeli voziti hidrogliserji. Vsak dan naj bi

opravili pet parov voženj. Te novosti, ki naj bi jo uvedla ljubljanski Globtour in Trieste Aliscopi, so se mnogi zelo razveselili, zlasti se tisti domaćini, ki hodijo v Trst, tako bi si prihranili mučno in dolgotrajno samo v avtobusih. Gliserji bi potrebovali za pot od Portoroča do Trsta natanko pol ure, kar je nekajkrat manj, kot traja vožnja s avtobusi pa tudi z osebnimi avtomobili.

Odbor klubov zdomcev

Usklajal bo kulturno in športno dejavnost v Sp. Avstriji in na Dunaju

DUNAJ, 10. jul. (Tanjug) — Klub Jugoslovancev, ki delajo skupno na Dunaju in v Spodnji Avstriji, so ustanovili koordinacijski odbor. Ta bo predstavljal klube pred avstrijskimi in jugoslovanskimi oblastmi, koordiniral delo na kulturnem in športnem področju in skrbel za delitev finančnih sredstev, ki jih klubi dobivajo kot pomoč.

Ustanovnemu obnemu zboru odbora so prisostvovali delegati dunajskih klubov »Jedinstvo«, »Ilinden« in »Internacionalna kluba mladosti« ter klubov »Radnik« iz Bad Voslau, badenske »Jugoslavci« in »Lokomotiv« iz Maribora. V koordinacijski odbor se je vključila tudi kulturno-prosvetna skupnost jugoslovanskih delavcev v Welsu in Zgornji Avstriji. Na svoji prvi seji je odbor razdelil 35.000 dinarjev in 11.000 šilingov, kolikor je kot pomoč klubom prispevala SZDLJ. Denar bodo porabili za opremo za kulturno-prosvetno in telesnovo dejavnost.

Usklajeno tudi z ekonomsko politiko. Pomembno pa je tudi, da mora biti delitev v skladu z rezultati posameznega delavca, delovne organizacije in vse družbe. Vsaka druga pot bi seveda vodila v skupinski lastniške odnose in s tem tudi kalcila po državni regulativi. Spoznavanje in dogovarjanje na tem področju je torej tako pomembno, da je od njega odvisen tudi celotni razvoj samoupravnih odnosov. Da pa bi delavcem omogočili kar najbolj neposredno spoznavanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkih, jim je zato treba odprti možnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te je torej treba čimprej organizirati.

Ločiti nerazumevanje od nasprotovanja

ROMAN ALBREHT je dejal, da bi bilo napak ocenjevanje, da smo z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim spoznavanjem že dosegli zadovoljive in dokončne rezultate in uresničili načelo delitve po delu. V politični akciji pa je treba ločiti med tistimi opori, ki nastajajo zaradi nerazumevanja in tistimi, pri katerih gre za resnično nasprotovanje.

Roman Albreht je izrekel grajo, ker so delavci v spoznavanju doslej premalo sodelovali. To je treba priznati tudi zategadelj, da bi

se dogovorili, kakšni naporji bodo v prihodnje potrebni. Ob sedanjih razpravah, ali naj pri samoupravnem spoznavanju in dogovarjanju sodelujeta tudi država in sindikati, je treba poudariti, da mora biti temelj spoznavanja vsekakor spoznavanje med samimi delavci. Funkcije delavcev ne more prevzeti nobena struktura!

Dokaj splošno o vračanju minulega dela

JOŽE GLOBACNIK je poudaril, da smo s sistemom samoupravnega spoznavanja napravili šele prvi korak, da bi dohodek obvladali kot ekonomsko kategorijo. Siroka podpora, ki jo delavci izražajo akciji pa potrjuje, da so delavci dobro došli, da niti s povsem svobodnim tržnim delovanjem niti z zanimanjem delovanja tržišča ni mogoče spreminjati družbenih odnosov. Seveda pa bi bilo iluzorno pričakovati, da bi vse probleme na področju dohodkovnih odnosov lahko reševali s spoznavanjem o delitvi dohodka. Dejal je tu, kako so v predlogu sklepa ponujene dokaj splošne orientacije o vračanju minulega dela v sistem samoupravnega spoznavanja.

Vsekakor bi se kazalo dogovoriti o tem, kako bi prišli do več možnih rešitev, da bi delavcem zares omogočili uveljavljati pravico, da bi bili deležni rezultatov vloženega podružbenega minulega dela.

O dosedanjih pomembnih vlogi sindikatov pri samoupravnem spoznavanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkih je Globacnik menil, da je bila takšna vloga sprejemljiva ob začetku konstituiranja samoupravnih odnosov. Sedanjim verifikacijski postopek je bil takrat upravičen. V prihodnje pa bi se avtoriteta spoznavanja toliko bolj povečala, kolikor bolj bodo tudi

usklajeno tudi z ekonomsko politiko. Pomembno pa je tudi, da mora biti delitev v skladu z rezultati posameznega delavca, delovne organizacije in vse družbe. Vsaka druga pot bi seveda vodila v skupinski lastniške odnose in s tem tudi kalcila po državni regulativi. Spoznavanje in dogovarjanje na tem področju je torej tako pomembno, da je od njega odvisen tudi celotni razvoj samoupravnih odnosov. Da pa bi delavcem omogočili kar najbolj neposredno spoznavanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkih, jim je zato treba odprti možnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te je torej treba čimprej organizirati.

Ločiti nerazumevanje od nasprotovanja

ROMAN ALBREHT je dejal, da bi bilo napak ocenjevanje, da smo z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim spoznavanjem že dosegli zadovoljive in dokončne rezultate in uresničili načelo delitve po delu. V politični akciji pa je treba ločiti med tistimi opori, ki nastajajo zaradi nerazumevanja in tistimi, pri katerih gre za resnično nasprotovanje.

Roman Albreht je izrekel grajo, ker so delavci v spoznavanju doslej premalo sodelovali. To je treba priznati tudi zategadelj, da bi

se dogovorili, kakšni naporji bodo v prihodnje potrebni. Ob sedanjih razpravah, ali naj pri samoupravnem spoznavanju in dogovarjanju sodelujeta tudi država in sindikati, je treba poudariti, da mora biti temelj spoznavanja vsekakor spoznavanje med samimi delavci. Funkcije delavcev ne more prevzeti nobena struktura!

Dokaj splošno o vračanju minulega dela

JOŽE GLOBACNIK je poudaril, da smo s sistemom samoupravnega spoznavanja napravili šele prvi korak, da bi dohodek obvladali kot ekonomsko kategorijo. Siroka podpora, ki jo delavci izražajo akciji pa potrjuje, da so delavci dobro došli, da niti s povsem svobodnim tržnim delovanjem niti z zanimanjem delovanja tržišča ni mogoče spreminjati družbenih odnosov. Seveda pa bi bilo iluzorno pričakovati, da bi vse probleme na področju dohodkovnih odnosov lahko reševali s spoznavanjem o delitvi dohodka. Dejal je tu, kako so v predlogu sklepa ponujene dokaj splošne orientacije o vračanju minulega dela v sistem samoupravnega spoznavanja.

Vsekakor bi se kazalo dogovoriti o tem, kako bi prišli do več možnih rešitev, da bi delavcem zares omogočili uveljavljati pravico, da bi bili deležni rezultatov vloženega podružbenega minulega dela.

O dosedanjih pomembnih vlogi sindikatov pri samoupravnem spoznavanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkih je Globacnik menil, da je bila takšna vloga sprejemljiva ob začetku konstituiranja samoupravnih odnosov. Sedanjim verifikacijski postopek je bil takrat upravičen. V prihodnje pa bi se avtoriteta spoznavanja toliko bolj povečala, kolikor bolj bodo tudi

usklajeno tudi z ekonomsko politiko. Pomembno pa je tudi, da mora biti delitev v skladu z rezultati posameznega delavca, delovne organizacije in vse družbe. Vsaka druga pot bi seveda vodila v skupinski lastniške odnose in s tem tudi kalcila po državni regulativi. Spoznavanje in dogovarjanje na tem področju je torej tako pomembno, da je od njega odvisen tudi celotni razvoj samoupravnih odnosov. Da pa bi delavcem omogočili kar najbolj neposredno spoznavanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkih, jim je zato treba odprti možnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te je torej treba čimprej organizirati.

Ločiti nerazumevanje od nasprotovanja

ROMAN ALBREHT je dejal, da bi bilo napak ocenjevanje, da smo z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim spoznavanjem že dosegli zadovoljive in dokončne rezultate in uresničili načelo delitve po delu. V politični akciji pa je treba ločiti med tistimi opori, ki nastajajo zaradi nerazumevanja in tistimi, pri katerih gre za resnično nasprotovanje.

Roman Albreht je izrekel grajo, ker so delavci v spoznavanju doslej premalo sodelovali. To je treba priznati tudi zategadelj, da bi

se dogovorili, kakšni naporji bodo v prihodnje potrebni. Ob sedanjih razpravah, ali naj pri samoupravnem spoznavanju in dogovarjanju sodelujeta tudi država in sindikati, je treba poudariti, da mora biti temelj spoznavanja vsekakor spoznavanje med samimi delavci. Funkcije delavcev ne more prevzeti nobena struktura!

Dokaj splošno o vračanju minulega dela

JOŽE GLOBACNIK je poudaril, da smo s sistemom samoupravnega spoznavanja napravili šele prvi korak, da bi dohodek obvladali kot ekonomsko kategorijo. Siroka podpora, ki jo delavci izražajo akciji pa potrjuje, da so delavci dobro došli, da niti s povsem svobodnim tržnim delovanjem niti z zanimanjem delovanja tržišča ni mogoče spreminjati družbenih odnosov. Seveda pa bi bilo iluzorno pričakovati, da bi vse probleme na področju dohodkovnih odnosov lahko reševali s spoznavanjem o delitvi dohodka. Dejal je tu, kako so v predlogu sklepa ponujene dokaj splošne orientacije o vračanju minulega dela v sistem samoupravnega spoznavanja.

Vsekakor bi se kazalo dogovoriti o tem, kako bi prišli do več možnih rešitev, da bi delavcem zares omogočili uveljavljati pravico, da bi bili deležni rezultatov vloženega podružbenega minulega dela.

O dosedanjih pomembnih vlogi sindikatov pri samoupravnem spoznavanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkih je Globacnik menil, da je bila takšna vloga sprejemljiva ob začetku konstituiranja samoupravnih odnosov. Sedanjim verifikacijski postopek je bil takrat upravičen. V prihodnje pa bi se avtoriteta spoznavanja toliko bolj povečala, kolikor bolj bodo tudi

usklajeno tudi z ekonomsko politiko. Pomembno pa je tudi, da mora biti delitev v skladu z rezultati posameznega delavca, delovne organizacije in vse družbe. Vsaka druga pot bi seveda vodila v skupinski lastniške odnose in s tem tudi kalcila po državni regulativi. Spoznavanje in dogovarjanje na tem področju je torej tako pomembno, da je od njega odvisen tudi celotni razvoj samoupravnih odnosov. Da pa bi delavcem omogočili kar najbolj neposredno spoznavanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkih, jim je zato treba odprti možnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te je torej treba čimprej organizirati.

Ločiti nerazumevanje od nasprotovanja

ROMAN ALBREHT je dejal, da bi bilo napak ocenjevanje, da smo z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim spoznavanjem že dosegli zadovoljive in dokončne rezultate in uresničili načelo delitve po delu. V politični akciji pa je treba ločiti med tistimi opori, ki nastajajo zaradi nerazumevanja in tistimi, pri katerih gre za resnično nasprotovanje.

Roman Albreht je izrekel grajo, ker so delavci v spoznavanju doslej premalo sodelovali. To je treba priznati tudi zategadelj, da bi

se dogovorili, kakšni naporji bodo v prihodnje potrebni. Ob sedanjih razpravah, ali naj pri samoupravnem spoznavanju in dogovarjanju sodelujeta tudi država in sindikati, je treba poudariti, da mora biti temelj spoznavanja vsekakor spoznavanje med samimi delavci. Funkcije delavcev ne more prevzeti nobena struktura!

Dokaj splošno o vračanju minulega dela

JOŽE GLOBACNIK je poudaril, da smo s sistemom samoupravnega spoznavanja napravili šele prvi korak, da bi dohodek obvladali kot ekonomsko kategorijo. Siroka podpora, ki jo delavci izražajo akciji pa potrjuje, da so delavci dobro došli, da niti s povsem svobodnim tržnim delovanjem niti z zanimanjem delovanja tržišča ni mogoče spreminjati družbenih odnosov. Seveda pa bi bilo iluzorno pričakovati, da bi vse probleme na področju dohodkovnih odnosov lahko reševali s spoznavanjem o delitvi dohodka. Dejal je tu, kako so v predlogu sklepa ponujene dokaj splošne orientacije o vračanju minulega dela v sistem samoupravnega spoznavanja.

Vsekakor bi se kazalo dogovoriti o tem, kako bi prišli do več možnih rešitev, da bi delavcem zares omogočili uveljavljati pravico, da bi bili deležni rezultatov vloženega podružbenega minulega dela.

O dosedanjih pomembnih vlogi sindikatov pri samoupravnem spoznavanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkih je Globacnik menil, da je bila takšna vloga sprejemljiva ob začetku konstituiranja samoupravnih odnosov. Sedanjim verifikacijski postopek je bil takrat upravičen. V prihodnje pa bi se avtoriteta spoznavanja toliko bolj povečala, kolikor bolj bodo tudi

usklajeno tudi z ekonomsko politiko. Pomembno pa je tudi, da mora biti delitev v skladu z rezultati posameznega delavca, delovne organizacije in vse družbe. Vsaka druga pot bi seveda vodila v skupinski lastniške odnose in s tem tudi kalcila po državni regulativi. Spoznavanje in dogovarjanje na tem področju je torej tako pomembno, da je od njega odvisen tudi celotni razvoj samoupravnih odnosov. Da pa bi delavcem omogočili kar najbolj neposredno spoznavanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkih, jim je zato treba odprti možnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te je torej treba čimprej organizirati.

Ločiti nerazumevanje od nasprotovanja

Kdo ustavni reformi namerno nasprotuje

Plenum sveta ZSJ je ugotovil, da ponekod skušajo izvajanje dopolnil omejit
le na formalno spremembo naziva delovne organizacije - »Prodajanje znanja«

narja in zagotavlja, da se skupno ustvarjeni dohodek ne osamosvoji kot dohodek banke, ampak da pomeni izključno del dohodka ustanoviteljev,« so sklenili na seji.

Na koncu je plenum zahteval, da morajo delovne organizacije čimprej kritično analizirati razvoj samoupravljanja, upoštevajoč temeljne dokumente 2. kongresa samoupravljalcev in ustavna dopolnila.

Ugotovili so tudi da sediti

nji trenutek naravnost »kliče« republike in pokrajine, da po hito z zakonodajo, da bi tako spodbudile ustrezno uveljavitev ustavne reforme. Posebej pa so poudarili, da je potrebno »jasno in odkrito soočenje z vsemi: nosilci protisamoupravnih in protiamandmajskih tendenc«, pri čemer je te sile treba tudi imenovati in pokazati nanje.

Za borce okrog 450 milijonov

LJUBLJANA, 10. julija —

LJUBLJANA, 10. julija — Ko so na zasedanju delegata v občinjski skupščini SDS v Ljubljani, ki se je začela danes, na redno 23. redno sejo, na začetku dnevnega reda precej živo pretresali nekatere stanovanjske probleme borcev NOV, je med drugim Vlado Cerni povedal, da bomo do konca leta 1972 rešili 14.629 stanovanjskih primerov borcev NOV, medtem ko smo pred leti govorili, da bomo rešili 100.000, če bi živeli v neurejenih stanovanjskih razmerah. Od leta 1969 do letos bomo za te namene v Sloveniji zbrali, skupaj z bančnimi posojili, okrog 450 milijonov. Ze avgusta bo mo imeli na tem področju višok sredstev.

predpisa, v katerem na primer ni predvidena možnost uvažanja zavarovalne osnove, tako imenovanih pokojninskih razredov, kar so že vnesli v delovni osnutek srbskega zakona, bo nujno prišlo do nekaterih sprememb. V Crngori bodo osnutek zakona do konca meseca poslali izvršnemu svetu. V Vojvodini so ustanovili štiri skupine, ki sprejemajo pokrajinski pokojninski predpis, na Kosovu pa skupina strokovnjakov pri-

**V ZDA bomo
kupili pšenico,
olje in krmila**

Zveza skupnosti bo septembra pripravila vsejugoslovansko posvetovanje, dotlej pa se bodo večkrat sestale republiške in pokrajinske skupine strokovnjakov. Pogovorili se bodo o financiranju, pokojninski osnovi ter usklajanju pokojnin in drugih važnih vprašanj.

Program proslave

Sprejemi

Sprejemni in obiski

ZAGREB, 10. juna (Tanjug) — Predsjednica CK ZK Hrvatske je na želju uredništva slovenskega dnevnika "Delo" danes v Zagrebu sprejela njegove predstavnike. V daljšem pogovoru je seznanila urednike "Delaa", ki jih vodi glavni urednik Mitja Gorjup, s političnim položajem v SR Hrvatski ter z dejavnostjo CK ZKH-in zve-

canek

načrtu SRS - Za-
oprimorske regije

e bil danes regionalni po-
ga plana razvoja Sloveni-
stavniki gospodarstva in
ti poslanci šestih južnopri-
mov razvoja.

VELEBLA

J. K.

VELEBLA

globus

**V ZDA bomo
kupili pšenico,
olje in krmila**

BEOGRAD, 10. jul. (Tanjug) — Vlada ZDA je v zvezi s prejšnjim zahtevkom jugoslovsanske vlade sklenila odobriti Jugoslaviji dodatne blagovne kredite v vrednosti 40 milijonov dolarjev za nakup kmetijskih presežkov. Kredit bo uporabljen za nakup pšenice, jedilnega olja in krmliv, povzema »Politika« po Tanjugovi vesti.

Dršijo po morju iz Italiije

»Globtour« je organiziral hidroglisersko progo
Trst—Portorož

LJUBLJANA, 10. jul. — Italijanska mešana družba »Aliscapi« bo v sredo odprla redno linijsko progo s hidrogliserjem iz Trsta na našo obalo. Vozil bo krožno šestkrat na dan tako, da bo pobral izletnike še v Lignano in Gradisca (Grado).

Vozčno, ki je namenjena dnevnikom izletnikom z italijanskega obmejnega območja, je organizirala agencija »Globtours«, ki je članica družbe »Aliscanf«. Italijanski hidrogliser (zdaj bo vozil eden, v drugi polovici meseca pa dva) se bo ustavil v Portorožu, verjetno pa tudi v Umagu. A. P.

GOVNICA

**KRANJ
ODPRTA
AVGUSTA
1972**

1

Velika večina delavcev je za pot samoupravnih sporazumov

Iz uvodne besede Petra Toša na seji CK ZK Slovenije — V zvezi komunistov je treba poglede poenotiti zlasti glede idejnih in političnih razsežnosti samoupravnega sporazumevanja

Pravica, da delavec v združenem delu prispeva rezultate svojega dela, da odloča o njihovi delitvi, da upravlja z zadevami in sredstvi v procesu družbene reprodukcije, je temelj samoupravljanja in hkrati temelj socialistične preobrazbe družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov. Tako je ob začetku uvodne besede, ki jo je imel na seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, dejal predsednik komisije za samoupravljanje CK Zveze komunistov Slovenije Peter Toš.

Samoupravni sporazumi — uveljavljanje osrednjih interesov delavstva

Poudaril je, kako centralni komitei o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov ne razpravljajo prvič. Pray zato se je CK tolikokrat ločil teh vprašanj, ker posegajo v temelje družbenoekonomskega sistema in samoupravljanja. Samoupravni sporazumi pomenijo za ZK uveljavljanje osrednjih interesov delavskega razreda. Da trditve ni pretrgala, je Toš navedel ugotovitve mnenjske raziskave, po kateri je kar tri četrtine vseh delavcev zahtevalo samoupravno usmerjanje delitve. Takšna zahteva delavcev je plod spoznanja, da samoupravljanje ne more prenesti nikakršnega tutorstva države ali pa drugih združenem delu odtujenih centrov modi. Skoraj nobena razprava v delovnem kolektivu ni minila brez zahteve, da se delavcem odpro resnične poti tudi za upravljanje s sredstvi razširjene reprodukcije.

V ZK je kot je dejal Toš, treba poglede poenotiti zlasti glede idejnih in političnih dimenzij samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Zal pa navzlic številnim in obse-

Vrsta ugodnih sador kratkotrajne prakse

Dosežanja razmeroma kratkotrajna praksa samoupravnega sporazumevanja pa je že dala nekatere ugodne rezultate. Lani se je recimo v primerjavi s predlanskim letom delež za osebne dohodke v celotnem dohodku zmanjšal od 13,7 odstotka na 13,1 odstotka; poprečni osebni dohodek v dejavnostih, ki so imele poprej dokaj nizke osebne dohodke, so se povečali za 23 odstotkov. Medtem ko so v panogah z razmeroma visokimi osebnimi dohodki le-ti porasli le za 11 odstotkov. Razmerje med povprečnim osebnim dohodkom panoge z najnižjimi in panoge z najvišjimi osebnimi dohodki se je od 1:2,70 zmanjšalo na 1:2,44; kar 63 odstotkov podpisnikov samoupravnih sporazumov v minulnem letu ni izplačalo tolikšnih osebnih dohodkov, kot so jih kot kalkulativne osebne dohodke določali samoupravni

sporazumi; le 2,8 odstotka podpisnikov samoupravnih sporazumov pa je za osebne dohodke izplačalo več, kot je bilo določeno s samoupravnimi sporazumi. Vse to pomeni, da je samoupravljanje sposobno obvladovati tudi stilske vplive trga, ki sam po sebi ne deli po delu, marveč omogoča privatno in skupniško lastniško obnašanje.

Kot je dejal Peter Toš, doseženi rezultati dopuščajo odpravo vseh tistih statističnih elementov, ki jih je bilo v začetnem obdobju sporazumevanja treba zavestno vgraditi v sistem. Rezultati pa pripeljejo tudi do ugotovitve, da je slovenski pokus na tem področju jamstvo za celovitejši pristop k urejanju teh vprašanj s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori tudi v drugih republikah. Dosežene izkušnje so tudi primerna podlaga za zahtevo, da bi z medrepublikanskim dogovarjanjem o kriterijih in merilih za delitve na tem področju zmanjšali pristojnosti federacije in da bi na samoupravnih temeljih — skladno s cilji, ki jih določa družbeni plan — v vsej Jugoslaviji uskladjili delitvena razmerja.

Dograjevati dosežanje rešitve

Seveda pa bo treba rešitve, ki jih je dala dosežanja praksa sporazumevanja in dogovarjanja, dograjevati. Najpomembnejše bo doseči to, da bo kriterij za oblikovanje osebnega dohodka samo delavčev dejanski in celokupni delovni prispevek k doseženim rezultatom.

Anketa, ki jo je napravil center za raziskavo javnega mnenja pri republikanskem svetu zveze sindikatov Slovenije novembra lani, je ugotovila, da delavci doslej niso bili dovolj obveščeni o nastajanju in o vsebini samoupravnih sporazumov. Večje sodelovanje delavcev bo potrebno še toliko bolj, ker se je ponekod že uveljavila težnja, da je samoupravno sporazumevanje stvar upravnotehničnih in vodilno-menažerskih struktur delovnih organizacij.

Toš je tudi omenil, kako so na plenumu zveze sindikatov Slovenije ugotovili, da sedanji položaj mandatarja za dajanje soglasja na samoupravne sporazume sindikatov ne ustreza.

Šele s TOZD bo samoupravno sporazumevanje prav zaživel

Za področje družbenih dejavnosti pa velja, da so delavci premalo učinkovito organizirani za odločanje o dohodku v svojih temeljnih organizacijah združenega dela. V teh dejavnostih je tudi še živa miselnost, da je edino merilo pravičnega osebnega dohodka v negospodarski takšen osebni dohodek, kot ga dosega delavec v proizvodnji, pri tem pa ne upošteva njegovega prispevka k gospodarski produktivnosti.

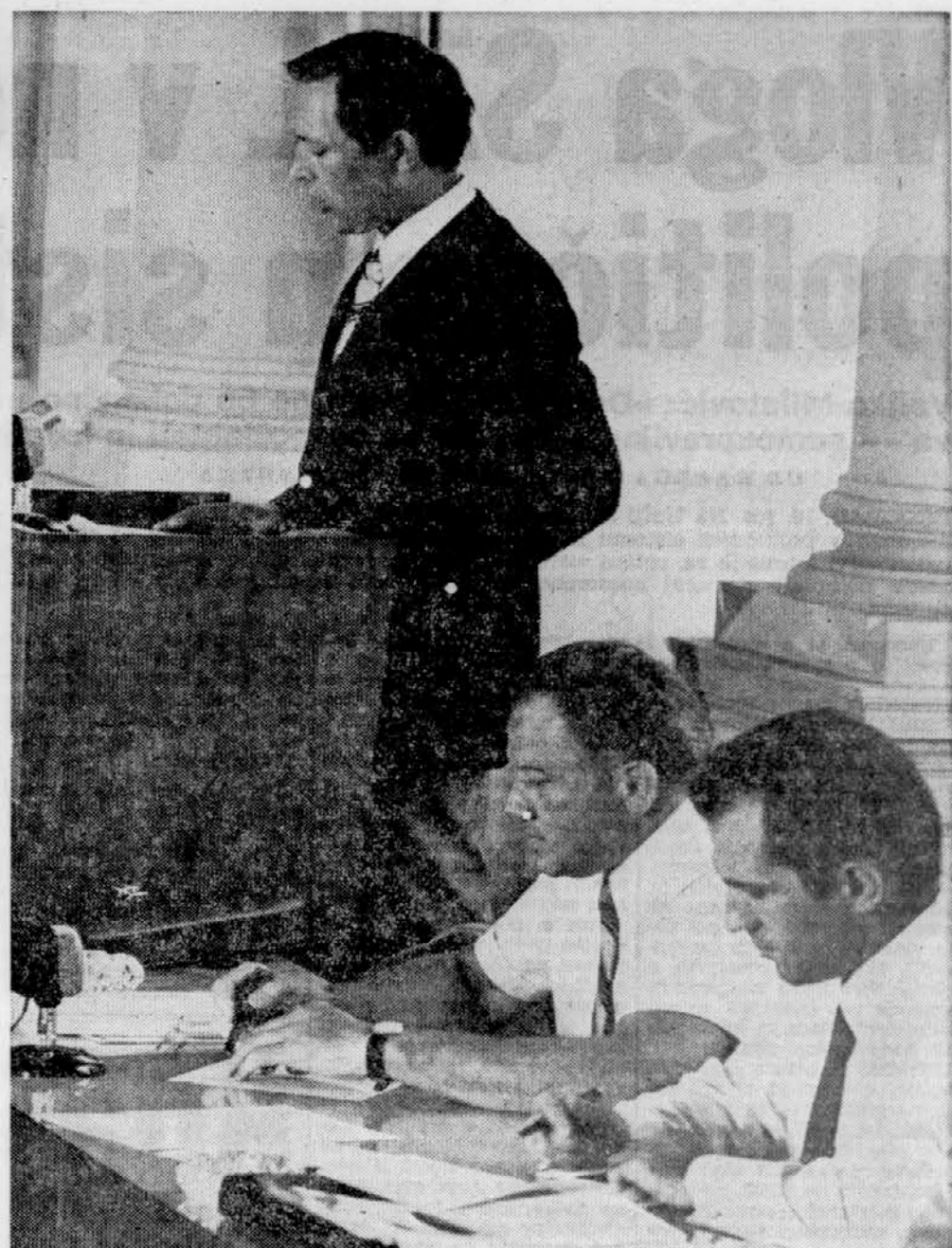
Sicer pa bo, kot je poudaril Peter Toš, samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka dočela zaživel šele z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela. S tem bo omogočeno, da bodo delavci z delavci v drugih temeljnih organizacijah združenega dela lahko enakopravno sklepali sporazume o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Na ta način je ustanovitev TOZD pravi pravzaprav tudi pogoj za ustavno usklajevanje sistema samoupravnih sporazumov.

Govornik je potem poudaril, kako minulo leto ni nikakršna eksperimentalna izkušnja. Uveljavitev takšnih družbenoekonomskih odnosov, ki bodo uresničili pravice iz minulega leta, je zato razredna akcija za odpravljanje socialnih razlik, za samoupravno aktiviranje družbenega kapitala in za pravičnejše odnose v razširjeni reprodukciji. Ko bo delavcev nad-

ziralo svoje lastno minulo delo in življenje rezultatov celotnega — živga in minulega — dela, se bo pomembno spremenil tudi njegov odnos do družbene lastnine.

Za prihodnjo prakso samoupravnega sporazumevanja pa je treba vedeti, da dosežani sistem samoupravno usmerjanje delitve glede razmerja med zakonom, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ni povsem usklajen z ustavnimi dopolnili. Ena izmed prihodnjih nalog bo tudi usklajevanje osebnih dohodkov na ožjih in širših območjih oziroma v mestih in industrijskih središčih. To je prav tako pomembno kot usklajevanje v posamezni panogi in med panogami.

Zveza komunistov bo morala torej v prihodnje še odločnejše delovati za nadaljnji razvoj samoupravnega sporazumevanja o delitvi. Samoupravno sporazumevanje je namreč tudi proces spreminjanja zavesti in proces revolucionarnega premagovanja nasprotikov samoupravnega razvoja. To pa niso cilji, ki jih je mogoče doseči od danes do jutri; tudi dejavnost zato ne sme biti časovno omejena.

O SAMOUPRAVNIH SPORAZUMIH — Peter Toš med uvodno besedo, desno France Popit in Andrej Marino. Foto: S. Busić

Najsodobnejše srce na Balkanu

V hrvaškem glavnem mestu so odprli vseučiliški računski center z največjim računalnim sistemom pri nas

V Zagrebu so pred dnevi svečano odprli univerzitetni računski center — SRCE, ki obratuje z največjim računalnim sistemom pri nas. Začetni računalnik je UNIVAC 1106, center pa že razpolaga z velikim številom skrbno izloženih strokovnjakov, ki morajo razen šolanja 10.000 študentov na leto na zagrebškem vseučilišču pripraviti tudi aplikativni raziskovalni program za gospodarstvo.

Pri snovanju centra so sodelovali interesi in strokovnjaki iz vse republike, saj bo center postal srce prihodnje računalniške mreže v SRH. V drugi fazi bo center razpolagal s sistemom UNIVAC 1110, ki bo postavljen v sredini prihodnjega leta, stal pa bo 85 milijonov novih dinarjev.

Sosednja republika je zelo skrbno in organizirano pristopila k gradnji svojega največjega in najpomembnejšega računalnega centra. Ko bo bila usklajena stališča odločujočih interesov in dosežena zares kvalitativna strokovna sodelovanja, je republiki svet za znanost in tehnologijo čestil polovico sistemske cene (35 milijonov). Skupnost za financiranje usmerjene vzgoje je prispevala nekaj manj (29 milijonov), preostanek (20 milijonov) pa so zbrali vseučilišče, njegov računski center in RTV Zagreb. Sabor SRH je zagotovil 65 milijonov deviznih dinarjev.

Na voljo gospodarstvu in kulturi

Pomen SRCA daleč presega okvire vseučilišča, saj bo tak center, v katerem so že koncentrirani najkvalitetnejši strokovnjaki in zunanji kadri, lahko usmerjevalno in vzgojno vplival na razvoj računalniške kulture tudi izven republiških meja, ko se bo posvetovalno in strokovno odprl tudi v gospodarsko, družbeno in kulturno sfero.

Program centra predvideva uporabo računalniških uslug v računalniških znanostih, pri srednjem in predvsem pri visokoskopskem šolanju, pri gospodarskih in aplikativnih raziskavah v vseučilišču, pri šolanju strokovnjakov iz gospodarskih organizacij, pri avtomatizaciji narodne in univerzitetne knjižnice, pri povezavi računskih centrov v Jugoslaviji itn. Center bo imel na voljo tudi najsodobnejšo programsko biblioteko pri nas, s katero bo moč pokriti najperspektivnejše aplikativne in solske zahteve; tako bo center neposredno pospeševal razvoj sodobnejših raziskovalnih in vzgojnih metod v bližnji in daljni okolici.

Do konca leta bodo z obstoječim računalnim sistemom povezani tudi računski centri v Splitu, Osijeku in na Rijeki. Osnovni sistem namreč že daje z 262.000 besedami hitrega spomina, s 120 milijoni znakov na disk in več milijoni znakov na bobnih in magnetnih trakovih. Računalnik ima izredno bogato periferno opremo, ki jo je moč prilagoditi najrazličnejšim podatkovnim tehnologijam (17 terminalov različnega tipa).

Nova stavba računskega centra

Za novi računski center bo zgrajeno tudi novo poslopje (financijsna sredstva so že odobrena), pri katerem bodo upoštevane vse možnosti sodobnega poučevanja študentov in gospodarskih strokovnjakov ter seveda tudi sodobna uporaba računalnika samega (dostop) za številne interese. S tem pa investicijski načrt tega velikega univerzitetnega objekta ne bo končan, saj se v republiki predobro zavedajo, da je samo vseučilišče s centrom takega tipa lahko družbeno aktualno, sodobno in vzgojno zares učinkovito.

UNIVAC 1110, ki bo postavljen drugo leto v Zagrebu, bo največji računalni sistem nadobrnjnim delom zemeljske obale, konkretno največji na ozemlju med Nemčijo in Japonsko. Z njim se Jugoslavija že uvršča med resne uporabnike največjih sistemov, pa tudi tehnološki najsodobnejši. Za trenutni sistem, ki predstavlja le neke vrste uvodno fazo, lahko ob delitve paralelno (istočasno) 30 različnih programov (nalog), ima pa tudi možnost obdelave procesov v realnem času, torej procesov, ki zahtevajo takojšnje odgovore (rezervacija letalskih vozovnic, kontrola vsemirskih plovil itn.). Na koncu upamo in verjamemo, da bo zagrebški veleručniški pomagal tudi uporabnikom iz Slovenije, še posebej pri visokoskopski vzgoji in pri uporabi tega računalnika za edinstvene raziskovalne podvige na naših tleh.

A. P. ZELENIKAR

Osební dohodki na tehtnici ustavnosti

Predlog poslovnega združenja gostincev ustavnemu sodišču — Kako bodo sporne določbe prilagodili ustavi — Zavrtnjena pobuda nekaterih občanov

Poslovno združenje gostincev v Ljubljani je predlagalo ustavnemu sodišču SR Slovenije, naj oceni ustavnost zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov ter splošnega družbenega dogovora o načelih in merilih za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah z določili zakona.

Predlagatelji so grajali ustavnost nekaterih določb zakona na glede pooblasti Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, družbeni dogovor pa po mnenju predlagateljev krši ustavne določbe o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ker zaradi nekaterih različnih določb kriterijev ustvarja neenak položaj pri določanju delavcev v neposredni proizvodnji in izven nje.

Ker so Skupščina SR Slovenije in podpisniki splošnega družbenega dogovora v postopku sporov, da so pripravljeni usklajevati spore določbe z ustavo SR Slovenije in njenimi amandami in predlagali, da se jim omogoči, da to store do konca leta 1972,

je ustavno sodišče SR Slovenije sprejelo sklep, s katerim je ugodilo temu predlogu. Ustavno sodišče namreč lahko po zakonu o ustavnem sodišču omogoči usklajevanje napadenih aktov, če privzeto izrazi tako pripravljenost. Ustavno sodišče pa je zavrnilo pobudo nekaterih občanov, ki so zahtevali, da so protustavne določbe splošnega družbenega dogovora za področje družbenih služb, ki določajo kot enega izmed kriterijev za udeležbo pri delitvi sredstev za osebne dohodke stopnjo izobrazbe. Prav tako je zavrnilo pobudo, v kateri je občan zahteval, da je protustavno nagrajevanje doktoratov znanosti in magistrature. V obeh primerih so

pobudniki zahtevali, da podarjanje elementa izobrazbe zanika delitve po delavčevem delovnem prispevku. Sodišče je izrazilo stališče, da je v kakršnekoli človekovem delu, poleg sredstev za delo in predmeta dela bistveni element, ki vpliva na delovni rezultat, delavčev znanje. Zato kriterij strokovne izobrazbe kot osnova pri delitvi osebnih dohodkov zagotavlja ustavno načelo delitve po delu, zlasti še ob možnosti dodatnih meril za konkretno oceno delovnega uspeha.

Glede podiplomske izobrazbe samoupravni sporazumi omogoča dodatno nagrajevanje s tem, da se lahko poveča v obliki stimulativnega

Oglašujte v dnevniku **DELO**

Angažiranost

Od stopnje idejno politične angažiranosti komunistov v SZDL je v znatni meri odvisno, ali bo dejavnost SZDL Vojvodine v krajevnih organizacijah in vseh družbenopolitičnih skupnostih usmerjena k nenehnemu reševanju najbistvenjših družbenopolitičnih vprašanj praktično na vseh področjih. Interes za aktivnost v SZDL je odvisen od problemov, o katerih razpravljajo, stopnje samoupravljanja in neposredne demokracije, zlasti pa od učinkovitosti SZDL. Učinkovitost pa bo SZDL dosegla, če se bo angažirala ob vprašanjih, ki so potrebni za reševanje delovne ljudi, in če se bo bojevala za objektivno najpogostejšo stališča. To pa so stališča, ki na njih izpolnjujejo komunisti in delavski razred, je dejal predsednik pokrajinske konference SZDL Vojvodine Vuksan Kešelji na zadnji konferenci ZK Vojvodine, piše novosadski Dnevnik.

Honorarno delo in davčna politika

Honorarno delo je ustanova s kroničnimi deformacijami in zlorabami. Da bi to vrsto dela umirili, je potreben kirurški poseg in ne samo blažili ukrepi in neukinovitost omejevanje. Imamo zelo ugoden kadrovske in organizacijske položaj, tako da bi ne bilo nikakršnih posledic, če bi honorarno delo ukiniteli. To navedeno lahko dosežemo z družbenimi dogovori. Enako velja tudi za ustanovo pogodbe o delu.

Sedanji davčni sistem ne uresničuje popolnoma volje, da morajo za družbene potrebe prispevati največ tisti, ki ustvarijo največji dohodek. Sistem politike prispevkov od osebnega dohodka pa postavlja v neenakopraven položaj še posebej tiste dejavnosti, ki delajo intenzivno.

Davčna politika še vedno ni dovolj učinkovita, da bi onemogočila razlike, ki nastajajo od dohodka od premoženja, izkoriščanja tujeja dela, posredovanja in različnih menedžerskih manipulacij. Podobno je tudi z dohodki, ki nastajajo zunaj rednega delovnega razmerja, nadalje od prodaje luksuznega blaga, dohodkov od dedovanja ipd., je dejal Metod Antov, podpredsednik RK socialistične zveze Makedonije, kot piše Nova Makedonija.

JOZE PETEK

Enotni trg mesa

Zvezi izvirni svet je pred tedni dobil zvezi cene stopnje mesa. Odobrene cene zvišanja so bile po republikah in pokrajinskih različne, da bi se na enotnem jugoslovanskem trgu cene bolj izenačile. Ta namen pa ni bil dosežen. Kmetijsko poslovanje združenje v Ljubljani ugotavlja, da so v sosednji republiki cene posameznih vrst mesa višje za dinar ali dva kot pri nas. Dovoljena zgorja cene cen pri nas pa ne dovoljuje, da bi jih izenačili s sosedji.

Morda kdo meni, da je to dobro za naše porabnike mesa. V resnici pa ni tako. Če ne mesa so pri nas nižje kot v sosednji republiki — v sedanjem splošnem pomanjkanju mesa pa bodo zaradi tega naše mesnice slabše založene kot pri sosedih. Mesarji, ki morajo prodajati meso po nižjih cenah, ne morejo plačati za živino toliko kot tisti, ki ga lahko prodajo po višjih cenah. O tem smo se pričeli že kmalu po lanskem zamrznitvi cen. Prepričali so se menda tudi tisti organi, ki so po dolgem ubijanju in razčunavanju končno le dovolili zvišati cene mesa podpisnikom dogovora o oblikovanju cen goveje živine in mesa v Sloveniji. Zakaj torej z zveznim določilom delati spet precejšnje razlike v cenah mesa po republikah?

Člani kmetijskega poslovnega združenja v Ljubljani menijo, da bi zgorajnja meja cen mesa morala biti enotna za vsa država, dokler je njeno določanje v pristojnosti zveznih organov. Določili naj bi jo v dinarjih, ne v odstotkih dovoljenega zvežanja, kot so storili pred tedni. Republike in občine pa bi lahko upoštevale razmere na svojih območjih tako, da mesarjem ne bi odobrile najvišjih možnih cen, če bi tudi z nižjimi bila zagotovljena ustrežna preskrba prebivalstva in poslovanje mesnih podjetij.

Tak predlog gotovo ustreza načelom enotnega jugoslovanskega trga. Če je določanje zgorajnje cene mesa v pristojnosti zveznih organov, naj pokrajine enake možnosti pri odobranju cen, ki jih predlagajo mesarji. Na enotnem trgu naj bi bile tudi cene kar najbolj enotne, če tako ustreza teritorialno političnim enotam.

Vačje razlike v cenah otežujejo dobro preskrbo prebivalstva tam, kjer so cene višje. Zlasti tistim, ki imajo trg slabšo založbo, ne le da mesarji teže dobijo živino za zakol — tam, kjer so cene nižje, ne bodo hoteli prodajati svojega blaga mesarji iz sosednjih krajev, čeprav se imajo prodajalne.

J. PETEK

Premik

Dolgo pričakovani in natičnani zakon o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov na južnem Koroskem je končno spod streho. Dunajski parlament ga je sprejel s minimalno večino, kajti zanj so glasovali samo socialisti, ki imajo v parlamentu večino le nekaj glasov. Z njegovo nastajanje je močno vzbujalo kri predvsem nacionalističnih krogov na Koroskem in v Avstriji, toda kancler Kreisky se je držal izjave, dane jugoslovanskemu predsedniku vlade Džemalu Bijediću ob njegovem obisku na Dunaju, da bo zakon urenil kljub pritiskom opozicijskih strank in odklonilnemu stališču slovenske manjšine na Koroskem.

Upravičenost prizadevanj slovenske manjšine za izpolnitev odprtih problemov manjšinske zaštite, zajetih v 7. členu avstrijske državne pogodbe, sta ponovno priznala koroski deželni glavar Sima in predsednik socialističnega parlamentarnega kluba na Dunaju dr. Gratz, ko sta opozorila, da vse do danes niso bile izpolnjene obljube Slovencev, dane pred plebiscitom leta 1920. S tem sta tudi priznala odprtost navedenega manjšinske zakonodaje, sicerne na 7. členu avstrijske državne pogodbe. Sekretar deželne vodstva socialistične stranke Avstrije za Korosko Wagner pa je uveljavljanje dvojezičnih krajevnih napisov osvetlil še s širšega, mednarodnega vidika. Opozoril je, da neizpolnjevanje državne pogodbe škodi mednarodnemu ugledu Avstrije, in postavil vprašanje, kako lahko neizpolnjevanje mednarodnih obveznosti vpliva na nameravano pridružitve Avstrije k EGS.

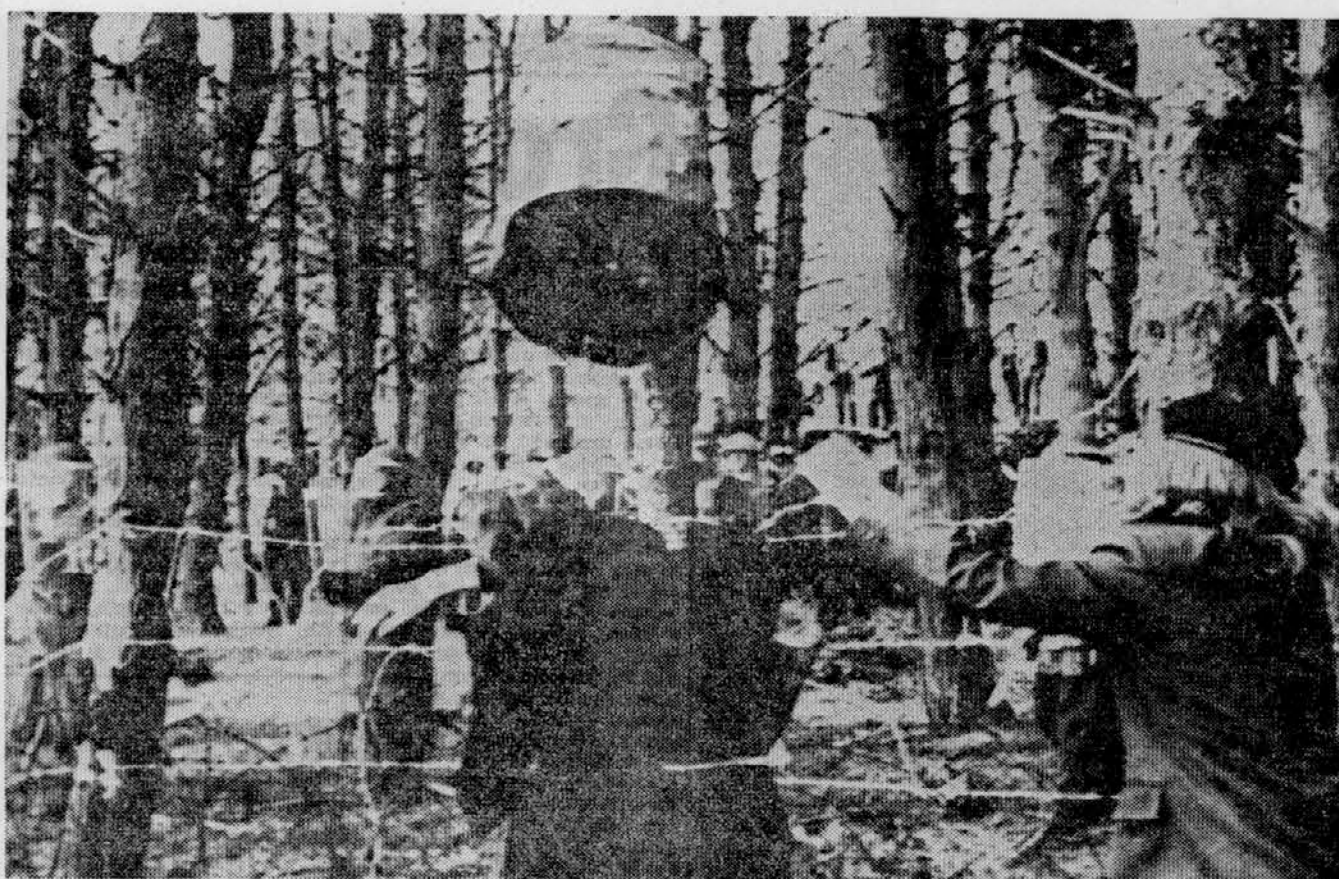
Reakcija na tako imenovani »Simov načrt« je seveda zelo različna. Zato, ko je slovenska manjšina dobila v roke predlog zakona o dvojezičnih napisih, sta ga obe slovenski organizaciji odklonili, ker se ne strinjata z načinom njegovega nastanka in ker zakon ni v skladu s 7. členom državne pogodbe. Predsednik ZSO dr. Franci Zwitter je ob sprejetju zakona o dvojezičnih krajevnih napisih poudaril, da bo manjšina očitno morala novo sprejeti zakon upoštevati kot realno danost, čeprav ga ne bo mogla nikoli priznati. Narodni svet koroskih Slovencev je v svojem listu »Naš tednik« zapisal, da dopuška možnost, da s tem zakonom nastane bojišče, ki strukturno označuje za manjšinske probleme.

Avstrijsko časnopisje se je razdelilo po svoji strankarski pripadnosti. Medtem ko socialistični časopisi podpirajo sprejeti zakon in ugotavljajo, da so koroski Slovenci sedemnajst let čakali na izpolnitev obveznosti iz državne pogodbe ter da je to mednarodni škandal (Arbeiter Zeitung), pa opozicijski listi zamerjajo socialistični vladi, da ni izdelala zakona ob dovolj širokem posvetovanju z drugimi strankami.

Posreden pristop k zakonu imajo seveda skrajno konservativni in nacionalistični krogi. Zakon popolnoma zavračajo in zagovarjajo staro tezo, da je treba Slovence najprej ugotoviti in na podlagi štetja sestaviti ustrezen zakon. To stališče zastopa celo korosko glasilo avstrijske ljudske stranke »Volkszeitung«.

Čeprav pomeni sprejetje zakona o postavitvi dvojezičnih napisov v 205 krajih južne Koroske sele začetek in prvi korak k reševanju odprtih vprašanj slovenske manjšine in čeprav slovenska manjšina ne more sprejeti takega zakona, pa vse to vendar kaže na določen premik v avstrijski družbi. Gre za premik v pozitivno reševanje manjšinske problematike, kljub izjavi predlagalca zakona dr. Gratz, da je s tem izpolnjena še zadnja odprta obveznost Avstrije do slovenske manjšine, izhajajoča iz državne pogodbe.

D. NEČAK

NA SEVERNEM IRSKEM SPET POKA — V zadnjih spopadih med pripadniki irske republikanske armade in britanskimi vojniki je bilo mrtvih pet ljudi, več deset pa jih je bilo ranjenih. Spopadi so se razvneli v nedeljo popoldne v zahodnem delu Belfasta, poveljstvo frakcije IRA pa je sporočilo, da bo obnovilo napade na britanske vojske, češ, da se niso držali dogovorjenega premirja. To obtožbo je britanska vojska zavrnila, na Irskem pa je o razpadu tako eksplozivno, kot že dolgo časa ne, posebno, če bodo v boje posegli tudi polvojaški protestantski obrambni oddelki.

Telefoto: UPI

Ponovne akcije IRA

Neuradno krilo IRA je preklicalo premirje na Severnem Irskem, ki je trajalo skoraj štirinajst dni — Nasilje in sovraštvo pa se še stopnjujeta

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 10. jul. Sinoči je neuradno krilo Irske republikanske armade preklicalo premirje, ki je trajalo skoraj 14 dni na Severnem Irskem. Čeprav je IRA objavila posebno sporočilo, je premirje dejansko prekinila z napadom na britansko armado, ki je katoliškim družinam prepredila vstitev v izpraznjena stanovanja v protestantskem naselju v zahodnem Belfastu. Vse enote IRA so dobile ukaz, naj z vsilo silo obnovijo sovraštvo.

Od sinočnje prekinitve sovravnosti je plačalo krvni davki z življenjem že šest civilistov, med njimi 13-letno dekle. Predstavnik neuradne krila IRA v Dublinu, glavni mestu republike Irske, je obtožil britanske vojske, da so oni sinoči prelomili premirje, ko se je začelo streljanje v stanovanjskem naselju Suffolk. Kaže pa, da je neuradno krilo samo iskalo povod za obnovitev sovravnosti, ker je s toliko močjo in organizirano napadlo vojsko, še predno je bilo znano, da je konec premirja. Nekateri politični opazovalci pa trdijo, da je bilo vodstvo neuradne krila v republike Irske presenečeno nad prekinitvijo premirja. Trdijo, da so premirje namerno prekinili krajevni vojaški poveljniki v Ulstru.

V zadnjih dveh tednih, ko likor je trajalo premirje, so vodilni Irovci v Belfastu in drugod govorili, da premirje ni prineslo nobene koristi in da britanska uprava ni razglasila formalne amnestije za preganjene osebe in da vsi interniranci se niso bili izpuščeni. Govorijo tudi, da je Irovski poveljnik v Belfastu Seamus Twomey privolil v premirje bolj iz osebne zvestobe do načelnika štaba IRA Seana Mc Stiofaina, kakor iz prepričanja, da bo premirje koristilo republikanskemu gibanju.

Za ministra Whitelawa, najvišjega predstavnika britanske oblasti na Severnem Irskem, je konec premirja hud, morda celo usoden udarec.

oglašujte
v dnevniku
DELO

Dialog v Kairu

Pogovori med egiptovskim predsednikom Sadatom in sirskim predsednikom Asadom o položaju na B. vzhodu

KAIRO, 10. jul. (Tanjug). Egiptovski in sirski predsednik Sadat in Asad sta v Kairu dan nadaljevala pogovore o uspehu obiska sirskega predsednika v Moskvi in o položaju na Blžnjem vzhodu.

Pogovori so se začeli večer, takoj po nenadnem Asadovem prihodu v Kairo; sprva so bili navzoči najbližji sodelavci obeh predsednikov, nato pa so se nadaljevali na štiri oči, pozno v noč.

Predsednika obeh vlad, zunanja ministra, pomočnika generalnega sekretarja sirske Baas in prvi sekretar CK Arabeske socialistične unije so se pogovarjali ločeno. Sefa diplomacije dr. Murad Galeb in Abdel Halim Kadam sta se dogovorila, da bodo v prihodnje izmenjavali informacije o sodelovanju s Sovjetsko zvezo in položaju na Blžnjem vzhodu. Premiera sidihi in Rahman Kalifavi pa sta se menila o funkcionalnosti vlad federacije arabskih republik (Egipt, Sirija, Libi-

ja) in o stikih med Egiptom in Sirijo.

Prvi sekretar CK Arabeske socialistične unije Sa'ed Marei in pomočnik generalnega sekretarja sirske stranke Baas Abdel el Ahmar sta razpravljala o tem, kako naj bi ustnovili politično fronto treh političnih organizacij v treh zveznih državah. V svojem razpravljanju sta zajela tudi bodoče sodelovanje in skupne akcije egipčevsko-libijske socialistične unije, katere uradno združenje naj bi objavili 23. julija, ob 20-letnici egiptovske revolucije. O tem sodelovanju so doslej malo razpravljali, v glavnem zaradi stališča predsednika libijskega revolucionarnega sveta do sirske politične organizacije in očitkov pred-

sedniku Asadu zaradi navzočnosti komunistov v Baase in njegovih pogostih zahtev, da v Siriji odstranijo komuniste z oblasti.

Japonska zahteva o Okinavi

TOKIO, 10. jul. (Reuter) — Japonska je danes zahtevala od ZDA naj ne izkoriščajo Okinave kot oporišča za bombardiranje Severnega Vietnama. Zahtevo je ameriški veleposlaniku Robertu Ingersollu sporočil japonski zunanji minister Masajoshi Ohira, utemeljil pa jo je z nedavnim incidentom, ko je na Okinavi pristalo 30 ameriških bombnikov »B-52«, ki so bojda »bežali pred tajfunom« nad Tihim oceanom.

Doslednejše izvajanje načel sovjetske gospodarske reforme, njeno postopno vse širše uveljavljanje v praksi, soodpajanje z znanstveno tehnično revolucijo itd., ni moglo ostati tuji brez idejnih posledic. Drugi pomembni dogodki, ki je vsakek vzbudil različna tolačenja tako znotraj SZ kakor tudi izven nje, je bilo nedavno sovjetsko-ameriško srečanje na najvišji ravni. To srečanje je odprlo novo obdobje v mednarodnih odnosih, ki je popolno nasprotje časom hladne vojne, ki so ostali marsikje še globoko zasidrani v zavesti posameznikov. Skratka, treba je reformirati vsestransko razvito osebnost, ki bo lahko povsem razumela, sprejela in izvajala politiko sovjetske partije in vlade. To je zgodovinsko pomembna naloga, ki terja dolgoročno ideološko delo. S temi vprašanji so se nedavno ukvarjali tudi na

zveznem posvetovanju ideoloških delavcev.

Na listi ideoloških problemov je KP SZ na prvo mesto postavila vzajemne komunistične odnose do delav pri sovjetskih ljudeh. Usmeritev k zvišanju efektivnosti dela in njegovi vsestranski intenzifikaciji zahteva resno izboljšanje gospodarske izobrazbe kadrov, poudarjajo sovjetski voditelji. V SZ so se že lotili diferenciranja sistema »ekonomske izobrazbe vodilnih kadrov v gospodarstvu, specializovanih delavcev, uslužbencev in kolhoznikov. Osnovni poudarek je na novih gospodarskih ukrepih in še posebej na organizacijsko gospodarskih posledicah znanstveno tehnične revolucije. Računajo, da bo tovrstno gospodarsko izobrazbo do 1975. leta dobilo okoli 100 milijonov državljanov SZ. Pri tem pa je še naprej zelo poudarjalo pomen materialnega in moralnega priznanja za delovne uspehe, ki ga je treba razumeti kot družbeno priznanje.

Drugo mesto zavzema moralna vzgoja sovjetskih ljudi, ki ima namen ustvariti vsestransko razvito osebnost, formirano na idejah maksizma-leninizma. Sovjetski ideologi poudarjajo, da pri tem ne gre samo za teoretično seznanjanje z osnovami mark-

Odločen odpor

Izredni heroizem vietnamskega ljudstva je postal nekaj tako običajnega kot bombe, ki letijo izpod neba

HANOI, 10. jul. Gost steber dima se je dvigal nad severovzhodnim delom Hanota in kazal, kje je mestno naselje, ki je bilo, kot je videti, v današnjem bombardiranju najhuje prizadeto. Sirene so pravkar naznanile konec nevarnosti. Več tujih novinarjev se nas je odpravilo tja.

S temi besedami začnjenja svoje poročilo dopisnik kubanske agencije Prensa Latina Miguel Rivero, ki je v začetku tega meseca prišel v Hanoi. Tako pripoveduje.

Stojimo pred poslopjem polittehnične fakultete hanotske univerze. Vsa stavba je v plamenih. Univerzitetna knjižnica, ki jo je zadel bomba, se je spremenila v

gorečo grmado. To je eden od številnih vojaških ciljev ameriškega bombardiranja, ki so si ga izbrali za tarčo ravno 4. julija — na dan ameriške neodvisnosti.

Naslednjega dne smo si v spremstvu vietnamskega vodnika ogledali še druge dele mesta. V četrti Hai Ba zelo gosto naseljeni, so bombe prav tako povzročile razdejavanje. Velikansko žrelo, ki so ga napravile eksplozije, s premerom več metrov, je pogoltnilo cel stanovanjski blok. Tak je učinek rušilnih bomb.

Peš, sikozi prah in ruševine, smo se napotili k periferiji mesta, kjer se stoji tekstilna tovarna 18. marsov. Poleg tovarne zagledamo čez pol preklano stanovanjsko poslopje za delavce. Tudi hiše v okolici niso več za rabo: stene so porušene, betonske ploščadi visijo navpič, vrat in okni ni več, jasno se vidi sledovi obstreljevanja s strojnimi, v vsem tem

kraju ni več parkov, v katerih bi se pod drvmi igrali otroci. Kljub žrtvam in težavam pa prebivalstvo izpričuje odločen odpor in pripravljenost, da vzdrži do kraja. Kakor hitro letala odletijo, že se lotijo popraviljanja ruševin. Izredni heroizem vietnamskega ljudstva je postal nekaj tako običajnega in vsakdanjega kot bombe, ki letijo izpod neba.

Sestanek v Panmunjomu

TOKIO, 10. julija (AP) — Predstavniki organizacije RK Severne in Južne Koreje so imeli danes prvi sestanek, odkar so 4. julija objavili sporočilo o soglasju obeh držav, da se bosta združili po mirolni poti. Na sestanku predstavnikov Rdečega križa v Panmunjomu bodo govorili o sestavi delegacij obeh držav za predlagane medkorejske vladne razgovore.

Statistični drobnogled

Po podatkih osrednjega rimskega statističnega urada je bilo sredi aprila v Italiji v rednem delovnem razmerju več kot 18 milijonov ljudi. V kmetijstvu je bilo zaposlenih 3.869.000, v industriji 8.032.000 in v drugih dejavnostih 6 milijonov 945.000 prebivalcev. V tem času pa je v Italiji skokalo delo 623.000 ljudi oziroma 57.000 več kot lani.

Zuljenjski stroški vpravnice družine v ZRN so se v zadnjih letih povečali za dobro tretjino, za natančno 37,4 odstotka. Le v zadnjem letu, od lanskega do letošnjega junija, so stroški narasli za 5,4 odstotka.

Po podatkih osrednjega statističnega urada zvezne vlade so se zlasti naglo povečali zuljenjski stroški v prvi polovici junija — za 0,7 odstotka. Cene zelenjavne so poskočile za 6,3 odstotka, mesa za 5,4 odstotka za 3,4, storitev za 0,4 odstotka itd. Cene in zuljenjski stroški se še nadalje povečujejo.

Umik 500 vojakov

V Južnem Vietnamu je zdaj še okoli 47.500 ameriških vojakov

SAIGON, 10. jul. (AP) — Iz Vietnama se je umaknilo še 500 ameriških vojakov; to je najmanjše število vojakov, ki so se v enem tednu umaknili v zadnjem mesecu. Zdaj je v Južnem Vietnamu še 47.500 ameriških vojakov, manj, kot kdajkoli prej v zadnjih letih. Medtem se je sicer podvojilo število vojakov, ki so s VII. flote v Tonkin, škem zalivu in oporišča v jugovzhodni Aziji pomagali bombardirati Vietnam. Zdaj jih je še približno 100.000.

Sovražnik tujcev

James Schwarzenbach se je spet lotil velike kampanje, ki naj bi zmanjšala število tujih delavcev v Švici

Najhujišji nasprotnik tujcev v Švici James Schwarzenbach, ki mu pravijo »oče ksenofobije«, se je spet pognal v akcijo: zbrati namerava 50.000 podpisov, kolikor jih je treba v Švici, da gre kakšen predlog lahko na referendum. Tokrat Schwarzenbach predlaga, naj bi bilo v Švici le 12,5 odstotka tujcev, ne pa 16 odstotkov, ki se več, kolikor jih je zdaj.

James Schwarzenbach je napovedal vojno tujcem v Švici leta 1970 in doma je dobil veliko privrženecv. V kampanji se je pognal z gesli, ki so marsikoga prepričala: v mali Švici je namreč bilo med 6,3 milijona prebivalcev več kot milijon tujcev, od tega okoli 800.000 zaposlenih, drugi pa so sorodniki. Potemtakem naj bi bila vdomovina v nevarnosti, če je kar 16 odstotkov prebivalstva tujcev. »Nacionalna akcija za rešitev domovine«, katere član je bil tedaj Schwarzenbach, je pritisnila na vlado in ne bi mogli reči, da je v njej dobila hudo nasprotnico. Švicarske oblasti bi tudi sicer rade zmanjšale število tujcev, vendar na lepši način, po mirni poti, z zakonskimi predpisi itd.

Spodrezani frak

Bližnjemzgodnji dopisnik kanadskega lista »Toronto Star« predlaga Arabcem, naj se iz Izraela, namesto z bombami, lotijo z — avtomobili. Znano je namreč, da so Izraelci med najslabšimi avtomobilisti na svetu. Obstaja šala, da Izraelci razlagajo semaforne luči takole: zelena pomeni »peljaj«, rumena »peljaj kot bliska«, rdeča pa »peljaj previdno... In tako se dogaja, da so Izraelci izgubili več življenj po

Tudi delavci v Švici so že desetletja sestavni del švicarskega gospodarstva in torej soustvarjajo švicarske blaginje. Zato je ob Schwarzenbachovi pobudi prišel najmočnejši odpor iz vrst podjetnikov. Njihovi razlogi so bili seveda dovolj utemeljeni, vendar je oče ksenofobije za »brenk« tudi na nacionalistične strune: med tujci je največ Italijanov (52,8 odstotka); za primerjavo: Špancev je 18,6, Nemcev 8,1, Francozov 7,6 in Jugoslovancev 3,9 odstotka. Schwarzenbachova kampanja pa je imela največ uspeha v nemških kantonih Zürich in Bern. Ko je zbral 50.000 podpisov in ko je njegov predlog prišel na referendum, je bil zavrnjen z manj kot 50 odstotkov (ali 100.000 glasovi) glasov, zato pa je bilo zanj največ nemških švicarjev.

Dasiravno so si tako tuji kot domni podjetniki oddahnil po referendumu v letu 1970, pa so lanske parlamentarne volitve v Švici pokazale, da Schwarzenbach ni neopomembna figura v političnem življenju.

Skrainji desničarji, ki jih je sprva predstavljala samo Nacionalna akcija za rešitev domovine, od lani pa je na zelo podobnih stališčih od nje odstopala.

Napovedano je torej intenzivno in široko zasnovano delo, v katerem naj bi se poleg partije vključile tudi delovne organizacije, kulturna združenja in družbene organizacije.

MARKO KOZMAN

Pogovor Waldheim — Jarring

ZENEVA, 10. jul. (AP) — Generalni sekretar OZN Waldheim se je danes v Zenevi sestal s švedskim diplomatom Gunnarjem Jarringom. Govorila sta o možnosti za obnovitev njegovega posredovanja na Blžnjem vzhodu. Pred sestankom je Waldheim dejal, da bosta z Jarringom razpravljala o »novih vidikih« v zvezi s poslanstvom OZN na Blžnjem vzhodu, po razgovorih pa niso objavili nikakršnih podrobnosti.

SOJENJE KOZU OKAMOTI — V vojaškem taborišču v Sarafandu blizu telavivskega letališča Lod se je pred triletnim vojaškim sodiščem začelo sojenje proti 24-letnemu študentu tokijske univerze Kozu Okamoti, edinemu preživelemu članu teroristične trojke, ki je 30. maja izvršila pokol na letališču. Okamoto je priznal, da je kriv in da sta napad na letališču pripravili japonska ekstremistična organizacija in ljudska fronta za osvoboditev Palestine.

Telefoto: UPI

Novice

ZAGREB: samopravni dogovor gledališč — Hrvaško narodno gledališče, Mestno gledališče »Komedija«, Dramsko gledališče »Gavella«, Zagrebsko gledališče mladih in Malo gledališče Trešnjekova so z UO mestnega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti podpisali dogovor o financiranju. V bodoče bo 50 odstotkov sredstev nad dogovorjeno akontacijo namenjenih nagajevanju doseženih rezultatov. V ta namen bo začela dosežke gledališč v prihodnji sezoni ocenjevati posebna žirija. Da bo njeno delo lahko res nepristransko, jo bodo sestavljali člani, ki niso povezani z gledališkimi hišami. Sporazum predvideva posebno materialno podporo mladinskih gledališčem.

ZAGREB: mednarodni folklorni pregled — Konec meseca bo v Zagrebu sedmi mednarodni pregled folklorea. Pravico do sodelovanja na tej prireditvi imajo tiste folklorne skupine, katerih program ohranja čim bolj izvorno podobo ljudskih plesov. Ta kriterij pa spoustujejo predvsem jugoslovanske folklorne skupine, pri tujih morajo prireditelji večkrat pogledati skozi prste. V Zagrebu bodo nastopile štiri skupine iz BiH, po dve iz Črne Gore, Slovenije in Makedonije, štiri iz Srbije in kar devetindvajset skupin iz Hrvaške. Tudi gostje bodo prišli iz Avstrije, Bolgarije, Francije, Italije, Madžarske, Nizozemske, Norveške, Poljske, Romunije, Sovjetske zveze, Švedske, Velike Britanije, Portugalske in Češkoslovaške. Prireditelj bo spremljal še predvajanje madžarskih in nemških etnografskih filmov, odprli pa bodo tudi dve razstavi. V Umetniškem paviljonu bo razstava »Les v ljudskem ustvarjanju«, v galeriji Lotrščak pa bo retrospektivna razstava umetniških fotografij o šestih dosedanjih folklornih pregledih.

ZAGREB: »Likovna kultura, izobraževanje, delo« — Od 16. do 24. avgusta bo v Zagrebu XXI. svetovni kongres INSEA (Mednarodnega združenja za izobraževanje s pomočjo umetnosti), ki deluje v okviru UNESCO. Udeleženci se ga bo približno sedemsto strokovnjakov iz petinštirdeh držav, članic Združenih narodov, Likovni pedagogi, estetik, psihologi, sociologi, politologi, oblikovalci, filozofi in drugi strokovnjaki bodo razpravljali v okviru delovne kongresne teme »Likovna kultura, izobraževanje, delo«.

BEOGRAD: igralec in znanstvenik — Režiser in igralec beograjskega Sodobnega gledališča Eugen Werber je napisal knjigo »Krišćanstvo pred Kristusom«, ki je te dni izšla pri zagrebški založbi »Libera«. Znanstveno delo Eugena Werberja je plod dolgoletnih raziskav in preučevanj tako imenovanih kumranskih tekstov, starih hebrejskih rokopisov, ki so jih odkrili leta 1947. Rokopisi pričajo, da je že pred začetkom naše ere obstajala skupnost, ki se je poimenovale »seita nove zaveze«, in v novi luči osvetljujejo začetek krščanstva. Werber je v svoji knjigi izjerno orisal to pomembno najdbo in prevedel iz hebrejske najpomembnejše zbirke, med katerimi so »Novega sinova svetlobe proti sinovom teme«, »Pravilnik skupnosti« in »Pravilnik izraelske skupnosti ob koncu dneva«. Werber je v strokovnih mednarodnih krogih cenjen judaist in prevajalec iz hebrejske književnosti. Med njegovimi deli je tudi zgodovina »jididske književnosti«, ki jo kmalu izšla v novi izdaji, za katero avtor piše tudi zgodovino hebrejske književnosti od biblijskih do sodobnih besedil.

BEOGRAD: obnova Rasa — Srbsko srednjeveško trgovsko in vojaško mestce Rasi hrani drugocono gradivo za preučevanje naše zgodovine in umetnosti. Od znanstvenega raziskovanja in obnove si strokovnjaki obetajo dobiti veliko novih podatkov npr. o srednjeveških in glasbenih delih, gospodarskem razvoju, družbeni ureditvi tedanjih srbskih mest. Stare zgradbe pa propadajo, bodisi da po njih šarajo posamezniki bodisi jih odirava v kraj sodobna urbanizacija. Zato so sklenili, da bodo čimprej začeli z restavratorskimi deli. Ekipe republiškega zavoda za spomeniško varstvo bo začela s sondažnim raziskovanjem. Sredstva, s katerimi razpolaga letos, znašajo nekaj milijonov, s katerimi razpolaga letos, znašajo nekaj milijonov, s katerimi razpolaga letos, znašajo nekaj milijonov, s katerimi razpolaga letos, znašajo nekaj milijonov.

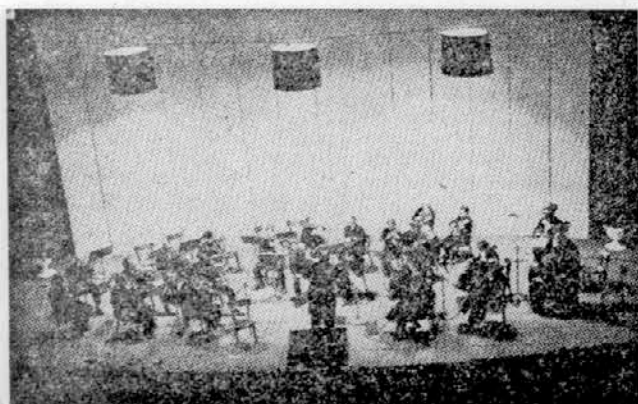
DUBROVNIK: za začetek »Jama« — Po sinočnem slavnostnem ceremonijal, s katerim so se začele dubrovniške poletne prireditve, bo drevi v trdnjavi Revela prva predstava iz bogatega programa dramskih in glasbenih del. Simfonični orkester in zbor RTV Zagreb bosta pod vodstvom dirigenta Milana Horvata izvajala kantato »Jama« skladatelja Stanika Horvata na besedilo pretresljive pesnitve Ivan Gorana Kovačiča. Drugi del programa bo predstavil Simfonični psalmov Igorja Stravinskega. Letošnji program napoveduje 109 predstav.

LESKOVAČ: »Film jutrišnjega dne« — 9. in 10. decembra bo pod geslom Film jutrišnjega dne drugi »festival festivalov« jugoslovanskega amaterskega filma. Pravico do nastopa na tej prireditvi imajo amaterski filmi, ki so bili na domačih ali mednarodnih festivalih nagajeni s priznanji. Dušan Vukotić je predlagal, naj bi v Leskovcu pripravili tudi izbor amaterskih filmov za otroke in prireditelji pogovor za okroglo mizo na temo »Film in otroci«. Žirijo festivala sestavljajo Dušan Makavejev, Božan Hladnik, Mihovil Pansini, Dušan Stojanović in član, ki ga bo izbrala Foto kino zveza Bosne in Hercegovine.

OHRIID: balkanski folklorni festival — Na ohridskem folklornem festivalu so se doslej zvrstili nastopi hrvaških, črnogorskih, bolgarskih, avstrijskih in albanskih skupin. S posebnim zanimanjem so številni gledalci sprejeli nastop ansambla »Daitie« iz Tirane, ki je pokazal revijski program albanskih ljudskih pesni in plesov.

BITOLA: plesalec s te in one strani meje — Tudi v Bitoli so imeli svoj folklorni festival, na katerem so poleg skupin iz vseh naših republik nastopili gostje iz Italije, Avstrije, Madžarske, Romunije, Bolgarije in Turčije.

TRST: publikacija Glasbene matice — Ob koncu šolskega leta je tržaška Glasbena matica izdala krhno urejeno publikacijo, »Poročilo o delovanju šole Glasbene matice in koncertnih prireditvah v letu 1971–72«. Poročilo je

zgovoren dokaz o izredno živahnem, razvejanim glasbenem življenju in uspehah glasbene vzgoje mladega slovenskega rodu za mejo, predvsem v Trstu in Gorici. Iz bogatega slikovnega gradiva v Poročilu ponatiskujemo sliko o koncertu orkestra Glasbene matice v tržaškem kulturnem domu pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra.

RLM: »Mojster in Margareta« v Benetke — Te dni si je selekcijska komisija mednarodnega filmskega festivala v Benetkah na lastno pobudo v Rimu ogledala novi film Aleksandra Petrovića »Mojster in Margareta«. Svoje mnenje o tem, ali naj film dobi vizo za beneški program ali ne, so člani komisije povedali na nekoliko nenavaden način: takoj po koncu predvajanja so filmu zaploskali. Ker je film jugoslovansko-italijanska koprodukcija, je vprašanje, ali bo v Benetkah zastopal Jugoslavijo ali Italijo, se odprlo. Možna pa je še tretja pot na beneško platno: film se lahko predstavi kot avtorsko delo na posebno povabilo. Direktor Luigi Rondo je Petroviću zabil, da bo film posebej povabil, če ga ne bodo izbrale za uradnega zastopnika bodisi italijanske bodisi jugoslovanske kinematografije.

NOCOT: GISELLE — Na baletnem bienalu v Ljubljani bo nocoj nastopil sloviti London Festival Ballet in predstavil »Giselle« s svojima prvima solistoma Galino Samtsovo in Andrejem Prokovskym (na sliki).

Dobri romunski solisti

Na bienalu v Križankah je gostoval balet Državne opere iz Bukarešte - Spored so sestavljali baleti »Coppelia«, »Nastasia« in »Čudežni mandarin«

Najprej smo gledali »Coppelia« Lea Delibesa, balet, ki je bil že leta 1870 prvi prikazan pariski publiku. Ta klasični balet s naivno ljubezensko zgodbo ima predvsem historično vrednost kot prva glasbeno-plesna drama, v kateri imata glasba in ples enakovredni vlogi. Balet se drži na repertoarjih predvsem kot predstava za otroke, če pa bomo z njim pritegnili tudi odrasle gledalce, mora biti brezhibno pripravljen in iz-

veden, česar za predstavo, ki smo jo videli v Letnem gledališču v Križankah, ne moremo trdit. Koreograf Oleg Danovski je predstavo gradil na solističnih in ansambelskih plesih in je pantomimične scene skrajšal na minimum, z izjemo v drugem dejanju. Plesi so bili preveč eden drugemu podobni. Za je izpuštil sples ure, ki je za ta balet značilni. Ileana Iliescu kot Svanilda je manjkalo pri srčnosti zaljubljenke dekle, ki hoče z drobnostmi preveriti vdanost svojega zaročenca, in je bila v sceni v Coppelijsovi delavnici celo nekoliko groba. Plesalka nima niti zadostnih baletno tehničnih kvalitet, da bi vsaj z njimi osvojila gledalce. Znatno boljše od nje je bil Marin Stănescu v vlogi Francisa, največ igralskih sposobnosti pa je pokazal Bojdar Petrov kot Coppelius.

Bukareštanski balet ni prišel v Ljubljano v svoji polni zasedbi in je bil dopolnjen s plesalci iz drugih dveh romunskih mest, kar se je v skupinskih plesih in predvsem v plesih štirih Svanildinih prijateljic preveč poznalo: pomoč je bilo toliko, da so dekoncentrirale gledalce. Scena in kostumi po zamisli Paole Brencoveanu so učinkovali ktiasto, kot kakšna slaba otroška risanka. Drugi večer bukareštanskega baleta je bil mnogo boljši od prvega, morda tudi zato, ker sta bili temi sodobni in današnjemu plesalcu in gledalcu bližji. Na sporedu sta bila baleta »Nastasia« Cornelia Tralescu in »Čudežni mandarin« Béle Bartoka, oboje je koreografirala Olga Danovska. Lahko smo videli, da imajo Romuni zelo dobre plesalce, Christina Hamel, ki je imela v obeh delih glavno vlogo, najprej kot Nastasia in nato kot dekle brez imena, je pokazala zelo dobro baletno tehniko in izredno izrazno moč. Visoke kvalitete karakternega plesalca je pokazal Petre Clortea, tako v vlogi razragajata Vulpasina kot v vlogi Mandarina. Christina Saru se je kot Parascivha odlikovala z odlično baletno tehniko, Victor Marcu pa s prefinjeno kreacijo Ionela. Plesalci so se vsi po vrsti uve-

ljavili kot odlični igralci. Oleg Danovski je oba baleta gradil na pantomimi in se je izkazal predvsem v kompozicijskih skupin v baletu »Nastasia«. Scenska in kostumska zasnovata tudi v teh dveh baletih ni bila dobra: motila je stilna neenotnost, v »Čudežni mandarinu« pa predvsem ropotajoče premikanje kulis, ki se mu scenografi v tem baletu običajno izognejo tako, da postavijo prizorišče na ostri v ozadje, dvignjeno nad nivo odera. Magnetofonski posnetki niso bili dobri niti prvi niti drugi večer.

ANDREJA TAUBER

Bogata vsebina »Grlice«

V okviru edine slovenske revije za glasbeno vzgojo je izšel priročnik »Pregled glasbil« s priložo »Opis glasbil«

Vsak letnik slovenske glasbene revije »Grlica«, ki je namenjena tako mladim glasbenikom kot tudi njihovim učiteljem, ima po pet števil. Letos je revija izhajala iz opravljivega zamuda, saj se je uredništvo znašlo v časovni stiski, ki jo so povzročile dolgotrajne priprave za skupno izdajo prvih treh števil, ki so se še v samu zamoru razhajale sicer že usklajeno vsebinsko shemo revije. V okviru treh števil je na prednji strani priročnik »Pregled glasbil« s priložo »Opis glasbil«, ki ga je redakcijsko pripravil Jakob Jež, glasbila pa je narisal Mire Cotin, besedilo k risbam pa je napisal Marjan Lipovšek s sodelovanjem Jakoba Ježa in Pavla Kalana.

Objavljati priročnike bržčas res ne bi smela biti naloga

periodičnega glasbenega tiska — v tem primeru revije »Grlica«, če pa pomislimo, da bi rokopiši sicer obstal v predalu ene od naših založb, ki se za to področje skoraj ne zanimajo, potem morda uredništvo revije, ki se je odločilo za to pogumno potezo, samo pohvaliti. Omenjeni priročnik bo koristil predvsem glasbenim pedagogom, saj jim bo zlasti slikovni del bistveno olajšal razlago oziroma opis posameznih instrumentov. V tem delu so namreč tudi risbe tistih starih, vendar razvojno posebnih instrumentov, ki jih sicer lahko vidimo le še v muzejih. Sistematični pregled glasbil z vsaj petimi potrebnimi podatki: obsega, barva, preprohanje pihal in trobil, transpozicije — dopolnjuje se razvojna ponazoritev partiture s posameznimi

mi primeri, ki segajo celo v sodobno glasbeno snovanje in s tem predstavljajo načine novostih notnih zapisov. Lijepovska razlaga k slikam je jasna in pregledna, dopolnjuje pa jo še Kalanov sestavek o Orfovem instrumentariju.

Cetrta in peta številka sta sestavljeni po ustaljenem konceptu. Razen knjižnega dela je v dvojni številki še notni del, v katerem so objavljeni novi 2 do 4-glasni mladinski zbori skladateljev Luzevica, Sivica, Gobca, Tomca, Arnič, Vremšaka, Ježa, Weingerla, Sl. Mihelića, G. Šperšiča, Liparja in Bohinca. V vrsti zanimivih prispevkov posameznih rubrik pa bo našel marsikaj zanimivega vsako, ki ga zanimajo problemi in uspehi glasbene vzgoje.

PAVEL MIHELČIČ

V Rezijo in nazaj

Poučni izlet seminaristov slovenskega jezika, literature in kulture v nekatere zahodne slovenske predele

Pred okoli sto leti je poljski jezikoslovec Baudouin de Courtenay prvič obiskal Rezijsko dolino in njegove raziskave rezijskega narečja so pravzaprav pomenile odkritje nenavadnih govorov v tej, morda, najbolj zahodni slovenski deželici. Torej nič čudnega, če je posebno v zadnjem času Rezijski govorje govorico in običaji, nemara tesno povezani z njo. Sicer pa je moč povedati, da je razpoloženje, vsaj poznega sobotnega popoldneva po prihodu, prijetno barvala pokrajina, ki se je v popolnem zatišju spuščala s hribov v dolino. Na pokopališču v Ravenhah, s katerega je bil lep razgled po vaseh, smo se tako pravi srečali z domačinom-junikom. Prijatelj je bil, da smo ga lahko brez težav razumeli vseh števil-

nih slovensko se glasečih vprašanj, dodatni pa, da neizvedene rezijske prav tako ni mogel v prvem hipu dojeti njegovih odgovorov. V narečju, ki je govoril rezijsko, je bilo po eni strani precej tujk, po drugi pa je bil dialekt spet raznih rezijskih slovenskih glasov: gospod je ob tem nazorno navajal primere, kako ima vsaka rezijska vas (ki jih je menda pet) svoje narečje, navajajoč besedo »pesa«, ki jo izgovarjajo karseda različno — pes pas, pus ... itd.

Toda dasti se ni mogel posevemu nedvoumno opredeliti za Slovenca, ki bi videl nekako počasen, ko mu je vodstvo ekskurzije izročilo fotokopijo de Courtenayevih zapisov rezijske, čeprav se morebiti niti ni povsem zavedal, da so lingvistovi spisi prinesli

njegovi dolini svojevrstno dialektno slavo. Vendar ni moč tajiti, da ga prihod iz Ljubljane ne bi pritegnil; ko so nam domaćini iz sosednje, največje rezijske vasi Osojane prikazali nekaj folklornih in ljudskih posebnosti, je bil znova med nami. Sicer pa se je večerje udeležil tudi ravenški župan, ki je najprej v rezijskem, nato pa v italijanskem, lepo pozdravil goste. In tako se je srečanje z Rezijsko približalo vrhu: trije rezijski godci oziroma »acitralci« so zagodili nekaj viž, štiri starejši Rezijske pa za plesne kaj domačih ljudskih pesmi. Med programom je nastopila tudi pripovedovalka — in to je bilo presenečenje — povedala je rezijsko inšanco znane baude Lenora, ki pa, kot je opozoril dr. M. Matičetov, ima vse drugačen konec, kot je znan pri Prešernu oziroma Bürgerju. Toda presentiljivo je bilo tudi samo podajanje balade o rezijski Marici, živeto, polno gestikulacij, sugestivno, mestoma mesečniška identifikacija z ubogo Marico, ki je sicer po svetu znana kot Lenora. Seveda, balada ni treba, da je nastala v Rezijski dolini, dejstvo je le, da se je v njej ohranila. V tem smislu je tudi nenavadnost te doline, otoka svojega jezika in običajev, ki so živi do najmanjšega rodu. Ko so namreč po recitaciji »Marice« ali na prizorišču se plesalci, ali s »acitralci« ogreli navzoče, se je nenavadni ljudski ples, nekakšen več sto let star »seika«, prenesel kar na teraso gostinskih prostorov in mladi Rezijsanci in med njimi Italijani so začeli živahno skati svoja telesa po taktu, ki sta ga z nogama neprenehoma tolkla dva godca Pravza prva n. jaso ali je razpoloženje pretrgala pozna ura ali kaj drugega; nastopajoča skupina je odšla skozi aplava, ki je kazal kakšno zelo daleč od doma in nenavadnega je dala slišati in videti.

Mislili, da so izletniki naslednji dan vsaj imeli še dvakrat priložnost seznaniti se z okolščino, da na tem koncu Italije prebiva še dolgo slovenske živeli. Najprej v Ceda-du, kjer je obiskovalce pozdravil predsednik kulturnega društva »Ivan Trnko« I. Predan, ki je med drugim omenil, da v Beneski Sloveniji že 1300 let živijo Slovenci, in to hočejo tudi ostati, čeprav se danes nimajo slovenskih šol. Druga priložnost je bila neposredni stik z Beneski Slovenci pri cerkvi

Likovna umetnost

Grožnjan Dovjaku

Razstava del umetnikov mesta Grožnjan v Mestni galeriji v Piranu je posvečena spominu Marjana Dovjaka

Staro istrsko mestce Grožnjan, ki leži visoko na robu nad dolino reke Mirne, so, kot je znano, rešili pred propadom slovenski in hrvaški likovni umetniki, ki so naselili in obnovili njegove hiše takrat, ko je od nekdanjih okroglo tisoč prebivalcev ostalo le nekaj čez osemdeset. Zdaj je Grožnjan svojevrstna likovna kolonija, nekakšen »stani« Barbizona, vendar še vedno predvsem počitniško mesto, naselje za konec tedna ali za ustrezno sezono, okolje, ki čustveno vpliva na prebivalce in njihovo delo, ne daje pa jim še, kljub svoji romantični sredozemski-istrski jedrnatosti poetični tipiči občutka tistega popolnega ambienta, s katerim se je moglo posredno identificirati in mu tako neposredno odpreti pot v posamičen umetniški kompleks.

Tako si lahko razlagamo, da na razstavi umetnikov mesta Grožnjana, ki so jo v spomin jani tragično preminulega kolega, slikarja Marjana Dovjaka priredili v Mestni galeriji v Piranu, zamenjamo še tako subjektivno prenetnih vplivov ali neposrednih pobud tega novega, vendar še vedno nikomur prvotnega življenjskega in delovnega okolja. Udeleženci ostajajo pri svojih problemih skupnih, pri svojih oblikovnih značilnostih, raziskujejo svoje, že prej in v drugačnem ozračju izoblikovane ali vsaj nakazane svote. Tiste likovne pojave, ob katerih in s katerimi posamične osebnosti se rastjejo in zorijo, pa v poglabljajo se subjektivno stilkovne interpretacije spet težko povežemo z neposrednim vplivom tega novega okolja.

V tej raznorodni družini Dovjakovi dve kompoziciji skorajda izstopata: čeprav je pogosto zamenjaval skupino ljudi, ki jih je v svoji kompoziciji skupej preveč komponent v posamično celoto, ki zato ni vselej harmonična, pa vendar prevzemajo njegova dela s svojimi povezavami poetičnih vizij in poglavljenih izraznostih, upodobljenec, dekorativne razgibanosti ploskve in psiholoških oznak razmerij med elementi celote. Dve grafiki K. Zelenka sta iz območja blagih likovno-psiholoških sokov ob kontrastih sodobnega življenja. J. Pirnat je razstavil dva kamnita odlomka, prekriženih drobnih črta, J. Boljka pa je razstavil dve bronasti živalski plastiki iz faze ekspresivno razkrojenih anatomij. V dveh lesenih plastikah P. Černeta občutimo energijo kaljenja in rasti — vendar hkrati uravnoteženo s težnjo po dekorativni urejenosti celote. Že znane, samo barvne različice svojih dobrih TV-scenskih grafik-sitotiskov je razstavil J. Spacal. Dve kompoziciji izrazito surrealističnega tipa iz cikla »Žoon politika« je pokazal S. Planinc.

Skoda, da je N. Koydl razstavil samo tri risbe, po tematski nezanemljive, ki pa izdajajo izredno fin občutek za materialni postopek oblikovanja. I. Friščić še vedno gradi svoje urbanizemske skupke stavb v nekoliko shrlijem, ne vselej jasnem redu in barvah. V zanimivi tehniki strganek leopoldovega S. Brovčiča monumentalne zgrade zgodovinskega slikarstva in jih ureja v sodobne celote, ne brez poglavljenih izraznostih. Zadoljivo, ne novo, a zanimivo razpoloženo slikarstvo so prispevali še G. Sladji, Z. Rajković in V. Jakelić. J. Gruđen razvija kubistično veduto v vizijo hladnih barv — svojevrstno združevanje izraznosti z naturalizmom. F. Kulmer in Z. Tišljar sta pokazala dve deli v lastni dekorativni maniri trepetanja

barvnih ali črno-belih lis. N. Kavurić-Kurtović ostaja pri zapisih fragmentarnosti misli in dojemanja, tokrat z močnejšim poudarkom na figurativnosti — morda kaže težnjo k počasnejšemu, pa zato bolj celovitemu procesu zajemanja dogajanja.

Samo pri keramičarjih bi morda lahko iskali povezovalce z lokalnim izročilom, a se to le v sami dejavnosti, nikakor pa ne v tipih, slogih, gradivih. Svojevtrstno šaljivo predelani narodni vzorci si iščejo

novo funkcionalnost v delih J. Todjaraša, medtem ko je prispevala M. Rajković-Matutinović moderne, skoraj klasično lepe krožnike. S. Rauter-Zelenko, J. Kozlovic in M. Milinarić pa s svojimi deli — včasih izbrušenimi in idealiziranimi do avtoritativnosti — dokazujejo, da je lahko tudi unikatna keramika okrasilovekovega bivanjaškega prostora, okras, enakovreden vsem drugim in drugačnim likovnim okrasom.

JANEZ MESESENEJ

Pred »Vrtincem«

Ljubljansko premiero Suchonove opere pripravili gostje iz Češkoslovaške

»Želeli bi, da bi imela opera v vrtincu Evgena Suchona tudi v Ljubljani tolikšen uspeh, kot ga je imela v Češkoslovaški in po svetu.« je izjavil na tiskovni konferenci v Ljubljanski Operi režiser Narodnega divadla iz Prage Karel Jernek, ki je skupno z režiserjem Ciriлом Cvetkom pripravil uprizoritev tega dela v Ljubljani — najprej v Križankah in nato ob začetku nove sezone v operni hiši. Jernek je režiral delo tudi za svetovno premiero 1949 v Bratislavi, kjer 63-letni avtor živi, in v Pragi ter v kraljevski Operi v Antwerpnu v Belgiji.

Direktor opere SNG Bogo Leskovic, ki je naglasil, da s tem začnemo novo prakso podajanja sezone in hkrati pripravljamo del za prihodnjo sezono, je pripomnil, da je sedanje umetniške sodelavce iz Češkoslovaške pripravil sam skladatelj Suchon. V gostujoči češkoslovaški ekipi, ki postavitev tega dela najboljše pozna, so poleg režiserja Jerneka sodelovali še scenograf Oldřich Šimánek, kostumografija Olga Filipi-Jernek in koreograf Karol Toth. Vsi pevski solisti, z izjemo gostja Oldřicha Špišarja, so seveda člani ljubljanske opere; prav tako pa so morali tudi domači orkester, zbor in balet prevzeti zelo zahtevno delo, saj je opera, kot so ugotovili na razgovoru s novinarji, izredno zahtevna psihološko pogojena in razgibana. »Delo je zelo močna in dramatična tragedija ljudskih iz sodobne Slovaške s podob-

no klimo kot pri Janáčku in Januškovi, je pripravoval režiser Jernek. Skladatelj Suchon, ki ga danes štejejo med največje živeče češkoslovaške skladatelje, je sicer v 10 letih napisal le tri opere, pravkar pa je dokončal svojo prvo komično opero »Hanihal pred vrtat«.

Češkoslovaški gostje so podarili zelo dobro sodelovanje z dirigentom Ciriлом Cvetkom in ansamblom v Ljubljani, čeravno je koreograf Toth potopil nad skrajno neustreznim prostorom za baletne vaje. »Če v terja profesionalno delo, so potrebni tudi profesionalni pogoji.« je menil in dodal, da imajo v Pragi za balet tri, v Bratislavi pa dve baletni dvorani. Obenem s priznanjem za marljivost ljubljanskega ansambla je opozoril na svoj slovo slovaške folklorea in obljubil, ki pridejo do izraza v »V vrtincu«.

Dirigent Cirić Cvetko je po svoji strani poudaril bogato harmonijo, tipično ritmiko in nevsiljivo enovitost Suchonove glasbe, skladateljev smisel za odsko oblikovanje in njegovo navezanost na naravo. »Delo je bilo postavljeno v izredno kratkem času, komaj 14 dni, kar je ponovno odraz uigranosti gostujoče ekipe.« Prvakinja ljubljanske opere Vilma Bukvočeva, ki bo balet vlogo Katrene, pa je sklenila: »Zdi se mi, da bo ta vloga dala piko na i v moji karieri in da mi je pisana na kožo; sicer pa jo bom podala z vso dušo in srcem.«

B. POGACNIK

PRED OPERNO PREMIERO — Včeraj so se na tiskovni konferenci v ljubljanski Operi predstavili oblikovalci nove premiere, opere češkoslovaškega skladatelja Evgena Suchona »V vrtincu«. Na sliki so (od leve na desno) kostumografija Olga Filipi-Jernek, režiser Cirić Cvetko in koreograf Karol Toth. Foto: S. Burić

sv. Volbenka, kjer so bile večernice v slovenskem jeziku, dajale tudi to za marsikoga samo folklorno posebnost, se je pozneje med domačimi in izletniki sprožil odkrit pogovor o slasti o narodnostnem obstajanju, kaj-pak pa tudi o vsakdanjih problemih vsakdanjega življenja. Gostoljubje, a še prej prijetna, kot za izlet narode na sončna nedelja, sta komaj dopuščala vero v vse težave, o katerih so govorili domačini; na prvem mestu so omenjali raznarodovalni proces, ki je bil vedno hitrejši, ker po solah ni niti ure slovenskega pouka, slovensčina se uporablja le po nekaterih cerkvah, in nadalje, so nekateri samokritično ugotavljali, med ljudmi samiti ni prebujenih potreb po posebnem uveljavljanju slovenskega jezika. K vsemu temu se pridružuje huda gospodarska situacija, zaradi katere je 50 odstotkov ljudi na delu v tujini.

Skratka, bi je izlet ne le izletnega, urističnega značja. Najprej koristen za profesorje slaviste na kanadski, romunski, nemški idr. univerzah, saj bodo kot predavatelji imeli pomembno podobo o Slovencih in njihovem obstajanju. J. HORVAT

Občanov barometer

Poceni na morje

Če je družina velika, si pač ne moreš privoščiti vse predrage hotele

Kdor ima veliko družino, si pač ne more privoščiti hotele. Za take je še najcenejše taborjenje. Tako meni tudi FRANCIE RIHTAR, tehnik pri Comemreco. Opremo za letošnje taborjenje si je pripravil kar sam. Zato je treba seveda dosti rpopstege časa, vendar toliko manj denarja. Vsi tisti, ki živijo na trdnih tleh, medtem ko so v mislih na morju, ga še najbolj razumejo.

● **Videti je, da ste si tudi, šotor sami ukrofiti?**
»Iz stare prikolice sem napravil stanovanje za vso družino. Prikolica je seveda samo za osnovo, nadgradnja pa je zložljiva šotor?«

● **Toda na prikolici je opaziti še marsikaj?**
»To sta dva napeljavna čolna, ki sem ju kupil na vojaškem odpadku. Vsa oprema za taborjenje me je več kot dvajset starih dinarjev.«

● **Napiljivci vam torej še najbolj odgovarjajo?**
»Za nekajkrat sem se nameraval lotiti samogradnje jadrnice ali motornega čolna. Ker pa sem kmalu ugotovil, da je tudi samogradnja draga in zamudna, sem to misel opustil. Pa tudi drugi razlogi so me vodili k naphiljivcem.«

● **In to so?**
»Za motorne čolne je treba imeti izpit in plačevati registracijo ter davek za luksuz, kar se temu pravi. Vse to pri gumijastih čolnih odpadke, posebno se, če se najde ne namesti večji motor, kot je na primer naš 'Jamo'.«

● **Kam ste letos namenjeni?**
»Prejane bomo tudi tokrat šli v Krnico pri Pulju. Za tiste iz moje družine, ki se niso navadili na morskem, sem pripravil podvodno očno in reflektor. Tako bodo lahko iz kopnega ali čolna občudovali morske črte.«

● **Ali nameravate loviti tudi ribe?**
»Ribe je že tako malo, da jih raje občudujem kot lovim.«

● **Kje ste svojo floto že preizkusili?**
»Po Ljubljani smo se peljali do Vrhnike, zapili pa smo že tudi po Bješkem, Bohinjskem in Cerinjskem jezeru. Zal vedno ugotavljam, da so naše reke, kljub obiljavi tovarov, še vedno umazane. Od vseh pa prednjači Reka v predelu Ilirske Bistriče. Kar zadeva umazanije, ni okoliščina Ljubljane nič na boljšem.«

● **Kaj menite s tem?**
»Mnogi se sploh ne zavedajo, da imajo v Ljubljani, tu okoli Sisaškega riba, kjer stanejo, ni nič bolje.«

● **Kaj boste vprašali jamega delavca?**
»Ker je okolica našega mesta tako skopa na vodnih površinah me čudi, da se vedno zaspavajo Koseški baje in Siskitje.«

● **Občani odgovarjajo direktor Agrostroja Ludvik Smrekar:**
»Naj kar takoj povem, da je bil že izdan odlok, da se Koseški baje popolnoma zasuje. Prav jaz sem bil tisti, ki sem ga pred zasipanjem rešil. Jezerce bo torej ostalo, vendar bomo zasuli še nekaj plitkih mest ob sami obali.«

ROGER GOGALA

Pohvala in graja

LJUBLJANA, 10. julija — V Sentvidu so novo krišče res lepo uredili in ga opremili s semafori. To je bilo prav gotovo potrebno, saj so to vrata vse bolj naseljenemu zaledju v mestno središče.

Ob vsaki novi stvari pa kaj kmalu najdemo kakšen ovrednec. Tudi na tem kriščišču smo ga našli, in to minulo nedeljo. Našli pa smo tudi vzrok. Zelena luč v smeri proti mestu svetlo premalo časa. Tako si vsaj razlagamo, zakaj je konec središča avtomobilov sedaj na Jecpi nad Medvodami, dokler ni bilo semafora pa je rep kolone segel le do motela v Mednem. In še nekaj verjetno potrjuje pravilnost naše domneve: od novega semafora v Sentvidu pa vse do središča mesta ni bilo nikakršnega zastoja, od Jecpi do Sentvida pa smo se minulo nedeljo pomikali korakoma, od časa do časa pa povsem obstali.

Morda je bila prav zadnja nedelja praktična preskušnja, ki je pokazala, da z intervalom zelene luči nekaj ni v redu. D. V.

Trikrat zvita pločevina

LJUBLJANA, 10. julija — Včeraj ob 12.30 so na Celovski cesti pri hiši št. 125 trčili trije avtomobili, pri čemer je nastalo za skoraj 50.000 dinarjev gmotne škodo. Avtobus, ki ga je vozil Stefan Hrovat, je pred omenjeno hišo nenadoma zavil z desnega na levi pas ceste in z zadnjim delom vozila zadell osebo avto Cirila Simenca ter ga obdil na levo, na prometni pas, ki je namenjen za nasprotno vožnjo iz mesta. Tam je Simencevo vozilo trčilo v osebo avto, ki ga je iz mesta pripeljal Ciril Markelj. Hruje ranjen ni bil na srečo nihče. J. L.

Ljubljana na današnji dan

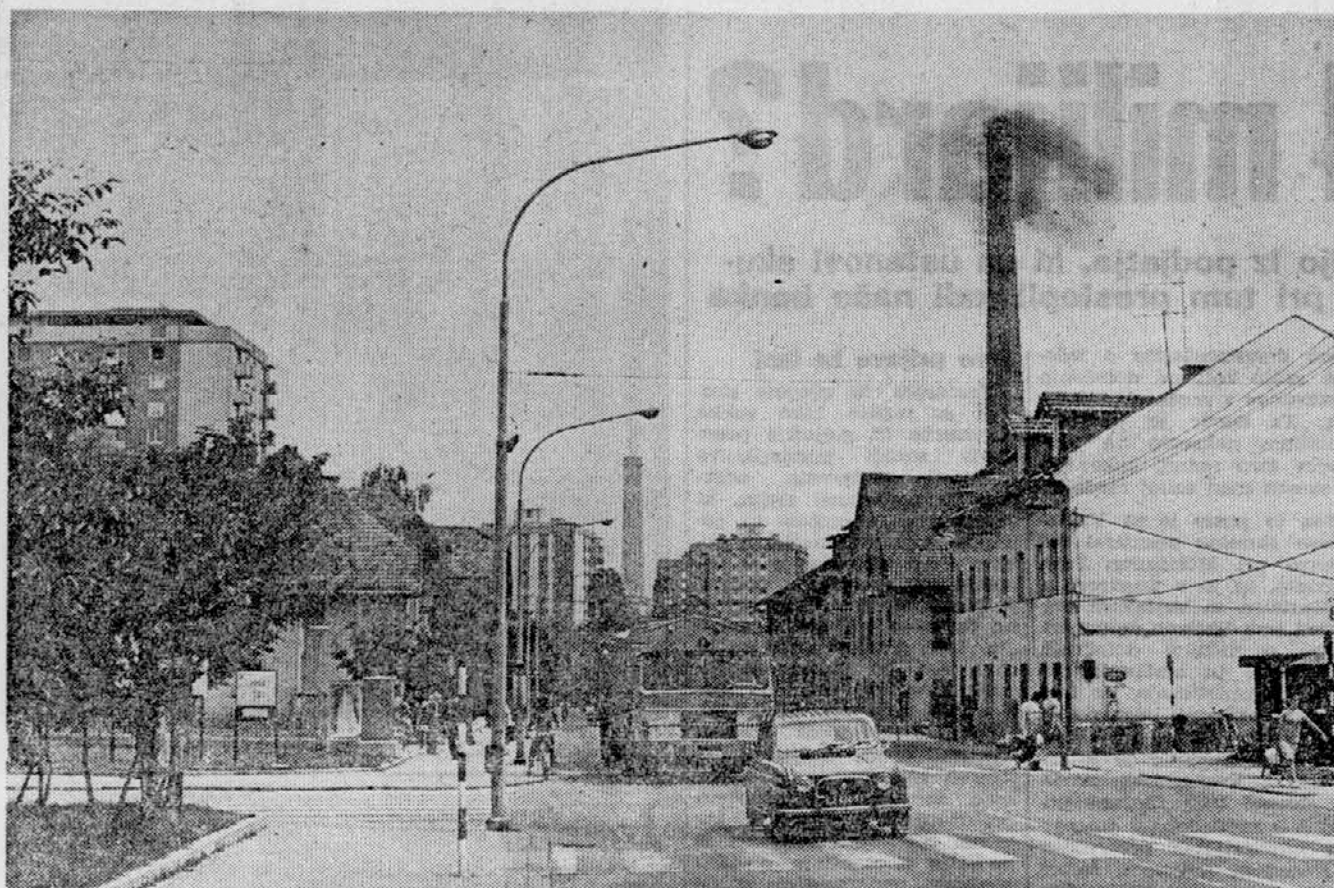
TOČA, DEBELA KOT OREH — LJUBLJANA, 10. jul. Toč, kakršno so danes nekaj ko 19. uri doživeli v Mostah, Ljubljanci ne poznajo. Skoraj deset minut je padala kot oreh debela toča, tako da so ljudje prihitali iz hiš in s priročnim materialom zaščitili avtomobile pred hujšimi poškodbami. Toča je bila tudi v okolici Ljubljane v Dolnem, Novih Jaršah in še nekaterih krajih na vzhodnem robu mesta. Prva poročila o materialni škodi še ne poročajo.

Pred petindvajsetimi leti

DELOVNI KOLEKTIV »LITOSTROJA« se zavezuje, da bo letos septembra dal prve izdelke svoje tovarne, to je eno leto po pričetku gradnje. Zvezni petletni plan postavlja pred Litostrojane velike naloge, naloge, ki bodo za htevale od slehernega skrajne napore. Vendar je plan jamstvo boljega in srečnejšega življenja. V Litostroju se zavedajo, da bo reakcija skušala izvedbo plana zavirati. Toda vsega tega se ne bodo ustrašili. Nasprotno: podžigalo jih bo v zavesti, da je vsak ispeh udarec po reakciji ter da jim vsaka odstranjenega prepreka vedno bolj odpira pot v socializem, v katerem bo dokončno odpravljeno izkoriščanje človeka po človeku. (Slovenski poročevalci).

Pred pedesetimi leti

»ILIRIJA« PRVAK SLOVENIJE — V nedeljo se je vršila na igrišču »Ilirijev« odlična nogometna tekma za prvenstvo Slovenije. V finale prvenstva sta prišla SK »Ilirija« kot prvak Ljubljane in SSK »Maribor« kot prvak Maribora. Igra se je vršila ves čas v precej ostru tempu ter je končala z nezadovoljnim veliki porazom »Maribor« s 5:1 (2:1). Napadalna vrsta »Ilirije« se je odlikovala po lepi kombinacijski igri in je topot tudi ostro streljala na gol. Zelo dobra sta bila Učak in Oman. (Jutro).

SE BOMO ZADUSILI? — Vročina trideset in več stopinj že tako otežuje dihanje, da pa ne bi kdo vseeno pozabil na akcijo za očiščenje človekovega okolja, se vsaj v Ljubljani ni bati. Vročemu zraku, ki ga te dni vdihavamo, so dodali še primesi dima iz številnih tovarniških dimnikov. Foto: J. Zrnc

Naš pogovor

„S naravo k novemu človeku!“

Zveza tabornikov kot specializirana organizacija v družbi še vedno nima tistega mesta, ki bi ga zaslužila — Premalo podpore pa ji daje tudi šola

Tabornštvo je med mladino v zadnjem času kar precej razvito. Mladi najdejo pri tabornikih več oblik zabave, življenje v naravi pa je za vsakega tudi zelo koristno, saj se nauči številnih spretnosti. Seveda pa je izpolnjevanje taborniških zakonov in programa precej odvisno od vodstva in zato je izredno pomembno tudi šolanje kadrov

BORUT ROVŠNIK: zanemarljivo smo delo s starejšimi člani.

O tem smo se pogovarjali s članom Savskega oddreda iz Ljubljane, z BORUTOM ROVŠNIKOM, ki že dve leti sodeluje tudi v komisiji za delo z medvedki in čebelicami, ki deluje pri Zvezi tabornikov Slovenije.

● **Kakšen je danes položaj slovenskega tabornštva?**
»Kot specializirana organizacija ima tabornštvo preslabo mesto v družbi. Vsi jemljejo našo organizacijo kot nekakšen servis uslug. V splošnem pa je podpora šol še zelo majhna in tako manjka pedagoški kader, ki bi lahko zelo koristil pri vzgoji mladine.«

● **Kakšen pa je pomen organizacije?**
»Taborniška organizacija je zelo koristna, saj ima velik pomen pri vzgoji mladine. Pri tabornikih ima vsak možnost uveljavitve, samostojnosti in svobodnega oblikovanja misli, ki jih drugi tudi upoštevajo. Seveda pa je ena izmed glavnih dejavnikov za dobro počutje ljubezen do narave, ki dobiva velik pomen predvsem v današnjem, čedalje bolj avtomatiziranem svetu.«

● **V mnogih prostovoljnih organizacijah imajo velike probleme s članstvom. Kako?**
»V našem letem ovinku je Av. gust Klančnik (25) iz Ljubljane večerjapolnede zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s svojim fiatom 1300 v Črnučah s ceste in trčil v hišo št. 370. Voznik se je hujše ranil, na avtu pa je 10.000 dinarjev škoda. J. L.

pa je s tem pri tabornikih?

»Število članstva se stalno spreminja. Velika krivda za upadanje članstva zadeva prav vodstva oddredov, ki novince včasih ne znajo dovolj prirediti k delu. Marsikdo pri tudi prikaže precej več od organizacije in je zato potem, ko spozna dejansko stanje, razočaran.«

● **Kakšna je starostna struktura članstva?**

Predavanja za tuje slaviste

LJUBLJANA, 10. julija — Kot vsak dan v tem času 8. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani, bosta za tuje slaviste poleg lektorata tudi danes še dve predavanji. Ob 11. bo dr. France Bežljaj predaval o »Pomenu slovenskega slovarstva etimologično« dr. Z. Kumer pa bo spregovorila o »Novi izdaji Slovenskih ljudskih pesmi«. Obe predavanja bosta na filozofski fakulteti, Askerčeva 12.

Vozila pretesno

LJUBLJANA, 10. julija — Zaradi prekratke varnostne razdalje in neprevidezne vožnje večerjapolnede zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s svojim fiatom 1300 v Črnučah s ceste in trčil v hišo št. 370. Voznik se je hujše ranil, na avtu pa je 10.000 dinarjev škoda. J. L.

Fiat v hišo

LJUBLJANA, 10. julija — V ostrem levem ovinku je Av. gust Klančnik (25) iz Ljubljane večerjapolnede zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s svojim fiatom 1300 v Črnučah s ceste in trčil v hišo št. 370. Voznik se je hujše ranil, na avtu pa je 10.000 dinarjev škoda. J. L.

»Pred leti so pri Izvršnem odboru zveze tabornikov Slovenije ustanovili komisijo za delo z medvedki in čebelicami. Tako so hoteli zagotoviti močno osnovo, ki bi potem dala precej dobrih tabornikov. Ob tem pa so delo s starejšimi le nekoliko preveč zanemarili in to se še danes občutno pozna.«

● **Kako pa je urejeno delo z najmlajšimi člani organizacije, z medvedki in čebelicami?**
»Okrog 2000 slovenskih medvedkov in čebelic je trenutno vključenih v tekmovalne skupine. Zanje je določena razna akcija, ki traja celo leto. Udeležbo na raznih akcijah in izpolnjevanje določenih nalog ramer ocenjujemo in potem na zaključni prireditvi proglašimo odred, ki je zmagal na tem najbolj množičnem taborniškem tekmovalstvu.«

● **Kako pa pri tabornikih poskrbite za izobraževanje tistih, ki potem vodijo in vzgajajo ostale?**
»V ta namen že precej časa v Bohinju deluje gozdna šola. Tu si tečajniki pridobijo precej dobro teoretično znanje, vendar pa to zaradi pomanjkanja prakse še ni dovolj, da bi postali dobri vodniki oz. roma račelniki. Zato v gozdnih šolah v zadnjem času dajejo večji poudarek praksi, ob koncu tečaja pa pripravijo teste, ki pokažejo, koliko so taborniki na tečaju pridobili. Gozdna šola pa bi morala imeti tudi psihologa, ki bi se več ukvarjal z vzgojo osebnosti mladih vodnikov in jih pripravil na odgovorne funkcije, ki jih bodo sicer prejeli.«

● **Kakšno pa je vaše mnenje o bodočnosti taborniške organizacije?**
»Naše geslo »S naravo k novemu človeku« je zadosten porok, da bo nekdo večina ljudi spoznala pravo vrednost naše organizacije.«

STANE DROLJC

BERT SAVODNIK

Urejen izkop gramoza

Sklepi o zazidalnih načrtih v Šiški in stiska na Celovski cesti

LJUBLJANA, 10. jul. — Neurejeno izkopavanje gramoza na uredivem območju mesta Ljubljane je povzročilo že dosti zla in jeze. Po današnje sklepi sveta za urbanizem pri mestni skupščini, da javno razgrne zazidalne načrte za gramoznice v Stanežicah, na Jecpi in v Smartnem, pa lahko pričakujemo, da bo zadrega jeseni odpravljena, če bo tudi mestna skupščina sprejela načrte in sklepe z današnje seje.

Prednost naj bi imela gramoznica v Stanežicah, kjer bo zaradi razširitve potrebno dopolniti tudi generelni plan urbanističnega razvoja mesta Ljubljane. Tu bi bila prva etapa urejenega izkopa gramoza, ki bi bila ustrezno zakrita z zelenjem pred okoljem in bi jo — kakor tudi vse druge z zazidalnimi načrti določene gramoznice — po izrabi spet zasuli.

Na seji so se sklenili, da razgrnejo več načrtov zazidalnih otkov v Šiški (soseske 7, 8 in 10). Ob teh načrtih so se razvneli zaradi stiske, ki jo zaznavamo že zdaj na Celovski cesti, kar bi morali reševati hkrati z nadaljnjo gradnjo ob najboljši prometni vpadnici. Predlogov je sicer več, a rešitve se zaustavljajo ob denarju. Zanimivo je dejstvo, da se je sklad za urejanje mestnega zemljišča v Šiški že odločil za sofinanciranje pri razširitvi Celovške ceste.

Prejeli smo

Živalski vrt umira?

Ljubljanski živalski vrt, ki že sedaj životari, čaka še slabša bodočnost, če ne bomo zanj kar hitro poskrbeli

Verjetno se noben živalski vrt na svetu popolnoma sam ne more vzdrževati. Toliko bolj to velja za manjše vrtove po manjših mestih, ki se skorajda ne morejo niti reproducirati, kaj šele širiti in izpopolnjevati. To je mestom in mestnim očetom po svetu znano. Živalski živalski vrt je npr. zasebna ustanova, vendar je mesto Zürich vseeno glavni financer. To naj bi bilo jasno tudi ljubljanskim mestnim organom, zato bi morali tako ali drugače, z enim ali drugim virom zagotoviti normalen obstoj živalskega vrta.

Tačšen kot je, ljubljanski živalski vrt bolj spominja na konjedersko hiralnico kot na to, kar nosi nad vhodom naslov. Lahko bi bil vrt priljubljena izletniška točka, ne samo za domačine temveč tudi za tujce, ki se na poti skozi Ljubljano v njej za krajši čas ustavijo. Toda človeku vzame navdušenje in rodi odpor do obiska že tistih petsto mestov neasfaltirane in prašne poti od mesta do vrta. Prav tako bi lahko imeli v vrtu vsaj slovenske, če ne celo jugoslovanske najbolj znane in najpomembnejše štirinožce in oper-

ence. Toda še to, kar imajo, prodajajo in kar pogine, ne zamenjajo z novimi primerki. Morda bi bilo bolje, če bi vrt vsaj prikličil kakšne močnejše ustrezne ustanove ali dala komu v najem?

Nekateri so sploh odkrito proti vrtu, češ, da se ne izplača, da prevladujejo danes že filmi o živalih, da je dovolj blizu zagrebški vrt, da ni za obiskovalcev in podobno. Konec koncev pa vsi nimamo avtomobilov, da bi lahko izšli iz mesta in se spotegnili v Zagreb, kadar bi se nam hotelo. Prav tako lahko otro-

ka desetkrat pelješ tja, pa se bo vedno znova veselil in se zabaval. Film mu ne more zamenjati resničnosti.

Glede obiska se ni nikdar zdelo, da bi bilo ravno kritično. Sicer je pa nekaj tudi uprava sama kriva, saj moraš enostavno vedeti, kje je vrt, da lahko prideš tja. Nikjer ni niti ene reklame ali kazipota. Zaradi lege, ki jo ima Ljubljana, bi lahko bil živalski vrt slovenski in ne zgolj mestni, pod pokroviteljstvom katke republiške ustanove in bi ga lahko obiskovalo šolarske ek. skurizije ne samo iz bližnje ampak tudi daljne okolice. Zdjaj se jim ne zdi vredno ali pa tudi ne vedo zanj. Marsikaj bi se dalo urediti — z denarjem in brez njega — le malo več dobre volje, zavzetosti in iznajetnosti bi bilo potrebno in vrt bi lahko bolj zaživel.

JANKO STUŠEK,
Ljubljana

Direktor je odšel...

Mučno stanje v ljubljanskem podjetju Sadje zelenjava je končano — Dosedanji direktor pa odhaja v pokoj

Mučno stanje v ljubljanskem podjetju Sadje-zelenjava, ki je nastalo po vrnitvi generalnega direktorja Janka Muleja iz pripora, je končano. Pred dnevi je namreč sam odpovedal delovno razmerje z obrazložitvijo, da je bolan in da se namerava upokojiti.

Ko se je vrnil iz pripora, je Janko Mulej malokrat prišel v podjetje — že ves čas je namreč na bolezenskem dopustu — vendar dovoljkrat, da so delavci postali pozorni na te obiske in zahtevali obrazložitve. Tako kot kolektiv pa tudi Mulej ni vedel, pri čem je. Med pripomočki pa niso opazili kar je pomnilo, da ima še pravico opravljanja posle generalnega direktorja.

bila verjetno pogodena tudi z nevdržnim združenjem usel v podjetje — že ves čas je namreč na bolezenskem dopustu — vendar dovoljkrat, da so delavci postali pozorni na te obiske in zahtevali obrazložitve. Tako kot kolektiv pa tudi Mulej ni vedel, pri čem je. Med pripomočki pa niso opazili kar je pomnilo, da ima še pravico opravljanja posle generalnega direktorja.

Do predvidenega referenduma ni prišlo, ker je generalni direktor Mulej predtem odpovedal delovno razmerje. Odpovedni rok mu poteče ob novem letu. Začasno bo opravljal dolžnosti generalnega direktorja dosedanji šef blagovne skladišča Anton Kolenc in ne več komercialni direktor Franc Dolinšek, saj je bil jo združevanje teh dveh funkcij nezakonito. (Ostane pa še predsednik delavskega sveta).

Vzdušje je v podjetju Sadje-zelenjava normalizirano, čeprav več vodilnih delovnih mest v upravi zasledajo vršilci dolžnosti.

M. K.

Vrstni red je odveč

V Grosupljem naj bi gradili vrtnice, kjer so potrebe in pogoji

GROSUPLJE, 10. jul. — V prihodnje bo treba sredstva iz sklada za otroško varstvo usmerjati po dejanskih potrebah za gradnjo varstvenih ustanov, so sklenili na današnji seji komiteja občinske konference ZKS, ko so razpravljali o srednjeročnem razvoju otroškega varstva v občini.

O načrtu so razpravljali po prej že v posameznih krajevni skupnostih, a pomembnejše pripombe so bile samo v KS Smarje-Sap, kjer želijo zagotoviti, da bo njihova varstvena ustanova na vrsti za Ivančo Gorico in Sentvidom.

Clani komiteja so bili v razpravi soglasni, da naj bodo sredstva sklada namenjena prvenstveno za gradnjo vrtnic, toda le v primeru, če so izkazane dejanske potrebe in ko KS izpolnjuje tudi vse predvidene pogoje ter so ljudje pripravljene sodelovati.

Zategadelj so menili, da je naštevane vrstne reda KS za gradnjo vrtnic v srednjeročnem načrtu odvečno, saj je že uvodno določilo dovolj jasno, kdaj in kje se lahko sredstva uporabijo. V primeru, če bi ne bilo potreb za vzgojno varstveno ustanovo, bi lahko sredstva sklada izkoristili smotrno, saj so čedalje bolj očitne potrebe za uvedbo celodnevne varstva šolskih otrok.

B. S.

Rešitev — voda

Ljubljanci so se pred nedeljsko vročino zatekli k osvežujoči vodi

LJUBLJANA, 10. julija. Včerajšnja nedelja je bila ena najlepših doslej in Ljubljanci, željni oddiha in osvežitve v vodi, so do zadnjega koticika napolnili kopališča v mestu in okolici. Oživila sta tudi bregova Save. Včerajšnja najvišja dnevna temperatura v Ljubljani je bila kar 31 stopinj.

Ilirija: Tu je bilo včeraj okoli 1400 kopalcev. Vstopnic je zmanjkalo že okoli polnočnega. V vodi so namerili 24 stopinj Celzija. Na kopališču niso zabeležili nobene ne-zgode, gostje pa so dobro praznili zalogo hrane in osvežilnih pijač.

Ježica: Prav včeraj so v enem bazenu menjali vodo, zato je bila tam nekaj nižja temperatura in so se v njem hladili bolj utrjeni. Na Ježici

Sora polna kopalcev

Minulo nedeljo se je ob Sori zbralo več tisoč izletnikov. Voda je bila polna kopalcev, ki so letos prvič prišli na svoj račun. Na travnikih in v gozdu ob reki je bila prava gneča, saj se je večina izletnikov pripeljala na oddih z jeklenim konjčkom. F. R.

Kolezija: Tu je bilo včeraj okoli 1400 kopalcev, ki so se hladili v 24 stopinj topli vodi. Tudi na Koleziji so potrdili, da je bil včerajšnji dan povsem uspešen. Niso zabeležili nobene ne-zgode ali druge nevarnosti. D. R.

VODA, KI TE DNI RESUJE.

Foto: J. Zrnc

PLAKETE KRVOJALCEM — Preteklo soboto je občinska organizacija RK Ljubljana-Siška podelila 34 plaket tistim najbolj zaslužnim krvodajalcem, ki so darovali kri 25 in večkrat. To so ljudje, ki vsak dan rešujejo življenja in podpirajo, da nečje biti heroji dneva, temveč ljudje ljudem. Pokrovitelj prireditve je bil predsednik občinske skupščine Ljubljana-Siška prof. Danilo Sbrizaj (na sliki). Foto: M. Garbaja

Vračaričev primer

Kako pobereš 24 milijard?

Kako je Metalium, ki se je razvil v gospodarsko organizacijo iz podjetja, ki ga ustanovi skupina državljanov, sklepal posle s samim seboj in kako je pri tem preslepil tudi naše banke

V hrvatski javnosti se od konca aprila še ni poleglo razburjenje zaradi poverbe okrog 240 milijonov din (24 milijard starih din) pri zunanjetrgovinskem podjetju »Metalium« v Zagrebu. Zlasti vznemirja javnost, da je ob odkritju poverbe uspelo direktorju podjetja, Lazu Vračariču, pobegniti v tujino, kjer se skriva tudi njegov pomočnik Predrag Veljković, medtem ko so pomočnika Mihajla Medaka in šefa izvoznog-izvoznega sektorja Davida Hadžića priprili.

V gospodarskih in finančnih krogih se sprašujejo, kako je mogoče, da so poverbe in finančne manipulacije na škodo družbene skupnosti izvedli ljudje, ki bi jim morali bolj gledati na prste. Podjetje »Metalium« je namreč nastalo iz prejšnjega podjetja »skupine državljanov«, ki se je profiliralo v gospodarsko organizacijo. S temi podjetji GG (grupe građana) smo imeli zlasti pred leti slabe izkušnje. Po večini so jih ustanovljali ljudje s spekulativskimi nagibi, da bi lažje izgrajili predpise. Poslovanje takih podjetij GG se je v mnogih primerih pokazalo s kazenskim pregoni in likvidacijami. Podjetje »Metalium« je sicer dobilo status gospodarske organizacije, vodstvo podjetja pa je ostalo staro.

V komisiji za družbeni nadzor sabora SR Hrvatske, ki se je med tem ponovno sestala, so skušali najti zlasti odgovor na vprašanje, kako je moglo priti do takih poverb in kako so mogle zlasti banke nanesti Vračaričevim fiktivnim kupčijam na temelju lažnih dokumentov; teh ni nihče preverjal, čeprav bi bila zaradi ugotovitev samega podjetja upravičena največja opreznost.

Slamnatost podjetja v tujini

Pri Vračaričevih poverbah in manipulacijah so imela važno vlogo slamnatost podjetja, ki jih je Vračarič s svojimi sodelavci ustanovil v tujini, da bi prikrija lažne ali prevari namenjane posle. Na nedavni seji komisije za družbeni nadzor sabora SR

Hrvatske so se posebej ukvarjali s pojavi takih slamnatih firm v tujini, ki so jih ustanovila podjetja »Metalium« in Generalinvest ter nekatera druga podjetja. Take firme obstoje v bistvu samo iz napisne table in poštnega nabiralnika pred pisarno pooblaščenca, ki zastopa vrsto takih firm in skrbi predvsem za njihovo pošto. V komisiji sabora menijo, da ima ustanavljanje takih firm zgolj namen izgrajevati naše predpise, prikrijevati posle in razne tajne provizije in olajšati sumljive finančne transakcije.

Veliko takih slamnatih firm ima sedež v Vaduzu, glavnem mestecu kneževine Lichtenstein, kjer ustanavljanje zahteva najmanj formalnosti in stroškov. Od treh slamnatih firm podjetja »Metalium« imata dve svoj sedež prav v Vaduzu, namreč »Walco A. G.« in »Finerang«, medtem ko ima tretja pod imenom »Gemich« svoj sedež v Münchnu.

Industrijsko sodelovanje

O ustanovitvi in delovanju teh firm podjetja »Metalium« povzemamo naslednje podatke iz odgovora republiškega sekretariata za notranje posle na vprašanja dveh poslancev v saboru, ki je v celoti objavljeno v »Biltenu Sabora SR Hrvatske« i Izvršnog vijeća s dne 14. junija t. l.

Direktor Lazo Vračarič je skupaj s svojimi najbližnjimi sodelavci Medakom, Veljkovićem in Hadžićem prišel na zamise, da bi s sredstvi podjetja uspostavili vrsto firm, ki bi poslovale v njihovo osebo korist. Kmalu po ustanovitvi je Vračaričeva skupina brez odobritve in vednosti

podjetja sklenila v imenu podjetja »Metalium« s temi firmami pogodbe o »industrijskem sodelovanju«, na podlagi teh pogodb so zahtevali in dobili kredite pri več bankah ter dobili status »pretežnega izvoznika«. Tem slamnatim firmam so plačevali surovine v devizah po znatno višjih cenah od tržnih cen, tako za prevzete kakor tudi za še neprevzete surovine. V letih 1970 in 1971 je podjetje »Metalium« dobavilo tem firmam tudi nekatere končne izdelke, ki so jih te firme prodale naprej, iz kupčij pa niso poravnale dolga pri matičnem podjetju, ampak so ga pridržale zase. S tem so pridobili znesek 111 milijonov novih din, kolikor zdej na račun teh kupčij dolguje »Metalium« bankam v Jugoslaviji. To so terjatve Jugo-banke na Reki, Jugo-slovenske izvozne in kreditne banke Beograd, Beogradske banke in Kreditne banke Zagreb. Terjatve podjetja Metalium do omenjenih inozemskih firm pa znašajo zdej v celoti 246,7 milijona novih din.

Fiktivna poslovna dokumentacija

Večina poslovne dokumentacije podjetja Metalium je fiktivna ali falsificirana; to velja tako za dokumentacijo, na podlagi katere so dobili dane bančne kredite, kakor tudi za dokumentacijo, ki se nanaša na kooperacijo s firmami v tujini. Z Vračaričev skupino se je za fiktivne posle industrijske kooperacije povezal zasebni obrtnik inž. Drago Verner iz Zlatar Bistrice. Verner je predložil fik-

tivno dokumentacijo o izdelavi večje količine določenih proizvodov v vrednosti 619.000 din. Ta denar je podjetje Metalium nakazalo na Vernerjev žiro račun, nakar so si znesek med seboj razdelili.

Vse te posle je za Vračaričev skupino aranžiral šef nabave pri Metaliumu Ivan Zupanić, ki je v dogovoru z Vračaričem in Medakom pri-skrbel tudi fiktivno dokumentacijo o nakupu določenih proizvodov in sestavnih delov za kompletiranje. Pri tem so stvar prikazali tako, da so se izognili plačilu prometa, ga davka. Zupanić je v dogovoru z Vračaričev skupino sklepal tudi fiktivne pogodbe o lažni dobavi omenjenih in industrijskih proizvodov z Nenadom Luketom, šefom predstavnosti podjetja Obnova iz Virovitice. S takimi fiktivnimi posli je Vračaričeva skupina omogočila tudi drugim, da pridejo do nezaključenih materialnih koristi. Dobavitelje te fiktivne dokumentacije so medtem priprili. Narodna banka v Beogradu je prijavila okrožnemu tožilstvu v Zagrebu nekatere funkcije zaradi sklepanja škodljivih pogodb. Preiskav pa še niso končali.

To pa so provizije!

V svojem odgovoru na vprašanje poslancev navaja republiški sekretariat za notranje posle, da ima služba javne varnosti v obdelavi še vrsto drugih primerov, ki se nanašajo na zlorabe pri nekatereh podjetjih, od katerih navaja zagrebško podružnico Agro-Makedonija in podjetje Kemikalija. Podružnica Agro-Makedonija je sklenila s tujimi firmami pogodbo o uvozu repmateriala in izvozu polizdelkov. Po tej pogodbi je material dražje plačan od proizvodov, ki jih je podjetje izvažalo. Material je preplačan za 64.000 din.

Podružnica tudi ni odkazala družbeni skupnosti 4,3 milijona prometnega davka, ki ga je pobrala od kupcev pri prodaji avtomobilov. V podjetju »Kemikalija« pa sta dva sektorska direktorja brez odobritve organov upravljalja sklepala posle z inozemskimi dobavitelji, pri čemer je podjetje utrpelo veliko škodo. Tako pogodbo sta sklenila z nekim posrednikom, ki mu je Kemikalija nakazala 553.000 dolarjev, ki jih ta ni naprej nakazal dobavitelju, ampak jih je uporabil za neke svoje posle, ki pa so ga pripeljali v stečaj. Za sklenitev te škodljive transakcije pa je zastopnik Kemikalije dobil provizijo 50.000 dolarjev.

V drugem primeru je direktor sektorja brez vednosti odgovornih oseb in organov upravljalja sklenil z neko londonsko firmo kupčijo za 4 milijone dolarjev. Pri tej kupčiji je bil poleg sektorjskega direktorja še nek tuji državljan, ki je po dobavi neuradnega blaga dobil takoj provizijo 700.000 mark, kasneje posrednik pa 52.000 dolarjev.

Prve prijave iz lani

Vračarič in njegovi skupini so uspeli tako velike poverbe in goljufije predvsem zaradi pomanjkljive budnosti nadzornih organov in počasnosti tistih, ki raziskujejo zakonitost in solidnost zunanjetrgovinskih poslov. Prve informacije o ne-solidnosti poslovanja podjetja Metalium je prejelo okrožno tožilstvo v Zagrebu avgusta lani. Tožilstvo je takoj zahtevalo od deviznega inspektorata, da pregleda poslovanje podjetja Metalium. Devizni inspektorat je septembra poslal tožilstvu le kratko informacijo o deviznem in zunanjetrgovinskem poslovanju Metaliuma, v katerem zgolj ugotavlja, da je podjetje uporabljalo devizna sredstva nenamensko in da je devizne kupoprodajne posle opravljalo z blagovnimi kupčijami.

Po dobjenem nalogu je devizni inspektorat nadaljeval pregled poslovanja. Ta pa se je zavlekel sprično dejstva, da je imelo podjetje poslovne odnose z večimi bankami in da je bilo treba zbrati informacije tudi drugje, preden je okrožno tožilstvo lahko zahtevalo preiskovalni postopek in pripor Vračaričev skupini, kar pa se je zgodilo prepozno.

Devizna počasnost

Verjetno bi tožilstvo še prej ukrepalo, če ne bi devizni inspektorat iskala predvsem deviznih prekrškov in če bi posvetila več pozornosti ustanavljanju slamnatih podjetij v tujini, ki so dala že sama po sebi slutiti, da služijo ne-poštenim namenom, izgrajevanju predpisov, skrivanju poverb in prenašanju priložnostnega denarja v tujino, daleč od vplogleda naših inšpekcijskih organov.

Zadevo Vračarič kakor tudi znano afero nezaključeno priznalo 18 milijona dolarjev na škodo Polobanke, skuša beogradske NIN zdej omiliti. Obožba, da gre za poverbo 24 milijard starih din, bi bila po mnenju NIN-a velika sen-začija tudi v bogatejših državah, kakor je Jugoslavija. Stvari pa so napačne, češ da ni govora o izsuhi 24 milijard, kakor to trdi eden od funkcionarjev podjetja Metalium.

Po ugotovitvi preiskave pa je nesporno dejstvo to, da od slamnatih firm podjetje Metalium v tujini ni moglo iz-terjati 27 milijonov novih din, oziroma da do poverbe in denarja v tujini ni moglo priti, ker z njim raz-pola — če že ni kje drug-je — pooblaščen generalni delegat Metaliuma (ima regi-stracijo v inozemstvu), to pa je verjetno sam Vračarič.

Teoretično je mogoče trdi-ti, da denar ni izpuščen, ker ga defraudanti lahko vr-nejo, če si ga soudeleženci še niso razdelili. Tudi trdi-ti, da osumljeni svoj de-narja spravili v svojo žep, odkrivajo napačno gledanje, da sredi v kriminalu le neposred-na priložitev denarja, ne pa tudi finančna manipulacija, ki to šele omogoča.

FRANCE SEUNIG

PICCADILLY CIRCUS SKOZI TURISTIČNO OKNO.

Foto: Niko Lapajne

London

Svet se je zmanjšal

Nekaj vtisov z Otoka, kamor zdaj iz Ljubljane z letalom prideš v istem času kot peš na Šmarno goro - Čudni so tile Angleži, v gostilnah, parkih, prometu

Natanko pred 20 leti, ko sem prvokrat prestopil državno mejo, in sicer v predoru med Jesenicami in Področju, ter se potem 23 ur presedel na klopi tretjega razreda, preden sem zagledal obalo Atlantika, sem ugotovil, da je ta naš svet strašansko velik. Tistokrat se še nisem prepričal, da je Jugoslavija med Ljubljano in Škopljem oziroma Gvegljijo dolga prav toliko. V zahodni Evropi sem odkril tri velika čuda: helikopter, televizijo in nadzvočno letalo. Doma smo tedaj poznali še živilske nakaznice za kruh in meso, bone za čevlje in obleko ter fujakarje pred železniško postajo.

Toda tale naš mali svet se vrtil hitreje, kot se nam zdi na prvi pogled. Če je bilo včasih iz Ljubljane na Šmarno goro dve uri vožnje, ni danes nič dlje z Brnika do Londona — z letalom. V letalski zgradbi pada v oči tablica: Ljubljana—Cleveland. Potniki, ki potujete iz Cleveland, prosim, oddajte prtljago... »Metalio ima odhod ob 6.30 uri.« Vljudo poziva moški glas iz zvočnika, skoraj natanko tako kot na ljubljanski železniški postaji: »Vlak proti Novemu mestu: skloflica, Grosuplje...« bo odpeljal s tretjega tira.

Profesor, vzgojitelj, mizar, re-ceptor, šivilja, gostilničarka, inženir, novinar in... Skratka vsi po vrsti. In kaj je bilo pri tem najbolj zanimiva? Tako značilna kot profesor sta najbolj oživila pri nakupovanju! Takšni smo mi, potrošniki velepotrošniške družbe. Ko smo trije poklicni sotrupni skupaj pohajali po eni londonskih veletrgovin, od smrti utrjenih spričo večne preračunavanja funtov v dinarje in razmišljanja, kaj se plača in kaj ne, sem na večičar zasedel na tekoče stop-nice. Kolega sta obstala zgoraj in me klicala nazaj. Ste-ko sem proti »otoku«. Trem ali štirim Angležem so se ko-maj opazno raztegnila usta. Sicer bi se lahko izgubili.

»Kateri bog je danes na svetu najbolj čaščen?« me je pobral prijatelj. »Bog trgov-cel in kupcev! Pogled, kjerko-li si, doma ali na tujem, po-voš mi postavljamo najraz-košnejša svetila. To so cerk-ve današnjega časa.« je raz-predal misli, ko smo sedeli ob tekočem okrepilu v neki samopostrežni trgovini sredi Londona, ki ni niti pol tako moderna kot na primer naš Maxi market v Ljubljani.

»Nenasitni« turisti Sir Alexander kot dober po-znavalec Jugoslavije in Jugo-slovanov, saj je tri leta med vojno prebil z rano ob rani med nam, je s našim tu-rizmom menil vse najboljše s pripombo, da turizem ni zgolj industrija, kot nekateri mi-slijo, temveč precej več: tuji-ci, ki prihajajo v deželo, si ne-že živeti v konfokcionalnih hotelskih silosih, temveč žele spoznati ljudi, šege in njho-va čustva ter duha dežele, kamor so prišli. Turizem naj bi ne postal pomembnejši kot industrija, kamor so ga pri-ti-rjali Španci.

Usoda vele mest Da imata taksi in mestni avto-bus v otoški prestolnici absolutno in popolno pred-nost, v vsaki situaciji, ne da bi kdorkoli samo trznil z oči-son, je čista resnica in to na-vključno prometu ob konicah, ki ni nič skromnejši kot v naši Ljubljani. Pri vsem tem v treh dneh in pol nisem vi-del niti ene same nesreče.

V Hyde parku ni javno

Nevarnost

Žrebci na valovih

Komandir obmejne postaje milice v Kopru Pavle Legac meni, da bo zaradi neveščih čolnarjev mnogo nesreč

KOPER, 10. jul. Promet s čolni in jahtami se je letos v primerjavi z lani povečal najmanj za 30 odstotkov, trde morski prometni strokovnjaki in pričakujejo, da se bo kljub izredni budnosti pomorske milice zgodila nesreča.

»Tujih jaht je iz dneva v dan več,« trdi komandir ob-mejne postaje milice v Kopr-u Pavle Legac in razlaga:

»Vse več ljudi ima množ-est nakupa čolna. Ljudje ku-pujejo majhne lupine iz le-sa, plastike, gume in motor-je, ki imajo tudi po 100 ko-njskih moči. Vsi ti, ki so bi-li lani poprej le kopalci in ob-čudovalci čolnov in nimajo no-benih posebnih izkušenj z morjem, si, kar je povsem pri-ravno, žele svojo novo pri-dobitev čim prej preizkusiti. In pogosto se dogaja, da to počenjanje kar pred hoteli, med kopalci.«

Lov na divjake

Komandir Legac je še po-vedal, da so letos že kazno-vali deset lastnikov motor-nih plovil zaradi izrednega ogrožanja prometa na morju.

»Ljudje premalo vedo. V hotelih jih ne obveščajo o re-du in miru na morju, mi jih sicer opozarjamo, tudi razlagamo in prepričujemo, toda morali smo jih tudi kaz-novati. Naši delavci so že se-daj, na začetku sezone ut-rujeni, saj neprestano pluje-jo. Zdej se pojavljamo tu, zdej tam, vsaj prisotni bi bi-li radi povsod in tako pre-pričili divjanje pred obalo. Menim, da bi bila dolžnost hotelskih podjetij in turisti-čnih organizacij, da vsakega lastnika motornega plovila napotijo do luške kapitanije, kjer se ga bodo seznanili z redom na morju.«

Tveganje v milijah

Niso pa vsega krivi le last-niki čolnov. Prav tako je tu-di kopalcev malo mar, kaj se dogaja okrog njih. Letos se je že zgodilo, da so delav-ci milice milje od obale vle-ki na svoj čoln kopalce, ki jih je na blazinah odneslo daleč na odprto. Huje kot to, pa je potapljanje in sploh pla-vanje izven 200 meterskega po-ja. Pa tudi samo kopanje, zlasti na piranski Punt, ima lahko usodne posledice. Ko-mandir opozarja:

»Okrog rta Punte v Piranu dnevno vozi v piransko pri-stanišče vsaj 100 jaht. Tu bi morali biti kopalci še poseb-no previdni, a niso. Zven-krat se še ni zgodila nesre-ča, pričakujejo pa jo. Jahte vozijo dokaj hitro in kaj la-hko se zgodi, da bo kakšen voznik spregledal kopalca, ki

se tu koplje več kot sto me-trov daleč od obale.«

Nov čoln

Da bi lahko milica hitreje in dosledneje ukrepala, bo dobila že prihodnji teden nov čoln, ki sicer ne bo zmogel kaj dosti več kot 30 milj na uro (nekateri tuji čolni vozi-jo še enkrat hitreje), vendar bo nudil vse udobne delavce milice. To bo najsoodnejše plovilo, ki bo omogočalo po-morskim miličnikom še več-jo prisotnost ob obalah slo-

JOŽE VETROVEC

Natlačeni v smrt

Pri Podgradu je 22-letni voznik fička Karlo Trojan trčil in umrl, njegovi štirje sopotniki pa so bili hudo ranjeni

Prometna kosa v zamahu

Na Koprskem v prvega pol leta 30 mrtvih, v drugem delu leta že šest

KOPER, 10. julija — V prvi polovici letošnjega leta se je na Koprskem pripetilo 1580 prometnih nesreč, od teh pa kar 483, ki so se končale s telesnimi poškodbami. V tem času je izgubilo življenje 30 ljudi, 163 jih je bilo huje, 293 pa lažje ranjenih. Ma-terialne škode je bilo za oko-lo 7.400.000 dinarjev.

Se bolj tragično pa se je začela druga polovica leta. Na območju UJV Koper je sarnov v zadnjih vikendskih dneh, natančno v 35 urah, iz-gubilo življenje šest ljudi, ve-liko pa jih je bilo težje ali lažje ranjenih.

V primerjavi z lanskim le-tom je število žrtev naraslo kar za devet ljudi.

I. UMER

Rane so bile prehude

Še dva ponesrečenca minulega vikenda sta preminila v bolnišnici

LIJUBLJANA, 10. jul. — Vče-raj okrog 6. ure je v bolnišni-ci umrl 74-letni Jože Svetlina iz Ljubljane, ki ga je v sobo-to zvečer na prehodu za pe-čo na križišču Gasilske in Ce-lovske ceste podrl Avstrijec Rudolf Ludescher z osebnim avtom.

IZOLA, 10. jul. — Pri bližnjo ob istem času je v bolnišni-ci preminul 31-letni Franc No-vak iz Hrpolj, ki je v soboto na Tubeljski ravni pri Kozni-ni neprevidno prečkal cesto v trenutku, ko je mimo pri-peljal voznik Antonio Mer-ciani iz trsta s svojim avtom. Tržaški voznik je Novaka zbil po cesti.

J. L., I. U.

Umrl sopotnik z motorja

Na cesti Črni Kal—Osp je umrl 20-letni Milan Kikel iz Ospa

KOPER, 10. jul. — Sopot-nik na motornem kolesu, ki ga je vozil 23-letni Sašo An-drijašič iz Kastelca, 20-letni Milan Kikel iz Ospa je več-raj umrl, ko je motorist trčil v nasproti vozeči osební avto.

Nesreča je še pripetila na cesti Črni Kal—Osp nekaj po poldnevni. Milan Kikel je bil mrtev pri priči, Andrijašič pa so odpeljali v izolsko bolnišnico. Je hudo ranjen.

Avtomobilist, 53-letni Trža-čan Bruno Bertocchi je med nesrečo prehitel nekega mo-torista.

Ob roko MURSKA SOBOTA, 10. jul. — Sinoči je vozil iz Bakovec proti Murski Soboti avtomobilist Franc Kormanec (29 let) iz Salamenec. Pri srečanju s kombijem, ki ga je vozil 42-letni Franc Lukac iz Bako-vec, je prišlo do silovitega trčenja. Popolnoma uničena je bila leva stran fička in pri tem se je voznik Kerčmar hudo ranil. Ponesrečenca so v soboški bolnišnici amputi-rali roko.

F. M.

Letalo v Temenici

Bočni veter je onemogočil vzlet šolskemu letalu, ki je potelato z letališča pri Prečni - Pilot in padalca ranjeni

Naglica v vodo in — kap

V bazenu v Dolenjskih Toplicah se je utopil 18-letna Marija Trampelj

DOL. TOPLICE, 10. jul. — Med skupino, ki se je več-raj z avtobusom pripeljala na kopanje v Dolenjske toplice, je bila tudi 18-letna Marija Trampelj iz Podgorice pri Grosupljem. Izletniki so se šli takoj kopat v zunanji ba-zen. Okoli 10.30 so opazili, da je Trampeljeva izginila pod vodo. Potegnili so jo iz bazena in ji skušali poma-gati. Sodiho, da jo je v vodi zadela kap.

Pogorel kozolec

IDRIJA, 10. jul. — Povsem je pogorel kozolec Amalije Sedelj iz Srednje Kanolije, ki se je vžgal več-raj okrog 16.45. V njem je zgorelo tudi kmečko orodje, stroji in dve toni sena. Škode je za 25.000 din.

Tatovi kmečkih voz

V Oslju pri Karlovcu so našli skupino, ki jih je kradla po Dolenjskem

NOVO MESTO, 10. jul. — Posestnik Peter Vesel iz Šker-jancev pri Novem mestu je prijavil, da so mu neznan-i v noči iz 7. na 8. julij ukradi kmečki gumi voz, vreden 2500 dinarjev. Medtem pa so mi-ličniki v Novem mestu dobili sporočilo svojih kolegov iz Oslja pri Karlovcu, da so tam našli več ukradenih kmečkih vozov in odkrili skupino, ki se je ukvarjala s krajo takih vozov. Verjetno je tudi Veselov voz postal plen te sku-pine.

NOVO MESTO, 10. jul. — Davi je mopedist Rudol-fu Svetcu iz Salovec na vožnji domov na cesti sko-čila srna. Svetec je žival za-del in padel. Je hudo ranjen.

Tatovi kmečkih voz

V Oslju pri Karlovcu so našli skupino, ki jih je kradla po Dolenjskem

NOVO MESTO, 10. jul. — Posestnik Peter Vesel iz Šker-jancev pri Novem mestu je prijavil, da so mu neznan-i v noči iz 7. na 8. julij ukradi kmečki gumi voz, vreden 2500 dinarjev. Medtem pa so mi-ličniki v Novem mestu dobili sporočilo svojih kolegov iz Oslja pri Karlovcu, da so tam našli več ukradenih kmečkih vozov in odkrili skupino, ki se je ukvarjala s krajo takih vozov. Verjetno je tudi Veselov voz postal plen te sku-pine.

NOVO MESTO, 10. jul. — Med vožnjo od Ljubljane proti Novemu mestu je voznik avtomobila SAP številka LJ 369-65 Ivan Čajko več-raj okoli 15.30 ure med vožnjo po planini pri Karteljevem opazil ogenj v električni na-peljavi. Hitro je zapeljal na bližnji parkirni prostor in s pomočjo potnikov mu je uspe-lo ogenj pogasiti. Ogenj je nastal na električni napelja-vi. Tako se je »goreča« vo-zičala srna. Svetec je žival za-del in padel. Je hudo ranjen.

J. L.

Prenapeta mreža ni vzdržala

Eksplodija v prenosni električni postaji Pekre — 100.000 din škode

MARIBOR, 10. jul. — Do-mn-vajo da je sinoči ob 20.51 zaradi prenapetosti na 110 kv mreži prišlo v prenosni po-staji Pekre do eksplozije na-petostnega 110 kv merilnega transformatorja. Eksplozija je poškodovala še dva soše-dnja napetostna transformator-ja in tri tokovne transfor-matorje ter ločilno stikalo, vse na 110 kv omrežju. Vso po-škodovano opremo morajo demontirati in tako predvide-vajo, da bo usposobljena šele čez dober teden. Škode je za 100.000 din.

»Goreča« voznja

NOVO MESTO, 10. jul. — Med vožnjo od Ljubljane proti Novemu mestu je voznik avtomobila SAP številka LJ 369-65 Ivan Čajko več-raj okoli 15.30 ure med vožnjo po planini pri Karteljevem opazil ogenj v električni na-peljavi. Hitro je zapeljal na bližnji parkirni prostor in s pomočjo potnikov mu je uspe-lo ogenj pogasiti. Ogenj je nastal na električni napelja-vi. Tako se je »goreča« vo-zičala srna. Svetec je žival za-del in padel. Je hudo ranjen.

P. R.

Dvomišljive komparativne prednosti za aluminij

V letu, ko bi se morali naši novi kombinati aluminija že z vso zmogljivostjo vključiti v proizvodnjo in dokazati, da so bila velika pričakovanja glede rentabilnosti proizvodnje na temelju tolikokrat poudarjenih komparativnih prednosti upravičena, se nova aluminijaska industrija obrača na organe zvezne vlade za pomoč pri reševanju težavne ekonomskega položaja.

V svojih analizah trga so se iniciatorji velikanskih investicij za gradnjo aluminijastih kombinatov sklicevali med drugim na to, da nudi svetovni trg izjemno stabilne možnosti za plasma aluminija po dobrih cenah, saj je mednarodni koncernom, ki so obvladali trg desetletja, uspelo usklajevati svetovno proizvodnjo in potrošnjo, tako da je bil svetovni trg aluminija primer urejenosti in stabilnosti. Prej idealno izravnana razmerja pa so se leta 1968 porušila.

Tega leta je svetovna potrošnja aluminija presegla proizvodnjo za 310.000 ton, leto dni pozneje pa se je 480.000 ton, kar je dalo izredno pobudo za nove investicije in povečanje kapacitet. Leta 1970 pa je svetovna proizvodnja že presegla potrošnjo za 347.000 ton in leta 1971 za 310.000 ton. Prosta cena aluminija, ki se je leta 1970 povzpela na 617 dolarjev za tono, je lani padla na 420 dolarjev. Pri taki ceni pa ugotavljajo naši novi kombinati, da ne morejo konkurirati in rentabilno poslovati že zaradi velikega bremena začetnih stroškov in odplačil za najeta posojila. Na svetovnem trgu se je letos aprila in maja cena sicer umirila pod vplivom nadaljnjih omejitve proizvodnje mednarodnih koncernov, zato ni pričakovati kakšnega bistvenega zboljšanja cene.

Naši novi kombinati se najbolj boje, kako bo s ceno v prihodnjem letu, ko bodo imeli prve večje presečke za izvoz. Se bolj pa jih skrbi, kakšen bo v praksi račun komparativnih prednosti, s katerimi so vsa ta leta kalkulirali, ki pa so zbledeli, ali pa so se izkazale kot dvomišljive. O komparativni prednosti bogatih nahajališč boksita v Jugoslaviji je čedalje manj govora. Vrhunski vsek delež Jugoslavije v svetovni proizvodnji boksita se je zmanjšal na 4,6 odstotka, v evropski proizvodnji pa na 32 odstotke. Naš izvoz boksita dosega sicer 1,8 milijona ton, vendar pa za zdaj edini veliki jugoslovanski proizvajalec aluminija v Kidričevem doksih uvaža iz tujine. Nizka cena za boksit, ki jo dosežemo pri izvozu, pa je glavni razlog, ki nam narekuje domačo predelavo.

Vrsto let so kot komparativno prednost jugoslovanske aluminijaste industrije navajali bogastvo vodnih sil, ki omogoča gradnjo cenejših hidroelektrarn. Za proizvodnjo aluminija so potrebne velike količine električne energije, ki predstavljajo v strukturi cene 20 do 25 odstotkov. Med-

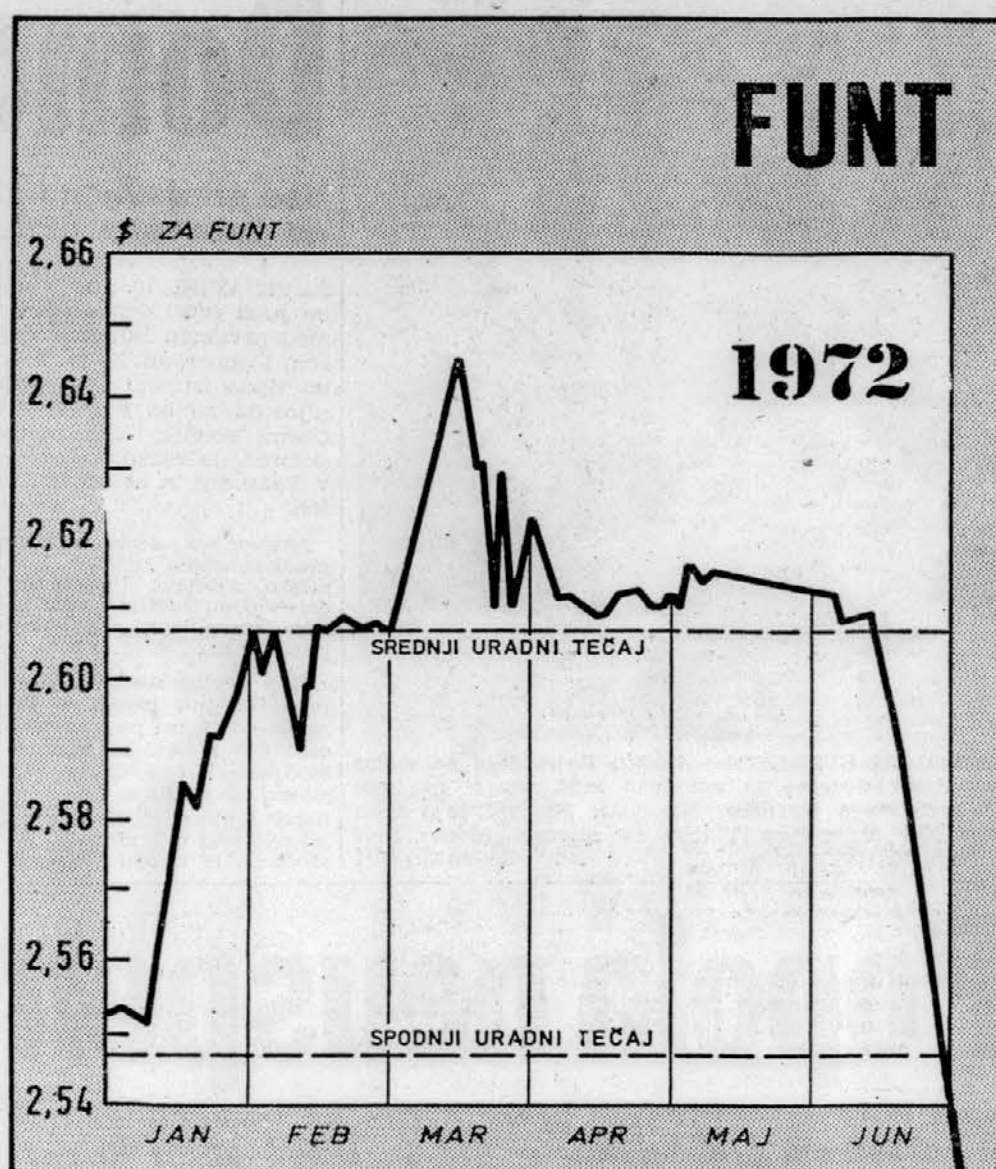
tem pa je tehnični napredek omogočil, da so moderne termoelektrane postale konkurenčne hidroelektrarnam glede cene proizvodnje električne energije. V zadnjih letih zgrajene tovarne aluminija v zahodni Evropi uporabljajo za elektrolize aluminija izključno energijo iz termoelektrarn in atomskih elektrarn, od katerih je dobe po 2,5 do 6 par za kilovatno uro, medtem ko plačajo naši proizvajalci 10 do 12 par. Glede električne energije torej nima naša aluminijaska industrija nobenih komparativnih prednosti, saj mora energijo plačati celo mnogo dražje, kakor jo na primer plačajo v zahodni Evropi.

Sploh smo se posvetili gradnji elektrarn za velike polne aluminijaste industrije, malo skrbi. Tu se ponavlja stari greh investicij brez zagotovljenih ali z nezadostno zagotovljenimi sredstvi. Te dni so v Črni gori sklicali konferenco vrhovnih političnih funkcionarjev, da bi odstranili neposredno nevarnost ustavitve del pri gradnji hidroelektrarne Mratinje zaradi pomanjkanja sredstev. HE Mratinje bo s svojimi 850 milijoni kWh letne proizvodnje v celoti namenjena potrebam aluminijastega kombinata Titograd. Gradnja bi se morala ustaviti sredi del za postavitve 200 metro visoke dolinske pregrade. Ustanovitve bi povzročila veliko škodo aluminijastemu kombinatu, kjer se obratuje elektroliza, ki se mora, kar se niso zgradili HE Mratinje, oskrbovati z električno energijo za silo iz visokonapetostnega omrežja. Termoelektrarno Plešivce, ki bi šele skupaj z Mratinjem zagotovila vso potrebno energijo, se niso začeli graditi. Sredstev za gradnjo HE Mratinje pa je zmanjkalo zaradi velikega prekoračenja, kar bi povzročilo celotno gradnjo in s tem tudi dohodno ceno elektrike.

V podobnem položaju so tudi graditelji aluminijastega kombinata Šibenik, kjer gradnjo največje elektrolize na Balkanu, ki bo z dvema tretjinama zmogljivosti (letnih 110.000 ton aluminija) začela obratovati čez pol leta. Hidroelektrarna Obrovac pa je šele sredi gradnje. S svojimi 900 milijoni kWh pa ne bo krila potreb tako velike elektrolize. Za gradnjo predvidene druge hidroelektrarne v Zlatiboru pa nimajo denarja, saj jim ga tudi za gradnjo samega aluminijastega kombinata primanjkuje 150 milijonov dinarjev. Ker hrvaško elektrogospodarstvo nima nobenih presežkov elektrike, iščejo zdaj zasilno rešitev v pogajanjih začasno nabavo energije iz Srbije (Djerdap), za kar pa ne zahtevajo prenosne kapacitete.

V Titogradu in Šibeniku so šele ob teh težavah prišli do spoznanja, da »cene« električne energije, ki jo aluminijaska industrija komparativno prednost, ker bo v resnici zelo draga, kar bo oteževalo konkurenčnost našega aluminija na svetovnem trgu.

FRANCE SEUNIG

Močan pritisk

Dolarski tečaj se je v Frankfurtu približal »spodnji intervencijski točki« — Obseg intervencij je majhen

Ameriški dolar je še nadalje pod strahovitimi pritiski velike ponudbe na denarnem tržišču. Njegovi tečaji so bili v neugodnem položaju celo v primerjavi z »druseim funtom-sterlingom«, katerega tečaj na londonski borzi se je izboljšal z 2,4352 dolarja (kotacija 6. julija, ki jo objavljamo v naši razpredelnici) na 2,4390 dolarja.

Dolar je obdržal stabilne pozicije samo v Italiji, medtem ko se je spustil do spodnje »dovoljene« meje v državah EGS in Švici. Centralne banke Francije, Nizozemske in Belgije so ponudile podporo dolarju. Obseg tržnih intervencij je bil majhen. Relativno švica tečaj dolarja v Frankfurtu je padel za 15 točk — na 3,1520.

To je bilo vendarle dovolj,

da se je tudi v Frankfurtu približal spodnji intervencijski točki. »Bundesbank« se ni bila prisiljena, da bi intervencijsko nakupovala dolarje. Po oceni boržnih strokovnjakov je v poslovanju marke še vedno čutili negotovost, ki jo je vzbudil odstop zahodnonemškega ministra za gospodarstvo in finance Karla Schillerja. Res je sicer, da ne pričakujejo sklepa Bonna

o nihanju tečaju, toda boržni strokovnjaki ne izključujejo možnosti, da bo ZR Nemčiji sprejela ostrejša ukrepe in se močneje zavrla dotok tujih valut.

Promet s švicarskim frankom in italijansko liro je bil na deviznih tržiščih omejen zaradi nedavnih restriktivskih ukrepov, ki sta jih sprejeli švicarska in italijanska vlada,

VALUTA	Zürich	London	Frankfurt	New York
ameriški dolar	3,7535	2,4352	3,1535	—
britanski funt-sterling	9,1400	—	7,6830	2,4360
zahodnonemška marka	119,2500	7,6775	—	31,7000
švicarski frank	—	9,1400	83,9000	26,6100
nizozemski gulden	118,4600	7,7200	99,3800	31,5200
francoski frank	75,1600	12,1750	63,0300	19,9937
italijanska lira	0,6463	1415,0000	5,4260	0,1721
avstrijski šiling	16,4400	55,0000	13,7950	4,3700

OSEBNOSTI

Spori okrog monetarne politike

Ko je nedavno odstopil zahodnonemški »superminister« za finance in gospodarstvo Karl Schiller, je postal povsem jasno, da so mnenja evropske »deseterice« o monetarni politiki še bolj različna kot je bilo objavljeno v sporočilih o sestanku v Luksemburgu.

Položaj zahodnonemškega »superministra« Schillerja je postal zaradi njegovih stališč skorajda nezdržan že pred obiskom francoskega predsednika Georges Pompidouja v Bonn. Glede denarne politike je bil Karl Schiller mnenja, da je treba prepuštili valutam svobodno pot, to je, da prosto nihajo, torej prav tisto, za kar so se odločili v Londonu. V tem pogledu se je njegovo mnenje krizalo s francoskim načrti, saj se Francozi zavzemajo za nadzorstvo nad valutami. Karl Schiller se je tudi upiral namovešim ukrepom zahodnonemške vlade, s katerimi skušajo zavreti dotok tujih valut — zlasti dolarja — v ZR Nemčijo. Po uvedbi prostega nihanja funta-sterlinga se je pritisk tujih valut na ZR Nemčijo še povečal. Vsekakor pa so ti ukrepi spravili v navaden položaj Schillerja prav v trenutku, ko je bil na sporu sestanek s francoskim finančnim ministrom Giscardom d'Estaingom, za katerega je pričakoval, da bo imel na razpolago večje manevrske prostore za svoje nredilce.

Ves potek zahodnonemsko-francoskih pogovorov v Bonn je potem pokazal, da hosta državi tudi na denarnem področju še nista prišli do soglasja.

Manjša proizvodnja avtomobilov

Maja so v ZR Nemčiji proizvedli 339.627 avtomobilov nasproti 334.360 v aprilu in 344.420 v lanskem maju. Proizvodnja je v letošnjih prvih petih mesecih znašala 1.681.783 enot in je bila nižja kot v istem lanskem obdobju — 1.772.670 enot.

Naš uspeh v Moskvi

Tretja jugoslovanska industrijska razstava v Moskvi je bila posvečena izključno blagu za široko potrošnjo — Več kot 100.000 obiskovalcev

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

Jugoslovanska razstava blaga za široko potrošnjo, ki je bila odprta v Moskvi od 21. junija do 10. julija je doživela velik uspeh. V dveh velikih dvoranah, ki merita okoli 5.000 kvadratnih metrov, je razstavljalo 62 jugoslovanskih proizvajalcev in trgovskih podjetij. Razstavo v Domu mladih pionirjev je obiskalo nad 100.000 Moskovčanov.

Med njimi je bilo tudi veliko predstavnikov sovjetskega gospodarstva in državnih funkcionarjev. Jugoslovanska razstava blaga za široko potrošnjo tako ni bila samo prilika za sovjetske potrošnike, da se seznanijo z našimi izdelki za vsakdanjo rabo, temveč tudi prilika za sovjetske gospodarstvenike, da vidijo proizvodne možnosti naše industrije za široko potrošnjo in se neposredno pogovorijo z njenimi predstavniki.

Laskave ocene za jugoslovanske izdelke

Sedanja razstava je že tretja tovrstna jugoslovanska manifestacija v Moskvi. Medtem ko so na prvi razstavi 1967. in 1970. leta razstavljali do sedaj naše lahke industrije, je tretja razstava posvečena skoraj izključno blagu za široko potrošnjo. V Sovjetski zvezi se v zadnjem času resno usmerjajo na zviševanje življenjske ravni in kažejo veliko zanimanje za tovrstno proizvodnjo, kar je bil tudi eden poglavitnih razlogov za tako zasnovano jugoslovansko razstavo. Izdelki jugoslovanske industrije za široko potrošnjo so dobili zelo laskave ocene najvišjih sovjetskih gospodarskih voditeljev, med katerimi tudi predsednika »Gospolana« Nikolaja Bajbako-va in drugih sovjetskih gospodarstvenikov in strokovnjakov.

Jugoslovansko blago za široko potrošnjo je v Sovjetski zvezi na dobrem glasu. Sovjeti so to pot posebno dobro sprejeli naše proizvajalce tekstila, konfekcije, obuvice in usnjene galanterije. Posebna atrakcija za sovjetsko občinstvo so bile tudi rodne modne revije jugoslovanskih modnih kreatorjev v moskovskem hotelu »Sovjetskaja«. Sovjeti se tokrat niso zanimali le za tradicionalne jugoslovanske izvozne artikule, temveč še posebej za pohištvo, gospodinske stroje, keramične izdelke in sploh za vse vrste blaga za široko potrošnjo.

Razstava, na kateri je bilo razstavljeno tudi več kompletov kuhinjskih in sobnih garnitur naših najbolj znanih proizvajalcev pohištva, bo nedvomno prispevala k temu, da bo pohištvo dobilo večji delež v našem izvozu v Sovjetsko zvezo. Jugoslovanski gospodarstveniki poudarjajo, da je sedanji izvoz pohištva v to državo (3 milijone dolarjev letno) skromen, še posebej glede na to kvaliteto našega pohištva in zanimanje s sovjetske strani. Zato obstajajo realne možnosti, da

se v prihodnjem obdobju ta izvoz povzpne vsaj na 10 milijonov dolarjev letno. Podobno je tudi z gospodinskimi stroji in drugo opremo, ki so ji sovjetski strokovnjaki dali najvišjo oceno — tako glede kvalitete izdelave kakor tudi glede oblike.

Trgovinska menjava z blagovnimi kontingenti

»Ne pričakujemo, da bo do razširitve menjave prišlo že čez nekaj mesecev, temveč pristopamo k razvoju jugoslovansko-sovjetskih poslovnih zvez dolgoročno. To, o čemer smo se pogovarjali s sovjetskimi partnerji, bo lahko prišlo v poštev v sedanjem dolgoročnem sporazumu o trgovinski izmenjavi za obdobje od leta 1971 do 1975, lahko pa vse to razumemo že tudi kot pripravo za novi trgovinski aranžma za obdobje od leta 1976. V Sovjetski zvezi je v pogovoru dejal direktor jugoslovanske razstave Radomir Mandić. Drugače povedano, sovjetski kupci so videli jugoslovansko blago široko

potrošnjo ter slisali za dobne roke in cene, kar bo močno olajšalo delo skupnim jugoslovansko-sovjetskim organom za sestavljanje blagovnih list in odrejanje blagovnih kontingentov, v okviru katerih se še vedno vrta celotna blagovna menjava med državama.

Na podlagi veljavnega dolgoročnega trgovinskega sporazuma in lani podpisanega dodatnega protokola, ki predvideva skupno menjavo med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo v obdobju med letoma 1971 in 1976 v višini 3,7 milijarde dolarjev, je izvoz jugoslovanskega blaga za široko potrošnjo predviden v višini 650 do 700 milijonov dolarjev.

Viden delež slovenskih podjetij

Viden delež pri uspehu jugoslovanske razstave blaga za široko potrošnjo so imela tudi številna slovenska podjetja, ki so v Moskvi nastopala samostojno ali prek združenj. Velikega zanimanja obiskovalcev in strokovnjakov so

bili deležni izdelki »Iskree«, ki ni nastopila samo z blagom široke potrošnje, ampak tudi s posameznimi izdelki lahke industrije, predvsem s svojo elektronsko telefonijo.

Gorenje je prek svojega predstavnika »Motalka« razstavilo električne, plinske in kombinirane štedilnike, ki so že osvojili sovjetsko tržišče, hladilnike, pralne stroje in druge gospodinske aparate. »Slovenjalec« se ni omejeval na tradicionalno kvaliteto pohištva, ampak je nudil sovjetskim kupcem tudi druge izdelke lesne industrije, kot so parket, lesni in kemični izdelki.

Popolnoma razumljivo je, da je na kolikor toliko majhnem prostoru 5000 kvadratnih metrov težko prikazati vse možnosti in dosežke naše industrije za široko potrošnjo. Toda 62 razstavljalcev, kot menijo organizatorji razstave, dejansko ni zastopalo samo proizvajalce, katerih izdelki so bili tukaj razstavljeni, ampak potencialno tudi nekaj sto ali morda tisoč proizvajalcev, ki se lahko vsak hip vključijo v jugoslovansko-sovjetsko trgovinsko menjavo. V tem smislu je imela razstava jugoslovanskega blaga za široko potrošnjo univerzalni pomen.

MARKO KOZMAN

„Vroči dolarji“

Švicarska vlada uvedla najstrožje devizno nadzorstvo, v 40 letih, da bi zajela »uvoz« špekulativnega kapitala

Švicarska vlada je pred dnevi objavila dekret, s katerim uvaja najstrožje denarno nadzorstvo, kar ga pomnijo v državi v zadnjih štiridesetih letih. Osnovni cilj teh restriktiv je zadržati zunaj švicarskih meja tako imenovani »vroči dolarji«, ki se že po tradiciji steka v to državo, kadar svet zajame denarna negotovost.

Švicarske oblasti poskušajo tokrat, v nasprotju s svojo doslej prakticirano politiko svobodnega prometa kapitala, s strogimi ukrepi preprečiti, da bi zaradi denarne krize zaleje tudi njihovo državo ponovne inflacijske težave. Zadržanje odločitev švicarskih oblasti zunaj meja ukrepov:

prvič, švicarski državljani in podjetja si bodo morali pri jemanju posojil v tujini preskrbeti potrdilo švicarske narodne banke, ki bo upoštevala vpliv tega posojila na obtoč denarja v Švici;

drugič, vse banke, katerih osnovni kapital presega 20 milijonov frankov, morajo imeti pri narodni banki obvezne minimalne rezerve za tuje depozite, vložene po 31. juliju 1971.

Ti novi predpisi o minimalnih obveznih rezervah, ki so se povečale na 90 odstotkov, veljajo za približno 400 švicarskih bank in bodo nadomestili »gentlemanski spora-

zume«, ki so ga avgusta 1971 sklenile trgovske banke in Narodna banka ter določile 50-odstotno kritje tujih depozitov. Ko bodo začeli veljati ti najnoviji ukrepi, bodo banke pravzaprav brezobrestno zamrzile vse izredne tuje sklade, vložene v Švico po 31. juliju 1971, torej le 14 dni prej, preden se je ameriški predsednik Nixon lotil svoje dobro znane avgustovske akcije za utrditev dolarja;

tretjič, banke bodo morale v prihodnje uskladičiti devizno poslovanje, tako da bodo dohodki krili dolgeve. V te zmešane pa bodo morali vnesti tudi vse avansne prodaje in nakupe za švicarske franke.

Obveznost bank, da morajo uskladičiti dnevno bilanco deviznega poslovanja, je po besedah švicarskega predsednika Nela Selia tehnični ukrep, s katerim naj bi omejili špekulacije švicarskih bank.

Švicarski predsednik in fi-

nančni minister Selio je na tiskovni konferenci dejal, da lahko vlada te ukrepe uveljavlja do leta 1974, omenil pa je, da jih bodo ukinili, če se bo denarni položaj izboljšal. Po selia pa bodo morali vnesti pred jesenjo razmere ne bodo kdove kako izboljšale. V londonskih bančnih krogih ocenjujejo, da lahko novi švicarski ukrepi izkazujejo veržno reakcijo in spodbude ZRN, da tudi ta poostri svoje devizno nadzorstvo.

Sejem lesa v Celovcu

Na sejmu lesa v Celovcu bo sodelovalo 50 podjetij iz SFRJ

Na letošnjem sejmu lesa v Celovcu, ki bo od 12. do 20. avgusta, bo sodelovalo 50 podjetij iz Slovenije in Hrvaške. Organizatorji sejma pričakujejo, da bo skupno sodelovalo 1.800 podjetij iz 30 držav. Na tiskovni konferenci v Zagrebu je predstavnik sejma izjavil, da bodo letos prevladovali na pridelavi najnovejši dosežki na področju strojev in opreme za predelavo, obdelovanje in prevoz lesa.

Pogovori „ENI“ v Moskvi

Skupno iskrtovanje na področju naftnega in proizvodnje tekočih goriv

V Moskvi je bil nedavno prvi sestanek med predstavnikoma italijanskega podjetja za tekoča goriva »ENI« in sovjetskim ministrom za plinsko industrijo v okviru sporazuma o tehničnem znanstvenem sodelovanju, ki je bil podpisan med decembrskim obiskom sovjetskega ministra Kortumova v Rimu.

Ustanovljeno so bile mesečne delovne skupine, ki bodo proučile možnosti za sodelovanje na področju skupnega načrtovanja in gradnje plinovodov in naftovodov, iskanja in proizvodnje tekočih goriv.

oglašujte v dnevniku DELO

IVO VAJGL

Kmetijski stroji

»Gorenje« bo poslalo na naše tržišče stroje iz programa »Rapid«, namenjene kmetijstvu, že letos v jeseni

Na osnovi dolgoročne pogodbe o proizvodni kooperaciji in tehničnem sodelovanju sklenjene med švicarsko strojno tovarno »Rapida« iz Dietikonu in združenim podjetjem »Gorenje« iz Velenja, bo »Gorenje« začelo proizvajati več strojev namenjenih za kmetijstvo. V prvem posegu gre za univerzalni mali enosni traktor »Rapid« special — 12 KS, motorno kosilnico »Rapid« 101 in za motorno kosilnico — obračalnik »Rapid« rex-combi.

V vseh treh primerih gre za obdelovalne stroje izredno široke uporabe, saj je z dodajanjem različnih priključkov — predvsem traktorja »Rapid« S — možno povsod najrazličnejša kmetijska opravila. Prednosti in usposobljenosti strojev je zlasti v tem, ker jih je možno uporabljati v neravnem svetu, kjer večji obdelovalni stroji ne zmorejo dela oziroma si jih gospodarji ne morejo kupiti.

V tovarni »Gorenje« smo izvedeli, da bodo prvi stroji iz dogovorjenega programa našim tržiščem že letos v jeseni. Obseg posla med »Gorenjem« in »Rapido« bo predvsem odvisen od količin dobavljenih delov s strani »Gorenja« in kooperantov za potrebe rapidovne serijske proizvodnje. Že sedaj razpolaga »Gorenje« s fiksnimi naročili za nekatere sestavne dele. Postopno bo kooperacija prešla tudi na zahtevnejše sestavne dele, omenja pa se tudi možnost delitve programa med »Rapido« in »Gorenjem«.

Švicarska trdka je namreč močno zainteresirana za proizvodno kooperacijo s podjetji, ki so pripravljena za protivednost posla kupiti delovne sestavne dele. »Gorenje« torej z osvajanjem proizvodnje prvih tipov »Rapidov« kmetijskih obdelovalnih strojev ne bo imelo deviznih izdatkov. Poleg proizvodnje treh tipov iz zelo bogatega Rapidovega proizvodnega pro-

grama bo »Gorenje« v prihodnje v okviru pogodbe za dobavo za potrebe našega tržišča tudi različne komunalne strojne naprave, stroje za čistilo ulic, spalnice kosilnice za velike travne površine, puhalnice za sneg, stroje za mokro čiščenje pločnic ulic, parkirnih prostorov in kov.

Iz dogovorjenega programa med »Gorenjem« in »Ra-

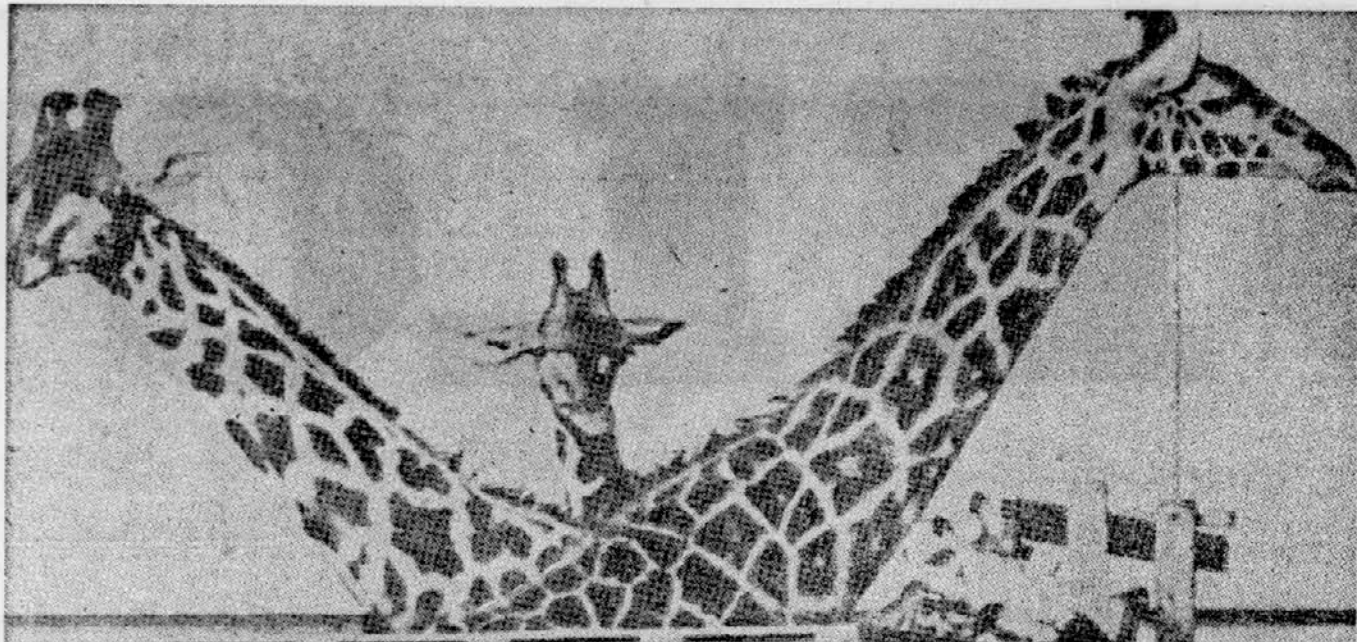
Ugoden tečaj dinarja

»Novi tečaj« dinarja v Trstu: 34 italijanskih lir za dinar

Tržaški tednik »Gospodarstvo« objavlja, da menjava v Trstu dinar po ugodnem tečaju 34 italijanskih lir za dinar.

Kotacija dinarja na deviznem tržišču v Zbirke in 344,420 v lanskem maju. Proizvodnja je v letošnjih prvih petih mesecih znašala 1.681.783 enot in je bila nižja kot v istem lanskem obdobju — 1.772.670 enot.

FRANJO KRIVEC

DOLGI VRATOVNI NAD CESTO — Prevoznisko podjetje, ki je prevzelo naročilo, naj prepelje te žirafe v Atlanto (Georgia), je imelo precej težav. Izbrati je bilo treba ceste brez nizkih podvozov. Povsod, kjer se je pojavil transport, je imela prometna policija polne roke dela. Avtomobilisti so zmanjševali hitrost in ustavljali vozila, da bi si ogledali žirafe, bilo je precej prometnih zastojev in tudi nekaj nesreč. Živali so srečno prispjele na cilj.

Telefoto: UPI

Nagec je vzel pištolo

Duševno bolni Japonec je na ulici nevarno ranil dva stražnika

OSAKA — Osemindvajsetletni Jukio Simizu se je popolnoma gol sprejel po ulici Osake. Dva policista sta skušala preprečiti njegov nadaljnji sprehod, zaradi katerega so se razburjali pešci na ulicah enega največjih japonskih mest. Jukio je policistu iztrgal pištolo, nato pa je oba varuha reda ustrelil v trebuh. Kasneje so ga priprili in ga poslali na psihiatrični pregled, zdravstveno stanje obeh ranjenih policistov je kritično.

Umetna svetloba in šumi

V tišini so se strokovnjaki počutili enako slabo kot sredi hrupa

STOCKHOLM — Nameščenici konstrukcijskega biroja v neki švedski tovarni so se pritoževali, češ da se zaradi uličnega hrupa in močnih sončnih žarkov ne morejo zbrati pri delu. Uprava jih je premestila v prostor brez oken in z debelimi zidovi, ki prestrezajo šume. Že po nekaj dneh so strokovnjaki tožili, da so živčni in da popuščajo njihova delovna sposobnost.

Psihologi, ki so jih poklicali na pomoč, so ugotovili, da popolna ločenost od zunanjega okolja slabo vpliva na človeka, ki ni vajen samote v tem smislu. Na njihov nasvet je dala tovarniška uprava izdelati navidezna okna, se pravi, da v posebnih okvirih gorijo luči, ki posnemajo sončno svetlobo. Iz skritih magnetofonov se kdaj pa kdaj oglaš oddaljen ulični hrup ali šumenje dežja. Inženirji so zadovoljni.

Dragulji v predalu

PARIZ — V samopostrežni garderobi na nekem pariškem kolodvoru so našli obirko draguljev v vrednosti več milijonov dinarjev. Naki je bil v pariški zlatarni ukraden pred letom dni.

Premalo poguma

MILANO — Štiristo kandidatov se je javilo na oglas, v katerem je nekdo iskal žensko, ki se ničesar ne boji, vendar ni nobena sprejela skube. Artist se je hotel ob živem modelu vaditi v metanju nožev.

Vprašanje

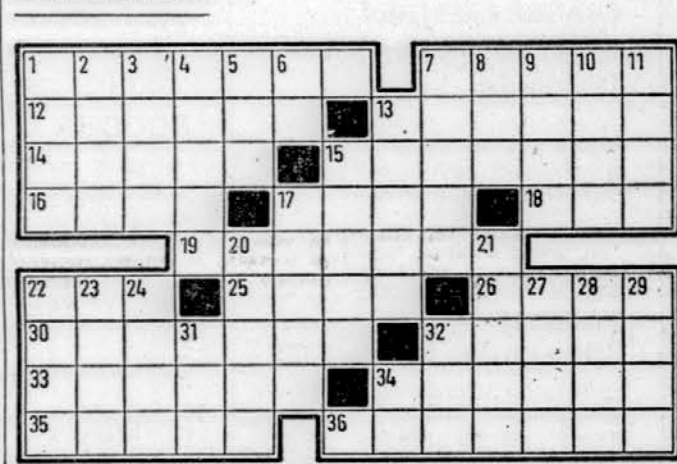
NANTES — Iz pisem bralcev v nekem bretonskem listu: »Ali ste že opazili, da v Franciji dežuje znatno pogostejše, odkar uporabljamo za konec tedna angleški izraz?«

Trgovec zaklal konja

Pobesneli lastnik je diskvalificiranemu dirkaču prerezal vrat

MUNCHEN — Petintridesletni prodajalec preprog je prerezal vrat svojemu konju, ki je bil diskvalificiran na dirkah v Straubingu. Mož, ki je bil bržkone pijan, je pobegnil Konj Ibadadon je svojemu lastniku pridikal v sedmih tednih nad 30.000 mark. Ko je bil zdaj diskvalificiran, mu je gospodar v staji prerezal vrat. Žival je še pritekla do izhoda, nato pa se je zgrudila.

Križanka

V načrtu: leteči krožnik

Avstralski izumitelj je dal zamisel patentirati v več deželah

MELBOURNE — Avstralski strokovnjak Duan Phillips pravi, da bi se morali sedanjí helikopterji razviti v nekatere leteče krožnike, seve s sedemkrat večjo potisno močjo. Nad spodnjim letečim krožnikom s motorjem in s potisno kabino bi bil manjši, ki bi se naglo vrtil in s tem ustvarjal potisno moč. Smer bi določal izpuh plinov iz motorja. Model takšnega letečega krožnika je že prejel preizkušnjo, izumitelj Phillips je dal svojo zamisel patentno zaščititi v ZDA in v nekaj evropskih deželah.

Baloni za dobre zveze

Baloni v veliki višini bi zamenjali telekomunikacijske satelite

PARIZ — Veliki, s helijem napolnjeni baloni naj bi čez nekaj let posredovali zveze na velike daljave. Dolgi bi bili tristo do petsto in visoki 75 metrov, v njih bi bilo do 30 milijonov kubičnih metrov helija, lebdebi bi v višinah 20 do 25 kilometrov, elektromotorji bi jih držali v geostatičnem položaju. Motorje bi pogajali tekoči dušik, ki bi ga bilo treba obnoviti po enem ali po dveh letih. Stratosterski baloni bi bili nad območjem viharjev in bi prevzeli nalogo telekomunikacijskih satelitov.

Tkivo brez vode

V tropski vročini umre v Braziliji precej otrok zaradi pomanjkanja vlage v slabotnem, nedohranjenem telesu

RIO DE JANEIRO — Brž ko val poletne vročine na južni polobli zajame Brazilijo, zahteva bolezen, ki v Evropi sploh ni znana, med revnim prebivalstvom veliko žrtev. Na tisoče majhnih otrok nenadoma zbolijo zaradi izsušitve tkiva. Za tiste, ki ne pridejo takoj v bolnišnico, ni več rešitve.

V Rio de Janeiro so morali v desetih dneh zaradi izsušitve tkiva prepeljati v bolnišnice in ambulante tisoč otrok, med katerimi jih je šest najst umrlo. Lani je bilo v Rio 30.000 takih primerov, približno deset odstotkov bolnikov je umrlo. O številu smrtnih primerov v vsej tropski deželi ni niti približnih podatkov. Izsušenost tkiva ni bolezen

Drag pes

SYDNEY — Učiteljica Judy Lewis je bila vsa srečna, ko je za 120 avstralskih dolarjev kupila psička afganistanske pasme. Njena sreča se je kmalu skalila. Psiček je trenutno vreden tisoč dolarjev, ker je pogoltnil njen zaročni prstan z diamantom.

Drag pes

SYDNEY — Učiteljica Judy Lewis je bila vsa srečna, ko je za 120 avstralskih dolarjev kupila psička afganistanske pasme. Njena sreča se je kmalu skalila. Psiček je trenutno vreden tisoč dolarjev, ker je pogoltnil njen zaročni prstan z diamantom.

VODORAVNO: 1. najvažnejša zahodnonemška obmorska luka ob ustju Labe, 7. gorilni plin, 12. gorska vila v starogrški mitologiji, 13. gesto, 14. ime slovenskega narodnega heroja Premra, 15. točaj grških bogov na Olimpu, 16. otok v tihomorskem otočju Tuamotu, 17. del roke, 18. srbsko moško ime, 19. francoski fizik, ki je uvedel posebno, po njem imenovano temperaturno skalo (René Antoine), 22. skupaj zlozene stvari, 23. dunja, 26. Maždar, 30. ljubzensko pesništvo, 32. določen znesek, delček, 33. zofa z naslonjalom, 34. stroka, 35. izloček ušnih žlez, 36. potonika črnih in belih staršev.

NAVPIČNO: 1. korakanje, 2. otočje pred zahodno obalo Isrie, 3. lunina fazna, 4. luka za razlivanje, 5. ime avstrijskega pešpoveljnika Jürgensa, 6. kemijski znak za radij, 7. velika črna jezikovna skupina v Afriki, 8. eden od treh švicarskih prakanonov, 9. ime jugoslovanskega politika Granilla, 10. ime angleškega filozofa izraica Gullnessa, 11. upanje, 15. vrsta, rasa, 16. slovan, 17. soljenje v grški mitologiji, 20. moštvo, 21. najmanjši sesalec, 22. piškit, 23. mejno gorstvo med Evropo in Azijo, 24. pridržani konji, 27. zrak, 28. grad, 29. narodovec, 29. domača obredna pernača žival, 31. indonezijski šahist z naslovom mednarodnega mojstra, 32. debela, na enem koncu osiljena palica, 34. avtomobilska oznaka Polja.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. alfabeta, 8. aneks, 13. bordura, 14. kolar, 15. Erik, 16. ozračje, 17. luk, 18. Zimo, 19. Zimo, 20. Zimo, 21. kralj, 22. Ami, 26. kolt, 28. roj, 31. krasača, 33. Pissa, 34. Linne, 35. advokat, 37. Manet, 38. kantata.

čve vlade. Navzočih je bilo pet ministrov, maršal Tito, Ribar in šest poverjenikov nacionalnega komiteja. Subasić je sporočil kraljevo željo, naj bodo regenti Milan Grol, dr. Sutej in ing. Serbec. Ministri so kralju objubili, da si bodo prizadevali, da bo njegova želja upoštevana, vendar se jim zdi najpomembnejše to, da se o tem vprašanju sporazumeje z nacionalnim komitejem. Ker je nacionalni komite odločil kandidata Grola in Suteja in ker se je Sutej sam umaknil, smo sporazumno sklenili, da bo vlada predlagala kralju, naj imenuje naslednje regente: profesorja Beliča ali enega izmed obeh Srbov, ki sta mu na izbiro, ter dr. Mandiča in ing. Serbeca. Maršal Tito je izjavil, da bomo na kraljevo odločitev čakali do konca tega tedna. Če kralj ne sprejme gornjega predloga, ki mu ga je Subasić nocoj brezobzirno sporočil, se bo nacionalni komite prijavil za začasno vlado, s tem da bo vključil vse člane kraljevske vlade.

S tem so se strinjali tudi vsi navzoči ministri. Ker je kraljevska vlada tako pokazala solidarnost z nacionalnim komitejem, bo kralj v primeru, da bo zavrnil vladni predlog za imenovanje regentov, kriv neuspeha sporazuma. Začutil sem se, ko sem od maršala slišal, da bo v vlado prišel tudi Sutej, in sicer kot minister brez listnice, s tem da bo kasneje postal poslanik v tajni. To je zanj plačilo, ker je prešel od kralja na maršalovo stran. Kralj torej ne bo imel ob sebi niti enega ministra, če bi še nadalje odklanjal naše kandidatke.

Cetrtek, 1. marca 1945
Ob enajstih je bila v skupščinski dvorani slovesna podelitev nagrad narodne osvoboditve. Najprej je podpredsednik AVNOJ dal red predsedniku Ribarju, nato pa je ta razdelil odlikovanja navzočim. Vseh skupaj nas je bilo nekaj nad dvajset. V pozdrav in zahvalo so govorili Moša Pijade, Ribar in Vuko-savljević. Tudi jaz sem z nekaj besedami pozdravil Ribarja, poudaril sem njegove zares velike zasluge za osvobodilno gibanje, za katero sta padla ob njegova sinova, on pa je trdno stal v prvih vrstah boja za svobodo.

Petek, 2. marca 1945
Popoldne sem maršalu Titu sporočil vsebino vseh važnejših poročil, ki jih je poslala naša delegacija v Rim. Ker odhajam iz Belega dvora, sem se mu zahvalil za gostoljubnost in ljubeznivost, ki mi jo je izkazoval vse čas, dva meseca in pol. Maršal me je povabil, naj ga večkrat obiščem, zlasti proti večeru, ko so filmske predstave.

Ob enajstih zvečer je maršal prejel iz Londona brozjavno sporočilo, da je kralj Peter imenoval za regente Srdjana Budisavljevića, dr. Mandiča in ing. Serbeca.

Konec

Vaš zaklad

knjige

PREŠERNOVE DRUŽBE

DOROTHY UHNAK: SEZNAM

39. nadaljevanje

Nenadoma se je oglasila hupa, ki je pritegnila njeno pozornost, tako da je pogledala v vzvratno ogledalo. Pred hišo, za katero se je zanimala Christie, se je ustavil velik moder avto. Obrnila se je in pogledala skozi zadnjo šipo. V avtu je bilo polno otrok. Majhen deček je kot puščica svignil iz hiše in stekel proti vozilu. Christie je priglala motor. Niti pogledala ni, kakšne barve je dečkov plašč.

Dokler niso prišli do glavne ceste, je ostala v precejšnji razdalji od avtomobila, nato pa se je pred njo vrnil drug avto. Spet enkrat si je lahko rekla, da svetlo red vozkswagen res ni najprimernejše sredstvo za zasledovanje. Avtomobil je naredil dva ovinka, nato pa zavil na levo po poti, ki je peljala na obsežno parkirišče ob zaledenem jezeru. Vzdozil jezera so bili postavljali majhni stožci z zastavicami, ki so označevale, kateri skupini je pripadala kos zaledenega jezera.

Christie je zagledala drsalcice in pri srujo je zbolelo. Vsi so bili v taborniških oblekah in oblečeni v zelene vetrovke. Iz avtomobila je prišlo kakšnih dvanajst dečkov. Grb, ki so ga nosili na rokavih, je označeval, da pripadajo skupini 4-63. Christie je izstopila in si na hitro ogledala kraj. Vseopisno so bili dečki rožnatih lic, zardelih ušes, z drsalskimi čevlji, se zbirali okrog ognja, kričali, se smejali, prerokali in pogovarjali. Zrak je bil prepoln njihovega vpitja. Kdaj pa kdaj ga je prerazala snežna kepa, ki so ji sledile pritožbe in graje redkih učiteljev.

Skupina 4-63 je razložila opremo. Šef, majhen in debelusen možak, je imel skraten obraz. Vsakokrat, kadar se je naglil v avtomobil, da bi vzel iz njega par drsalki ali nahrbtnik, je postal njegov obraz še bolj rdeč.

Christie se je vrnila v avto, si priglala cigareto in opazovala šefa skupine, ki se je pogovarjal z nekom izmed odgovornih, nato pa se je z dečki napotil na kraj, ki jim je bil dodeljen. Dečki so zložili opremo in stekli proti kantini, veliki leseni lopti.

Christie je že hotela za njimi, vendar je opazila, da je kantina prepolna dečkov. Zato je sklenila, da bo počakala. Njene roke so se kar same dotaknile fotografskega aparata in Christie je zaprla oči. Zaprla jih je zato, da ne bi več gledala teh dečkov, oblečenih v enake uniforme. Zanimal jo je samo eden, sin Elenin Vargas. Treba je bilo najti način, kako bi ga odkrila, ne da bi pri kom zbudila pozornost.

Prav gotovo je bil kakšen način. Seveda se ga bo domislila. Morala se je sprostiti, ne pa dovoliti, da bi ji napetost in strah zavrla polnične sposobnosti. Spomnila se je kavarne. Pred očmi se je pojavila natakarka, točilna miza, skodelica čaja. In na točilni mizi časopis, Allenby News, majhen krajevni časopis, ki poroča o najmanjših dogodkih in deželi, o tekmovalju tabornikov v drsanju na jezeru Dravo, na primer. Vsa to je pisalo na zastavi.

Ura je bila štiri popoldne in skoraj noč je že bila, ko je Christie prispela v hotel na Park Aveniji. Nebo je bilo sivo in nizko. Obdobje lepega vremena je bilo najbrž pri kraju in Christie je začutila mučen občutek mraza na hrstu. Šla je mimo vhoda in zavila ob vogalu, ker je hotel vstopiti skozi kavarno. Zdal, ko je bila že skoraj na cilju, se ji je zazdelo, da mora biti še bolj previdna.

Junichiro Tanizaki KLJUČ

20. nadaljevanje

»Jaz jo bom nesel iz hiše,« je rekel Kimura, ko se je vrnil, al sem ponudil, da jo bo nesel. Vzdignil sem ženo in jo prislonil na Kimurove rame. Potem sem vzel gornji kimono in ogrinjaljo z obealnika in jo z njima pokril. Kimura jo je nesel čez vrt na cesto, kjer je stal voz. Z združenimi močmi sva jo položila na zadnji sedež. Bil je majhen taksi za 60 jenov in Kimura je moral sedeti k vozniku. Mra ženina oblačila so izparevala vonj po konjaku in v temnem vozilu smo se skoraj zadušili. Ženo sem držal ob sebi, zagrebel sem obraz v njene mrzle lase, stisnil z drugo roko njene noge in jo poljubljal. (Kimura tega gotovo ni videl, morda pa je slutil). Pomagal mi jo je nesti še v spalnico.

»Gospod profesor, prosim vas, zapajte mi, kar zadeva pripetljaje nocojšnjega večera. Vaja hči vse ve. Se smem za danes posloviti?« je vprašal. Čakaje sredi sobe, toda jaz sem samo zamrmral: »Prav, že dobro.«

Ko je Kimura odšel, sem se spomnil, da Toshiko čuva hišo in da mora biti še tukaj. Sel sem v dnevno sobo in v njeno nekdanjo sobo, vendar je ni bilo nikjer.

Ko sva prej skupaj s Kimuro vzgledala lukko iz voza, sem jo še videl stati pri vhodu, ampak potem se je bržkone vrnila v hišo in v svoje stanovanje v Sekitamači. Sel sem v delovno sobo in nemudoma zapisal v dnevnik vse, kar se je danes zgodilo. Srce mi je razbijalo v pričakovanju potisročenjenj užitkov, ki jih bom kmalu skusil...

19. MAREC
...Zavoljo reda moram popisati večeršanje dogodke. Vedela sem, da se bo on vrnil šele pozno zvečer, zato sem mu rekla:

»Zvečer gremo gledat nov film.« Ob pol petih je prišel Kimura po me, Toshiko pa je prišla šele pol ure kasneje. »Kasna si,« sem rekla. »Tak neumen čas je. Ne bi bilo bolje, mama, če bi poprej še kaj jedli?« Rada bi te za novo povabila k sebi na večerjo. Nisi še videla udobja v mojem novem stanovanju,« je rekla Toshiko. »Kupila sem že pol kilograma kokošjih filetov,« je nadaljevala in spravila mene in Kimuro iz hiše; obložena je bila z zelenjavo in drugimi živili. Pred odhodom je vzela s seboj še pol steklenice »courvoisierja« in menila: »To pa ti prispevaš, ne?«

Ugovarjala sem: »Nocoj ni papana zraven. Bolje bo, če pustiš steklenico tukaj.«

»Brez konjaka večerja ni niti pol tako prijetna.«

»Pretravaš,« saj gremo vendar v kino in zato bo najboljša preprosta večerjava.

»Sukiyaki lonce je najpreprostejši,« je rekla Toshiko in uveljavila svojo voljo. Potisnila smo dve mizici skupaj h klavirju in postavili gor plinski kuhinjski. (Kozico in kuhinjski smo si sposodili pri gospodinjci.) Takoj smo začeli rezati zelenjavo, ki smo jo skupaj z mesom dušili. Presenečeno sem opazila, da je bilo vsega več, kot je po navadi dovolj za tri ljudi, in da niso bili samo navadni dodatki kot por, konjaku (steklasti rezanci) in to. (Gjoli sir), ampak tudi kitajski zelje, Hitiške korenine in številne druge, izbrane stvari.

Toshiko me delikates ni prinesla naenkrat, marveč je hodila ponje v manjših količinah, in ko smo jih pojedli, je šla po nove. Tudi mesa je bilo toliko, da ga ni moglo biti samo pol kilograma. Seveda, je večerja trajala dolgo v noč in krožiti je začel konjak.

DR. JOSIP SMODLAKA: PARTIZANSKI DNEVNIK - 28

VLADA NA PRVI SEJI

Sprejem ob obisku britanskega generala Alexandra — Prisega gojencev vojaške akademije — Razprava o kandidatih za regente na prvi seji nove vlade

V sredo, 21. februarja 1945, sva bila dopoldne z maršalom na daljšem sprehodu. Maršal je trdno odločen, da glede regentstva ne bo popustil. Dva izmed treh regentov morata biti zanesljivo na strani maršala in nacionalnega komiteja. V nasprotnem primeru bi bila možnost kriz in splet, zaradi katerih se dežela ne bi mogla umiriti. Ker je večina ljudstva za narodnoosvobodilno gibanje, mora biti takto tudi v regentstvu.

Maršal nikakor ne bo pristal na to, da bi bil Subasić regent. Zraven Serbeca in Mandiča je lahko kot tretji Simović ali Budisavljević, ki ga zdaj kandidirajo iz Londona. Če kralj in njegova vlada ne bi pristanele na regente, ki jih sporazumno določila maršal Tito in Subasić (ob tem soglasju Anglije), se bo nacionalni komite prijavil za začasno vlado. Takrat bo kralj kriv, ker sporazum ni bil uveljavljen. Če pa bi zdaj sprejeli za regente nezanesljive osebnosti ter bi jutri prišlo do spora med regentstvom in našo vlado, bi naša prekinitev s kraljem izvenela kot udar. S tem pa bi na nas padla obsodba javnega mnenja. Če je treba, je bolje, da to storimo zdaj kot pa kasneje. Takšnega mnenja je maršal, z njim se vsi strinjamo. Seja nacionalnega komiteja bo lahko šele čez tri ali štiri dni, ker je večerj prišel k maršalu na obisk britanski general Alexander, zavezniki vrhovni komandant na Sredozemlju.

General Alexander na obisku

Cetrtek, 22. febr. 1945
Po premisleku sem spoznal, da je udobneje, če se preselelim k hčerki Vlasti, kakor da bi imel poseben gospodinjstvo v vili, ki so mi jo ponudili. S tem bi imel samo dodatne skrbi. Tovariši Bakić, Vuja-sinovič in Hebrang so se ponudili, da bi mogo priskrbeli vse, kar potrebujem v novem stanovanju (živila, pohištvo, postrežbo kurjavo itd.). General Alexander je danes obiskal maršala Tita. Bil je

vijudnostni obisk brez pogajanj. Popoldne je bila v Kolarčevi dvorani prireditev ob 27-letnici ređe armade. Vrstile so se pesmi, po enodejanki iz vojne proti Hitlerjevemu je predaval general Terzić.

Zvečer je bil pri maršalu sprejem. Prišli so general Alexander, člani vseh vojaških misij, razni tuji novinarji in okoli dvesto naših ljudi (politični voditelji, višji oficirji idr.). Navzoč je bil tudi Subasić s svojimi ministri, ki jih v šali imenujejo vlada na gostovanju.

Vesela družba na sprejemu je pela, plesala in se veselila do starih zjutraj. Jaz sem se umaknil po polnoči in sem legel, vendar sem le slabo spal zaradi hrupa in vrveža, ki ju je bilo slišati iz spodnjega nadstropja. Pravijo, da so se naši londonski ministri izkazali s petjem sevdalinc. Njihovo gostovanje je tu doslej svoj pravi uspeh.

Petek, 23. febr. 1945
Davi so gojenci vojaške akademije v navzočnosti maršala Tita prvič prisegli ljudstvu.

Z maršalom sva govorila o vstopu Grola v novo skupno vlado. Maršal ni za to. Razložil sem mu, da bi bilo to v Srbiji dobro sprejeto. Maršal pravi, da bo to težko izvedljivo, ker že imamo iz Srbije tri kandidate za ministre (iz vrst kmečke levice in republikancev).

Sprejem pri sovjetski misiji
Popoldne ob šestih je bil v oficirskem domu sprejem pri

sovjetski vojaški misiji. Okrepčila so bila po rusko okusna, bogata in pestra, program umetniškega koncerta pa izvrstno.

V prvi vrsti so sedeli v sredi general Alexander, šef ruske vojaške misije in maršal Tito, zraven pa predsednik AVNOJ Ribar in Subasić s soprogo. Sedel sem zrašč Moše Pijade, ki se je vrnil iz Rusije. Pripovedoval mi je, da Stalin odobrava zamisel o jugoslovanski konferenciji, ki bi jo izvedli v dveh fazah: v prvi bi bila zveza med državama, v drugi pa konfederacija. Stalin je za to, da bi se Bolgarija vključila v skupno federacijo kot sedma članica in ne kot druga, ker bi bila v tem primeru enaka Jugoslaviji kot celoti (dualizem). Po njegovem bi se potem oglašila Turčija kot tretja članica, medtem ko je mesto osme članice na bi mikalo. Prav kot nam tudi Stalinu ne bi bilo všeč, da bi se Turčija vključila v našo balkansko zvezo.

Prav takrat sem izvedel, da je Turčija napovedala Nemčiji vojno, očitno na pri-govarjanja Anglije, da bi mogla nastopiti pri balkanski skupni zmagi nad sovražnikom.

Na sprejemu sem med drugimi srečal tudi admirala Cer-nija, komandanta mornarice. Ta mi je povedal, da je bil moj sin Milovan konec januarja med izkrcanjem na Pagu ranjen v nogo, da rana ni huda in da je zdaj bržkone v Zadru.

Na seji o regentih
Proti večeru smo imeli skupno sejo s člani Subasić-

Pridobite novega naročnika na da si zagotovite lepo darilo!

DELO

Na voljo so izbrane knjige in gramofonske plošče. Za vsakega novega naročnika na osrednji slovenski dnevnik »DELO« – si lahko izberete nagrado! Pošljite nam izpolnjeno naročilnico, mi pa vam bomo poslali dragoceno darilo, ki ste si ga izbrali.

Delo ima 72.000 naročnikov. Vsak dan pa ga v kioskih prodamo še 21.000 izvodov. To je malodane 100.000 rednih kupcev Dela. Naših bralcev je seveda trikrat toliko. Vsi vi nas torej poznate! Zato nas boste tem lažje priporočili svojim prijateljem. Povabite jih, naj postanejo naročniki Dela! Za vaš trud vas čaka lepa nagrada. Izberite si jo iz naslednjega seznama:

IRVING STONE

MORNAR NA KONJU

296 strani, platno

Biografski roman o znanem ameriškem pisatelju Jacku Londonu. Izredno temperamentno napisan, čisto v stilu Londonovega življenja in dela.

EVAN HUNTER

MATERE IN HČERE

566 strani, platno

Roman o razburkani življenjski poti štirih žensk in treh generacij, ki omahujejo med lastno kariero, poklicem, zakonom in strastno ljubeznijo, pa med umirjenim zakonom in veliko prihodnostjo na gledaliških odrih.

BORIS L. PASTERNAK

DOKTOR ŽIVAGO

339 strani, platno, ilustrirano

Pasternakov z Nobelovo nagrado odlikovan roman »Doktor Živago« je predvsem delo in mojstrovina velikega pesnika, mojstrovina v vsebinskem, snovnem in oblikovnem pogledu. Roman je kot visoka pesem ljubezni, svobodi in odgovodi.

FELICITA KALINŠEK

SLOVENSKA KUCHARICA

740 strani, platno, ilustrirano

Izboljšana in dopolnjena izdaja te knjige bo zvesta svetovalka vsaki slovenski gospodinjici pri kuhanju. To je že 15. izdaja te knjige, kar zgovorno priča o njeni popularnosti.

DR. ANTON GRAD

FRANCOSKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-FRANCOSKI SLOVAR

745 strani, umetno usnje

Zbirka žepnih slovarjev, ki jih ponujamo za nagrade, je značilna po tem, da so slovarji dvostranski (lahko jih uporablja tujec in Slovenec) in po tem, da imajo sodobno izražje, ki ga drugi slovarji zvečine nimajo.

DR. ANTON GRAD

ITALIJANSKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ITALIJANSKI SLOVAR

445 strani, umetno usnje

Kakor vsi ostali slovarji, ki so vam tokrat na voljo, je tudi ta moderen in priročno žepne oblike. Slovar je primeren za potovanja kot za šole, tečaje in poslovnje ljudi.

KOMAC — ŠKERLJ

ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR

784 strani, umetno usnje

To je moderen slovar priljubljen žepne oblike. Kot drugi slovarji iz te zbirke ima še pregled slovnice obeh jezikov, kratice, nujno konverzациjo itd.

GIOVANNI BOCCACCIO

DEKAMERON

1036 strani, pol usnje

Dekameron, zbirka novel pisatelja Boccaccia ni samo temelj italijanske književnosti, temveč sodi v sam vrh svetovne literature, predvsem še novelistike.

PIERRE LA MURE

MOULIN ROUGE

484 strani, platno

Biografski roman, v katerem je pisatelj orisal življenje svojega rojaka — slikarja Henrija de Toulouse-Lautreca, katerega življenjska in umetniška pot je bila tako svojstvena, edinstvena in zanimiva, da je kar klicala po spretnem pisцу. In Pierre la Mure to prav gotovo je.

GUY DE MAUPASSANT

LEPI STRIČEK

360 strani, platno

Ta v bleščečem slogu napisana nobena tako moderna in temeljita knjiga o zgodovini preganjanja čarovnic. Obilni citati iz starih virov dajejo knjigi barvo in hkrati kažejo, kako težaven je bil boj zoper protičarovniško histerijo. Pisec sicer ne dela primerjav s podobnimi novejšimi množičnimi blodnjami, vendar se ob branju njegove pretresljive knjige take primerjave same vsiljujejo.

KURT BASCHWITZ

DOBA ČAROVNIC

400 strani, polusnje

Menda doslej še ni bila napisana nobena tako moderna in temeljita knjiga o zgodovini preganjanja čarovnic. Obilni citati iz starih virov dajejo knjigi barvo in hkrati kažejo, kako težaven je bil boj zoper protičarovniško histerijo. Pisec sicer ne dela primerjav s podobnimi novejšimi množičnimi blodnjami, vendar se ob branju njegove pretresljive knjige take primerjave same vsiljujejo.

LAURA FERMI

MUSSOLINI

444 strani, platno, ilustrirano

O Mussoliniju so napisali že veliko knjig in med njimi je ta gotovo najboljša. Laura Fermi opisuje, objektivno in uravnoteženo, biografijo Benita Mussolinija od njegove pretepaške mladosti, preko ljubezenskih, političnih in vojaških pustolovščin do njegovega strmoglavljenja, oziroma do njegove smrti.

HESKETH PEARSON

ŽIVLJENJE OSCARJA WILDA

338 strani, platno

V tem romanu pisatelj opisuje usodo Oscarja Wilda, ki je tragično končal kot izobčenec, prej pa čaščen, kakor za življenja je malokateri pisatelj. Zloglasna afera je Wilda zlomila in mu razbila tudi rodbino. Kot izobčenec se je zatekel v Francijo in tam kmalu umrl.

STRATIS MYRIVILIS

SIRENA Z LESBOSA

380 strani, platno

To je zgodba o najdenki Smeraldi, katere v skrivnost zavito rojstvo vznemiri preproste otočane in zbegane priseljence grškega dela Anatolije. Zaradi njenega, v skrivnost zavitega porekla, ji pripisujejo bajneslovost siren. Sredi primitivnega otoškega ljudstva postane »sirena« Smeraldin simbol vsega lepega in zlega, ljubezen z njenim nesrečnim ljubimcem pa jo obda še s posebnim čarom.

VLADIMIR VAUHNİK NEVIDNA FRONTA *

182 strani, platno in broširana izdaja

Slovenca Vladimira Vauhnik, ki je bil od 1938 do 1941 leta jugoslovanski vojaški ataše v nacističnem Berlinu, uvrščajo med največje obveščevalce II. svetovne vojne. Njegovi spomini na tisti čas so zaradi tega knjiga, ki bo osvojila slehernega bralca.

PEARL S. BUCK KENNEDYJEVE ŽENSKÉ *

160 strani, platno

Nobelova nagajenka Pearl S. Buck sodi med najbolj popularne pisateljice današnjega časa. Eno izmed njenih zadnjih del je knjiga Kennedyjeve ženske, v kateri je zgodovinsko verno in z vso tenkočutnostjo orisala to znamenito ameriško družino.

DR. FRIEDRICH BURKHARD

ZDRAVA SPOLNOST — ZDRAV ZAKON *

200 strani, platno

Knjiga nemškega zdravnika Friedricha Burkharda je plod številnih izkušenj, ki na konkretnih primerih prepričljivo dokazuje, da je zdravo spolno življenje prvi pogoj za srečen zakon. To je poučno in obvezno branje za slehernega moškega in žensko.

MARK LANE

POGOVORI Z AMERIČANI *

296 strani, broširana izdaja

Pogovori z ameriški vojak, ki so se vrnili z vietnamskega bojišča, je pretresljiv, edinstven dokument, kakršnih je dandanes malo na svetu. Njihove trde in odkrite besede so strahotna obtožba nasilja nad ljudstvom, ki noče nič drugega kot svobodo in človeku primerno življenje.

JUAN MANUEL FANGIO

ŽIVLJENJE S 300 KM NA URO *

155 strani, broširana izdaja, ilustracije

Juan Manuel Fangio je največji dirkač vseh časov, saj je bil kar petkrat svetovni prvak. Njegova knjiga govori o trenutkih, ki so odločali o zmagah in porazih, življenju in smrti, predvsem pa o ljudeh, ki krotijo avtomobile z več sto konjskimi močmi in dosegajo z njimi hitrosti nad 300 km/h.

GRIMMOVE PRAVLJICE

etui 10 knjižic, ilustrirano

Večina pravljic, ki jih poznate še iz mladih let, so prav pravljice bratov Grimm. V novi ilustrirani izdaji v desetih knjižicah smo izbrali vse najboljše, od Sneguljčice do Pepelke.

EDVARD KARDELJ

POTOVANJE SKOZI ČAS

96 strani, ilustrirano

Pod naslovom »Oris gospodarske zgodovine za mlade ljudi« je ta knjiga izšla že leta 1934. Človekova pot od pradednine do atomske civilizacije, opazovana z novih revolucionarnih stališč, je obdelana preprosto in razumljivo. Nova izdaja je izšla v velikem enciklopedijskem formatu in je bogato ilustrirana.

HENRIK SIENKIEWICZ

V PUŠČAVI IN GOŠČAVI, I. in II.

380 strani, ilustrirano

Izvirno delo velikega poljskega pripovednika. Alenka in Stanko, ki so ju ugrabili, se na begu prebijata skozi afriške pragozdove in puščave. Roman, poln nevarnih pustolovščin, vneto prebira mladina vsega sveta.

FRAN SALEŠKI FINŽGAR POD SVOBODNIM SONCEM, I. in II.

228 strani

Kako so se stari Slovani spopadali z Bizantinci, kako se je Slovan iztok povzpel do bizantinskega generala in do voditelja starih Slovanov. O ljubezni med iztokom in Ireno in o sovražstvu cesarice Teodore. Najpopularnejši Finžgarjev roman pri Slovencih!

ROBERT A. WILSON

NEMINLJIVA ŽENSKOST

172 strani

Knjiga govori dovolj poljudno o težavah, ki spremljajo ženske v dobi mene. Razbija nekatere mite in zmote ob tem vprašanju in vsem ženskam pomaga.

IVAN POTRČ

NA KMETIH

308 strani, celo platno

Pretresljiv prikaz življenja in ljubezni na štajerskem podeželju po koncu vojne. Po romanu so posneli film »Rdeče klasje«.

FRANCE PREŠEREN

KRST PRI SAVICI — FAKSIMILE

Faksimile cenzurno-revizijskega rokopisa znamenitega Prešernovega epa je dodan tudi faksimile tiskane knjižice iz leta 1836.

SIMON GREGORČIČ

POEZIJE — Zlata knjiga iz leta 1882

Faksimile rokopisa, ki ga je pesnik pripravil za svojo prvo objavljeno zbirko pesmi, vsebuje najlepše in najbolj znane pesmi »Goriškega slavčka«.

TIVADAR ARTNER

SREČANJE S SREDNJEVEŠKO UMETNOSTJO

244 strani, celo platno, ilustrirano

Ugledni madžarski umetnostni zgozdinar vas seznaja s slikarstvom in kiparstvom srednjega veka in prikazuje pomembne dogodke in dokumente iz umetniškega ustvarjanja te dobe.

GILLES PERRAULT

RDEČI ORKESTER

523 strani, celo platno

Rdeči orkester se je imenovala sovjetska vojnarska organizacija, ki je razpredla svoje mreže po nemškem zaledju in okupirani Evropi in je odločilno prispevala k razpletu druge svetovne vojne. Delo je dokumentarno, podatki so avtentčni.

TIVADAR ARTNER

SREČANJE Z ANTIČNO UMETNOSTJO

244 strani, celo platno, ilustrirano

Delo dopolnjuje prvo Artnerjevo knjigo. Poljudno in razumljivo razlaga njen razvoj in njene značilnosti.

ERICH SEGAL

ZGODBA O LJUBEZNI

136 strani, celo platno

Knjigo poznamo tudi pod naslovom »Love story«. Popis romantične, toda nesrečne ljubezni dveh mladih ljudi je dosegel izjemen uspeh po vsem svetu; tako na filmskem platnu kot v knjigi.

PLOŠČA

SLOVENSKE LJUDSKE PESMI

U-LP-13,25 cm

Na plošči so zbrane najlepše ljudske pesmi, ki jih pod vodstvom dirigenta Janeza Boleta poje zbor Slovenskih madrigalistov.

WILHELM HAUFF

PRAVLJICE

288 strani, karton, ilustrirano

Pravljice Wilhelma Hauffa so znane in cenjene prav toliko kot Andersenove ali pravljice bratov Grimm. To je izbor njegovih najlepših.

VIETNAMSKÉ PRAVLJICE

222 strani, karton, ilustrirano

Nenavadno lepe pravljice vietnamskega ljudstva so danes še posebej zanimive.

WALT DISNEY

V SVETU NARAVE

176 strani, karton, ilustrirano

Kot pisan kaleidoskop se razgrinjajo pred bralcem čudoviti barvni posnetki, ki spremljajo pripoved o skrivnostnem in zato še toliko bolj zanimivem življenju narave.

RUDYARD KIPLING

KNJIGA O DŽUNGLI, I. in II.

Nobelov nagajenec Kipling je dosegel svetovno slavo prav s pripovedjo o dečku Mavglju, ki ga je v indijski džungli vzgojila volčica. Sporeja življenje v svetu ljudi in v svetu džungle.

CHARLES DICKENS

NICHOLAS NICKLEBY

786 strani, celo platno, ilustrirano

V romanu najdemo zraven zabavnih in posrejenih humorističnih strani tudi vrsto mračnih slik. Dickens je udaril po tedanjem školskem sistemu v Angliji, zlasti še po nemogočih razmerah v zavodih za revne otroke.

ERICH VON DÄNIKEN

NAZAJ K ZVEZDAM

226 strani, celo platno, ilustrirano

Ali so bili bogovi astronomi? To je rdeča nit knjige, s katero je švicarski pisatelj še bolj kot s svojim prvim delom »Spomini na prihodnost« razburil bralce po vsem svetu.

* Knjige izšle v založbi »DELO«

Naročninski oddelek
Tomšičeva 1
61000 Ljubljana

PRIDOBIL SEM NOVEGA NAROČNIKA NA DNEVNIK »DELO«

Novi naročnik se strinja, da mu pošiljate dnevnik Delo najmanj 6 mesecev za običajno mesečno naročnino (25 din).

Zadnje tri mesece ni bil naročnik Dela:

Delo mu pošiljajte na naslov

Ime in priimek _____
pokoje _____
ulica _____
poštna številka _____
kraj _____

DELO

Po pravilih razpisa mi pripada darilo, ki mi ga pošiljate takoj, ko bo novi naročnik poravnal prvo mesečno naročnino

Izbral sem naslednjo knjigo (ploščo).

ki mi jo pošiljate na naslov:

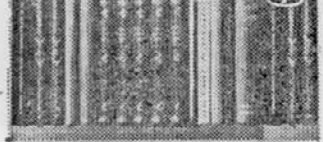
Ime in priimek _____
ulica _____
kraj poštna številka _____
podpis _____

Torek, 11. julija 1972

Gledališča

OPERA IN BALET SNG
Fetek, 14. julija, ob 20.30: Eugen Suchon: VRTINEK (KRUTINA). P. R. E. M. I. E. R. A. V. Letni gledališki križanec. Vstopnice so v prodaji pri blagajni v Križankah od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. Rezervacije na telefon 21-768.

na vašo knjižno policico

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

4.30—5.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Danes za vas; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Vremenska napoved; 6.50 Beseda na današnji dan; 7.00 Dobro jutro, otroci! 7.35 Naš današnji radijski in TV spored; 8.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Počitniško potovanje; 9.20 Z orkestrom Hansa Molitana; 9.40 Slovenske narodne; 10.00 Danes dopoldne; 10.20—12.00 Pri vas doma — vmes ob 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Por-

Kino

SPORED ZA TOREK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28.: ob 16. in 20. uri amer. barv. film NALOGA MAJORIJA LEKA. Režija: Andre D. Toth. Glav. vlog. Gary Cooper, David Brian, Lon Chaney, Philip Thaxter. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO UNION: premiera amer. barv. krim. v CS ZASEBNO ŽIVLJENJE SHERLOCK HOLMESA (The private life of Sherlock Holmes) po romanu Conana Doylea. Scenarij si režijo: BILLY WILDER. Igrajo: Robert Stephens, Colin Blakely, Genevieve Page in drugi. Brez tehničnih predstav ob 16. in 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma opeva vstopnice v dvorani JE KLIMATIZIRANA!

POLETNI KINO DOM JLA: amer. barv. CS volnuska krim. SAMO DVAKRAT ŽIVIS. Režija: Louis Gilbert. Igrajo: SEAN CONNERY, Catherine Door, Mie Hama in drugi. Brez tehničnih predstav ob 20.30.

KINO KOMUNA: amer. barv. CS grozljiva TI GER ZHE LEPOVICE. Režija: Roger Vadim. Igrajo: Rock Hudson, Angie Dickinson, Telly Savalas in drugi. Predstave ob 16.15, 19 in 21. uri. Hrvatski podnaslovi! Ni primeren za otroke! Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SLOGA: premiera nem. spolno-vzgojnega filma CUDJEZ LJUBEZNI (Das Wunder der Liebe). Režija: P. J. Gottlieb. Igrajo: Biggi Freyer, Katarina Haertel, Regis Valse in drugi. Tekst št. 25. Predstave ob 16.15 in 20. uri. Ni primeren za otroke! Sinhronizirano v hrvaščino.

KINO VIG: premiera amer.-ital. barv. CS vesterna CIAMANO. Glasba: Sean Podd. Micky Hargitt, Pedro Sanchez in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

KINO SAVA: amer. komedija NASTI SORODNIKI s STANLEYEM IN OLIVOM. Tekst št. 25. Predstava ob 18. uri.

KINO SIKSA: amer.-ital. barv. CS pustolovska kriminalna POTNI LIST ZA PEKEL. Režija: Simon Sterling. Igrajo: George Ardisson, Barbara Simons in dr. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16.15 in 20. uri. Predvzeta zadržati Dvorana JE KLIMATIZIRANA!

Festival

XX. JUBILEJNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE
V. BALETNI BIENALE
Drevi ob 20.30 bo v Križankah slovit LONDON FESTIVAL BALLET gostoval s romantičnim baletom GISELLE. V glavnih vlogah nastopata prva prva GALINA SAMSTOVA in ANDRE PROKOVSKY.

V torek, 12. julija bo ob 20.30 v Križankah LONDON FESTIVAL BALLET predstavil balet NAPOLI, NOČNA SENCA IN ETUDE ter dva posnata queta ORNEGA LA-BODA in GUSARJA. Ponovno bodo nastopili prvi solisti London Festival Balleta.

Vstopnice so v prodaji od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter ur pred pričetkom pri blagajni v Križankah in ves dan v Turističnem informacijskem biroju, Titova 11. Rezervacije po telefonu 21-768.

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.30)
18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

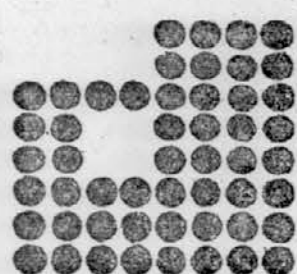
18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 Kmetijske novice; 12.40 Z domačimi godci in ansambli; 13.00 Križanec poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 aha pot s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 A. Ponchielli: odlomki iz 1. del. opere «Gioconda»; 16.00 «Vrtičnjaki»; 16.40 Z orkestrom in zborom Ray Bloch; 17.00 Po-

18.15 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.00 Domači napetki; 12.30 K

ČASOPISNO IN
GRAFIČNO PODJETJE

DELO

Ljubljana, Titova 35

V kolikor menite, da bi vam ustrezalo delo v delovni organizaciji z dinamičnim in pestrim predmetom poslovanja vas vabimo, da se oglosite, kajti nameravamo sprejeti nove sodelavce za naslednja delovna mesta:

1. SVETOVALCA z delovnimi izkušnjami s področja ekonomsko sistemskih vprašanj
2. ORGANIZATORJA za študijske analize iz organizacije podjetja
3. ANALITIKA v analitsko planski službi za delo na področju ekonomskih analiz
4. VODJO OBRAČUNA v finančnem sektorju

POGOJI:

- pod 1.: fakultetna izobrazba ekonomske smeri;
pod 2.: fakultetna izobrazba ekonomske smeri z nekajletno prakso;
pod 3.: fakultetna izobrazba ekonomske smeri z nekajletno prakso;
pod 4.: višja ali visoka šolska izobrazba z nekaj leti prakse v finančni stroki.

Ponudbe sprejema kadrovske splošni sektor podjetja, kjer so vam na razpolago tudi podrobnejše informacije, ki bi utegnile biti pomembne pri vašem odločanju.

Vsem sorodnikom in prijateljem sporočamo žalostno vest, da nas je po težkem trpljenju nenadoma zapustil naš dragi mož, očka, tast in dedek

MILAN PODBEVŠEK

šofer v pokoju

Na njegovo poslednjo pot ga bomo spremili v sredo, 12. julija 1972 ob 16.45 iz Nikolajevke vežice na Zalah

Zalujoči:

Žena Mila, hči Ani z možem Jožetom, vnukinja Mojčka in drugo sorodstvo

Ljubljana, 10. julija 1972

Zapustil nas je dragi oče, stari oče in praded

MATIJA AVBELJ

Andrešev ata

Pogreb bo v sredo, 12. julija 1972 ob 9. uri iz hiše žalosti v Zgornjih Kosezah

Zalujoči:

Žena Marija, sinovi Lojze, France, Jože in Janez, hčere Albina, Stefka in Mini ter vsi vnuki in pravnukinji

Nenadoma nas je zapustila draga žena in mamica

ZDENKA KURET

trgovska pomočnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 12. julija 1972 ob 16. uri iz Antonove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

mož Peter, hči Karmen, sin Robi, mama Antonija, oče Martin, brata Tinko in Drago, družina Kuret in drugo sorodstvo

Maribor, Ljubljana, Semič, 10. julija 1972

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in očeta

prof. dr. JOŽETA RANTA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje in nam osebno ali pisмено izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo njegovemu dolgoletnemu zdravniku prim. dr. Prežiju. Zahvaljujemo se predstojniku, zdravnikom, sestram in strelžnemu osebju interne klinike za vso pomoč in skrbno nego med njegovo boleznijo. Iskrena hvala njegovim najzvestejšim prijateljem, ki so mu do zadnjega kakorkoli pomagali in mu bili v uteho. Prav tako smo globoko hvaležni vsem govornikom, predstavnikom oblasti, predstavnikom univerz, stomatoloških oddelkov medicinskih fakultet, klinik in ortodontskih sekcij in DZD vseh republik, njegovim sodelavcem s Stomatološke klinike in klinike za celjuno kirurgijo, njegovim učencem, Slovenskemu zdravniškemu društvu, predstavniku in kolektivu klinične bolnice, stom. oddel. vojne bolnice in drugim zdravstvenim ustanovam. Srčna hvala g. M. Golobu za zadnje spremstvo. Zahvaljujemo se gasilec ter krajevni organizaciji ZB iz Godešiča in vsem rojakom, ki so se poslovlili od njega. Zahvaljujemo se Lovski zvezi Slovenije. Zvezi lovskih druščin Ljubljana in DLP. Posebno zahvalo pa dolgujemo članom LD Sorško polje in LD Škofja Loka, kakor tudi ostalim lovcom in kinologom, ki so svojo preminulega lovkega tovariša spremili na zadnji poti in mu izkazali poslednjo čast.

Žena Vida, sinova Jože z družino in Andrej

Ljubljana, 10. julija 1972

Razpisna komisija
delavskega sveta podjetja
GIP »GRADIS«

CENTRALA LJUBLJANA
Korytkova 2

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA
analitsko planske službe na
centrali v Ljubljani

POGOJI:

- diplomirani ekonomist ali diplomirani gradbeni inženir z nad 10 let delovnih izkušenj,
- poznavanje sodobne organizacije podjetja,
- poznavanje sodobnih metod planiranja, tehnike, knjigovodstva, ekonomike in analize ter statističnih raziskav,
- znanje vsaj enega od svetovnih jezikov.

Ponudbe sprejema razpisna komisija delavskega sveta podjetja »Gradis« Ljubljana, Korytkova 2, v kadrovske oddelku centrale, 30 dni od dneva objave razpisa. 6690

»VARNOST« Ljubljana

objavlja
prosti delovni mesti:

1. REFERENTA za osebni dohodek
2. PRIPRAVNIKA za delovno mesto referenta za osebni dohodek

POGOJI:

- pod 1.: poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, se zahteva srednješolska izobrazba in izkušnje pri delu in obračunavanju OD, poskusno delo traja 90 dni, OD po pravilniku o delitvi dohodka in OD;
- pod 2.: poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev se zahteva srednja strokovna izobrazba, pripravniška doba traja 1 leto, osebni dohodek po pravilniku o delitvi dohodka in OD.

Pismene prijave z dokazili o dokončani srednji šoli sprejema kadrovska komisija OZD »Varnost« Ljubljana, Krekov trg 10/I. Rok za prijave je 15 dni od dneva objave. 6691

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja pri

KOMUNALNEM ZAVODU
ZA SOCIALNO
ZAVAROVANJE CELJE

razpisuje
po 64. členu statuta zavoda prosto delovno mesto (relekcija)

DIREKTORJA

POGOJI:

- kandidat za to delovno mesto mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje, in sicer: — da ima visoko izobrazbo ustrezne smeri zavodove dejavnosti,
- da je aktiven družbeno politični delavec,
- da ima najmanj 10 let prakse v svoji stroki.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev pošiljate razpisni komisiji KZZS Celje — Gregorčičeva 5 a v 15 dneh od dneva objave. 6699

Razpisna komisija delovne skupnosti

Gostišča »PRI KONŠKU«
TROJANE

razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA
(relekcija)

POGOJI:

- 1. da je visoko kvalificiran gostinski delavec z najmanj 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gostinstvu;
- 2. da je kvalificiran gostinski delavec z najmanj 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gostinstvu;
- 3. da ima ustrezno družbeno-politično in gospodarsko razgledanost in moralne kvalitete.

Rok za sprejemanje ponudb je 15 dni od dneva objave razpisa. Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovijo na Gostišče »Pri Konšku« Trojane — razpisna komisija. 6719

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminila

Marinka Trontelj

Pogreb bo v torek, 11. julija 1972 v Podtaboru pri Grosupljem

Vestno in marljivo delavko bomo ohranili v trajnem spominu

Gradbena tehniška šola Ljubljana

Ljubljana, 10. julija 1972

Sporočamo žalostno vest, da je umrl dragi oče

Jože Svetlin

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 12. julija 1972, ob 14.30 iz Ciril Metodove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

sin Marjan, snaha Joži, vnukinja Zori, vnukce Jernejček ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 9. julija 1972

AVTOTEHNA
zastopstvo tujih firm
LJUBLJANA, Titova c. 36

razglašja
naslednja prosta delovna mesta:

1. KORESPONDENTA — lahko tudi pripravnik
2. DVEH KV KLEPARJEV
3. POMOŽNEGA AVTOKLEPARJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: imeti morajo popolno srednjo šolo in 3 leta prakse, obvladati morajo strojeprisoje;
pod 2.: po pridobljeni kvalifikaciji morajo imeti vsaj 2 leti prakse;
pod 3.: imeti morajo osemletko in 2 leti prakse. Kandidati morajo imeti očiščen kadrovske rok. 3-mesečno poskusno delo je obvezno.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Interesente prosimo, da pošljejo ponudbe na naslov: AVTOTEHNA, zastopstvo tujih firm, Ljubljana, Titova c. 36 — splošni sektor. 7611

TOMBOLA —
TOMBOLA —
TOMBOLA

Dne 16. julija 1972 v Kopru

Na prostoru, kjer bo tombola, bodo oddajali prostore za:

1. gostinstvo, prodajo slaščic in sladoleda,
2. strelšče in igre na srečo,
3. prodaja spominkov, igrač in uporabljenih predmetov.

Interesenti naj se zglasijo v restavraciji »ATRILA« v Kopru dne 12. in 13. VII. 1972, ob 10. uri. 2724

»TIGAR«
ind. gum. izdelkov
PIR OT
predstavništvo
LJUBLJANA
Gregorčičeva 9 a

sprejme na delo za nedoločen čas

DELAVCA
za dostavno službo z izplatom B kategorije
DELAVCA
za skladišče

Nastop mogel takoj. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe ali se zglasijo osebno v predstavništvu. 6689

OSNOVNA ŠOLA
HINKA
SMREKARJA
LJUBLJANA-SISKA
Gorazdova 16

zaposli
KURJAČA
z ustrezno kvalifikacijo in
SNAZILKO

Informacije o nastopu službe in prejemkih dobijo zainteresirani na sedežu zavoda. 6693

OSNOVNA ŠOLA
DOBOVA

razpisuje
naslednji delovni mesti:

UČITELJA
razredni pouk (za določen čas od 1. septembra do 31. januarja)

UČITELJA
razredni pouk za 1. in 2. razr. na podružnični šoli KAPELE za nedoločen čas. 6703

Delovno zaščitni
zavod za mlajše
invalide Ponikve
pri Dobrepolju

takoj zaposli:

1. MEDICINSKO SESTRO
2. DVE BOLNIŠKI STREŽNICE

POGOJI:
pod 1.: srednja medicinska šola ambulantne smeri;
pod 2.: NK delavka, ki ima veselje do strežbe bolnikom.

Nastop službe po dogovoru. Samska stanovanja zagotovljena. Prijave pošljite do 25. 7. 1972. 6701

VAJENSKI DOM
LJUBLJANA
Kersnikova 4

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. 2 VZGOJITELJA
2. KUCHARICO
3. ČISTILKO

POGOJI:
pod 1.: višja izobrazba pedagoške smeri in dve leti prakse v domovih;
pod 2.: KV delavka;
pod 3.: NK ali PU delavka.

Delovno razmerje je za nedoločen čas. Nastop službe 15. avgusta ali 1. septembra 1972. Ponudbe z dokazili sprejemamo do 1. avgusta 1972 oziroma do zasedbe delovnih mest. 6700

Odbor za kadrovska in socialna vprašanja
TOVARNE PLETENIN
»ANGORA«
LJUBLJANA, Emonska c. 4

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. SOCIALNE DELAVKE
2. KONFEKCIJSKE DELAVKE
3. PLETILJE
4. DELAVCA za priučitev na Cotton pletilnem stroju
5. SNAZILKE
6. 2 SKLADIŠČNIH DELAVK
7. KURIRKE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: višja šola za socialne delavce, zaželeno praksa v gospodarski organizaciji;
- pod 2.: kvalificirana ali priučena šivilja;
- pod 3.: kvalificirana ali priučena pletilja;
- pod 4.: NK delavec, odslužen vojaški rok;
- pod 5.: NK delavka;
- pod 6. in 7.: poseben pogoj — končana osemletka.

Za vsa objavljena delovna mesta se zahteva uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo. Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru.

Prijave vložite v kadrovske splošnem sektorju podjetja, kjer lahko dobite tudi informacije. Rok za prijavo je 10 dni od dneva objave. 6696

oglašujte
v dnevniku
DELO

VELIKO POLETNO
ZNIŽANJE CEN
ob mednarodnem letu
knjige

KENNEDYJEVE ŽENSKÉ

Kakšno vlogo imajo ženske v družini Kennedy, ki je dala Ameriki nekaj najuspešnejših politikov? Kako sta Jacqueline in Ethel Kennedy vplivale na Johna in Roberta? Zakaj se je Jacqueline poročila z Onassisom? Ali res Amerika hkrati obožuje in sovraži svoje voditelje? se vprašuje Nobelova nagradjenka Pearl Buckova v svoji najnovejši knjigi Kennedyjeve ženske.

ZDRAVA SPOLNOST —
ZDRAV ZAKON

Ta knjiga in njena senzacionalna odkritja na podlagi devetnajstih bolezenskih primerov dokazuje, da je zdravo spolno življenje ne le prvi pogoj zakonske sreče, marveč dobrega telesnega počutja sploh. To je poučna in neogibna knjiga nasvetov za slehernega moškega in žensko.

POGOVOR Z AMERIČANI

Mark Lane je s svojim delom »Pogovori z Američani«, grozljivim zapisom o pričevanju 32 vietnamskih veteranov, ki so potrdili zlo slutnjo, da My Lai nikakor ni bil »osamljen incident«, zbral prepričljivo dokumentacijo o zločinski vojaški doktrini Pentagona.

ŽIVLJENJE S 300 KM/H

Juan Manuel Fangio je največji dirkač vseh časov, saj je bil kar petkrat svetovni prvak. Njegova knjiga govori o trenutkih, ki so odločali o zmagah in porazih, življenju in smrti, predvsem pa o ljudeh, ki krotijo avtomobile z več sto konjskimi močmi in dosegajo z njimi hitrost nad 300 km/h.

VAŠ VELIKI PRIHRANEK

Za štiri zanimive knjige, ki bi vas v prosti prodaji stale 139,00 din, lahko dobite kar 49,00 din popusta in plačate zanje s a m o 90,00 din.

Naročnike iz inozemstva prosimo, da plačajo naročeno vrednost knjig na naš ziro račun pri Ljubljanski banki št. 501-620-1-32009-160 CGP -DELO- Ljubljana

CGP -DELO- Založniški oddelk Tomšičeva 1 61000 LJUBLJANA

NAROCILNICA

Nepreklicno naročam knjige: KENNEDYJEVE ŽENSKÉ, ZDRAVA SPOLNOST — ZDRAV ZAKON, POGOVOR Z AMERIČANI in ŽIVLJENJE S 300 km h po znižani ceni:

Ime in priimek

Postna št. in kraj

Ulica

Zaposlen(a) pri

St. št. izkaz.

Skupno vrednost bom poravnal(a) ob prevzemu knjig

Podpis

JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA V MOSKVI — V Moskvi je doputovala jugoslovanska delegacija, ki bo sodelovala na 26. zasedanju SEV. Predsednik ZIS Džemal Bijedić je ob prihodu na moskovsko letališče pozdravil sovjetski premier Aleksej Kosigin. Telefoto: TASS

KATASTROFALNE POPLAVE NA JAPONSKEM — Mesto Noširo na severnem Japonskem so preplavile vode reke Jono. Med katastrofalnimi poplavami je izgubilo domove najmanj 1.300 družin, predvsem v predmestju Nošira. Telefoto: UPI

POGREB HUSEINOVEGA OČETA — Jordanjski kralj Hussein se poslavlja od svojega očeta, kralja Talala Bena Abdullaha, ki so ga včeraj pokopali v kraljevski grobnici v Amanu. Telefoto: UPI

AVTOMOBILI V LISICAH — V Beogradu so začeli učinkovito krotiti vozne ke, ki svoje avtomobile parkirajo na prepovedanem mestu. Prometni kazni nataknejo »okrove« na kolo in globni listek za brisale. Včeraj do 14. ure so tako okovali 24 avtomobilov. Kazen za zadržanje, 20 din za nepravilno parkiranje, 80 pa za snemanje »okrovov«. Telefoto: Tanjug

Še širše s SEV

Prihod predsednika ZIS Bijedića v Moskvo povezujejo z željo po razširitvi sodelovanja med Jugoslavijo in SEV

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA 10. jul. V prisotnosti predsednikov vlad članic držav Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV) se je danes popoldne v Moskvi začelo 26. redno zasedanje te vzhodne gospodarske integracijske organizacije. Jugoslovansko delegacijo na zasedanju vodi predsednik ZIS Džemal Bijedić, ki je prispel na moskovsko letališče Vnuukova II. z Iljušinom 18 ob 12.30 danes.

Čakali so ga predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin, ki je tudi delovni predsednik sedanjega zasedanja, generalni sekretar SEV Hadžef, podpredsednik sovjetske vlade in stalni predstavnik SZ pri SEV Lesec in drugi visoki funkcionarji. Danes so tudi prispeli v Moskvo predsednik vlade Bolgarije Živkov, CSSR Strougal, nemški dr. Stopp, poljske Jaroszewicz, Rumunije Maurer in Mongolije Cedembal. Za včeraj pa sta sem prispela na zasedanje SEV madžarski ministri predsednik Fock in kubanski minister Rodriguez.

Ze nekaj let je v SEV navadno, da na plenarnem zasedanju njegovega najvišjega organa prihajajo predstavniki vlad. Jugoslavijo, ki sodeluje v SEV na osnovi sporazuma iz leta 1964, v vseh tistih vprašanjih, za katera obstaja vzajemni interes, so doslej vedno zastopali podpredsednik ZIS. Predsednik Bijedić je to pot prišel na zasedanje v Moskvo na poziv Alekseja Kosigina, ki je kot gostitelj zasedanja hkrati tudi delovni predsednik. Bijedićev prihod v Moskvo in njegovo sodelovanje na zasedanju SEV je možno, kot tukaj poudarjajo, razumeti kot željo, da se tudi na najvišji ravni ponovi želja

za sodelovanje s to vzhodno gospodarsko organizacijo na že preciziranih in potrjenih osnovah, ki so se v teh osmih letih pokazale kot obojestransko sprejemljive in uspešne, kakor tudi kot željo za razširitvi sodelovanja Jugoslavije s SEV, za kar brez dvoma obstajajo možnosti.

Jugoslavija, ki sodeluje v 12 od 24 komisij in drugih organizacijah SEV, je brez dvoma zainteresirana za nadaljnjo razširitev sodelovanja na najrazličnejših področjih. Sodelovanje z državami SEV je v preteklosti bilo predvsem omejeno na trgovinsko izmenjavo, strojogradnjo, kemično industrijo, črne in barvne metale, nafto, elektrogospodarstvo, v zadnjem času pa se je razširilo tudi na področje transporta in vodnega gospodarstva.

Na sploh je v novem programu razvoja SEV, ki sicer ne zanemara bilateralne koordinacije gospodarskih načrtov, občutiti večji poudarek na večstranskih dogovorih, v čemer Jugoslavija vidi večje možnosti za razvoj njenega sodelovanja s SEV. Tako Jugoslavija že sodeluje v nekaterih velikih skupnih projektih, kot so — zaščita človekovega okolja, geofizične raz-

ziskave, itd. Razen zunanje trgovinske izmenjave, ki je po strukturi za Jugoslavijo zelo ugodna in ki dosega blizu 30 odstotkov naše celotne zunanjetrgovinske izmenjave, pa so za Jugoslavijo zanimivi tudi naporji glede kooperacije in specializacije.

V SEV poudarjajo, da je Jugoslavija sumo od marca leta 1971 podpisala 66 sporazumov o dolgoročni kooperaciji in specializaciji s posameznimi državami članicami za vzajemno gospodarsko pomoč. Medsebojno sodelovanje je dobilo spodbudo zlasti, odkar so v SEV odstopili od dokaj togega stališča, da je partner lahko samo država. S korekcijo te prakse se brez dvoma odpirajo večje poslovne možnosti na vzhodu za naša poslovna združenja, pa tudi za posamezne delovne organizacije. Zanimivo je tudi sodelovanje na finančnem področju, kakor tudi napovedane možnosti, da se postopno preide na delni sistem konvertibilnega obračuna v trgovinskih odnosih med Jugoslavijo in posameznimi državami članicami SEV.

26. zasedanje SEV, ki se je začelo danes ob 15. uri s poročilom generalnega sekretarja, nadaljuje delo.

MARKO KOZMAN

Močnejša devizna kontrola

Guvernerji osrednjih bank EGS nasprotujejo drsečim tečajem denarja

BASEL 10. jul. (AP) — Guvernerji osrednjih bank najbolj razvitih držav so, kot se je izvedelo, nasprotniki zamisli o skupnem drsečem tečaju denarja držav EGS do ameriškega dolarja. Glavni bankirji, ki so se zbrali na sedežu banke za mednarodno obračun (BIS), menijo, da je treba uvesti močnejšo devizno kontrolo, če bi se izkazalo, da je ta ukrep nujen za ohranitev tečajev najpomembnejših valut, določenih decembra lani z washingtonskim sporazumom.

„Zlati“ sokovi Fructala

Sokovom iz Ajdovščine beograjska komisija odobila več kot pol nagrad

AJDOVŠČINA 10. jul. — Komisija zavraža za ekonomsko gospodarstva ter beograjske gospodarske zbornice je te dni zelo visoko ocenila kvaliteto sadnih sokov ajdovskega podjetja Fructal-Alko. V konkurenci nad 30 jugoslovanskih podjetij so sokovi Fructal-Alka osvojili več kot polovico vseh priznanj. Marelični, breskovi, borovničevi in jagodni sok so prejeli najvišja priznanja — zlati značevalci Beograd 72, Dvojni C in Dvojni A pa sta dobila diplomi za kvaliteto. Ker je marelični sok prejel že tretje zapored najvišje priznanje, so mu podelili naslov »Zlati značevalac Beograda«.

L. KANTE

Nizozemska kraljica pride septembra

BEograd, 10. julija (Tanjug) — Na povabilo predsednika republike Josipa Broza Titu bosta nizozemska kraljica in njen soprog od 20. do 23. septembra prišla v Jugoslavijo in s tem vrnila obisk predsednika Titu, ki se je oktobra 1970 mudil na Nizozemskem.

ČESTITKA CRVENKOVSKEGA — Ob imenovanju Sonomina Luvana za prvega namestnika predsednika predsedstva Velikega narodnega hurala IR Mongolije je podpredsednik predsedstva SFRJ Krsto Crvenkovski čestital Luvanu.

POSREDOVANJE — V zveznem sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu so se začeli redni posveti predstavnikov zunanjih ministrstev Jugoslavije in Indije o perečih mednarodnih problemih in dvostranskih odnosih.

OBISK — V Bukaresti je odpravila delegacija Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) pod vodstvom pomočnika zveznega sekretarja Crvenkovskega.

GOSTJE IZ IRANA — Na povabilo ZIS je v Beograd doputovala iranska kmetijska delegacija, ki jo vodi kmetijski minister inž. Rana. Delegacija je sprejel član ZIS Ivo Jerkić.

CI PENG PEI BO OBISKAL FRANCIO — Francoski zunanji minister Maurice Schumann je izjavil, da mu je ključni zunanji minister Ci Peng Pei obljubil, da bo obiskal Francijo. Zunanji ministri Kitajske in Francije načrtujeta večkratne pogovore v Pekingu.

THUI DOPUTOVAL V PARIZ — Voditelj severovietnamske delegacije na pariskih pogovorih Xuan Thui je dopotoval v Pariz po dveh mesecih odsotnosti.

Zadnje vesti

Odločni ukrepi ter disciplina

Mijalko Todorović se je na Reki pogovarjal o vzrokih nelikvidnosti

REKA 10. jul. (Tanjug) — Predsednik zvezne skupščine Mijalko Todorović se strinja z reškimi gospodarskimi ukrepi in družbenopolitičnimi voditelji, da je odstranjevanje nelikvidnosti v okviru splošnih ukrepov za stabilizacijo poglavitni gospodarski problem naše države.

O tem so se danes pogovarjali v občinski skupščini ob koncu Todorovićevega dvodnevnega obiska na Reki, ki je odgovarjal na vprašanja reških gospodarstvenikov, se je Mijalko Todorović strinjal, da je treba nelikvidnost reševati čim hitreje in z energičnimi ukrepi, vendar je dodal, da od gospodarstva dobivajo zelo malo predlogov za rešitve. Ko je našteval vzroke nelikvidnosti, je Todorović opozoril, da izvirajo od federacije in republike, kadar ne plačujejo svojih obveznosti, zatem od podjetij z izgubami, pa tudi z razširjanjem poslov brez lažnih obratnih sredstev oziroma na račun drugih.

Iz tega položaja se je možno relativno hitro rešiti s splošnim prizadevanjem in splošno disciplino. Mijalko Todorović je tudi pozitivno ocenil pobude, da se z ustanovitvijo ustreznih kreditnih fondov zagotovi izvoz opreme in ladij in tudi njihov plasma v državi.

Reški gospodarstveniki so seznanili Todorovića da mora tukajšnje gospodarstvo dobiti milijardo in 220 milijonov dinarjev več kot dolgo je. Tako stanje je vzrok, da so sedaj blokirali 44 delovnih organizacij s približno 22.000 zaposlenimi.

Trije grški ministri odstopili

ATENE 10. jul. (Tanjug) — Nocoj so odstopili trije grški ministri, verjetno, da bi olajšali rekonstrukcijo vlade premijera Papadopolosa. Uradno so sporočili, da so odstopili zaradi osebnih razlogov.

Diplomska kronika

TITOVA ČESTITKA — Ob mongolskem državnem prazniku je predsednik republike Josip Broz Tito poslal vladici dolžnostno predstavo hurala IR Mongolije iz rodnega hurala Sonomina Luvana in prvega sekretarja CK mongolske delavske revolucionarne partije Cedembala brozisti čestitki.

OBISK — V Bukaresti je odpravila delegacija Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) pod vodstvom pomočnika zveznega sekretarja Crvenkovskega.

GOSTJE IZ IRANA — Na povabilo ZIS je v Beograd doputovala iranska kmetijska delegacija, ki jo vodi kmetijski minister inž. Rana. Delegacija je sprejel član ZIS Ivo Jerkić.

CI PENG PEI BO OBISKAL FRANCIO — Francoski zunanji minister Maurice Schumann je izjavil, da mu je ključni zunanji minister Ci Peng Pei obljubil, da bo obiskal Francijo. Zunanji ministri Kitajske in Francije načrtujeta večkratne pogovore v Pekingu.

THUI DOPUTOVAL V PARIZ — Voditelj severovietnamske delegacije na pariskih pogovorih Xuan Thui je dopotoval v Pariz po dveh mesecih odsotnosti.

Obsežen program dela

Včeraj popoldne je zasedalo predsedstvo zvezne skupščine

BEograd, 10. jul. (Tanjug) — Na današnji popoldanski seji pod predsedstvom podpredsednika Džavida Nimanja je predsedstvo zvezne skupščine, kakor so sporočili, razpravljalo o več vprašanjih, ki so v neposredni zvezi s prihodnjimi sejami zborov in programom dela zvezne skupščine do izteka mandata obdobja.

Zadnje seje pred letnimi skupščinskimi počitnicami bo imel zbor narodov, gospodarski zbor in družbeno-politični zbor 20. julija socialno-zdravstveni zbor pa 19. julija. Na teh sejah bo podpredsednik ZIS dr. Jakov Sirotković govoril o gospodarskih gibanjih v prvih petih mesecih letos. Dr. Anton Vratuša, podpredsednik ZIS, pa bo poročal o delu jugoslovanske delegacije na tretjem zasedanju UNCTAD. Ustrezni zbori bodo razpravljali tudi o predlogih za več zakonov za odstranjevanje nelikvidnosti v gospodarstvu, o predlogu rebalansa proračuna federacije za 1972. leto, o načrtih zakonov s področja zaštite borcev in drugih vprašanjih.

V prihodnjem obdobju čaka skupščinsko obširno delo, med drugim s področja družbeno-političnega sistema, družbeno-ekonomskega razvoja, obrambe, zunanje in notranje politike. Skupščina bo septembra sprejela svoj osnovni program dela za obdobje 1972. do izteka mandata.

Nove okrepitve

BELFAST, 10. jul. (AFP) — V Severno Irsko bodo poslali še 1200 vojakov, je izjavil nocoj poveljnik britanskih sil v Ulstru. Predtem je britanska vlada sporočila, da bo sem poslala 600 mornariških komandantov, da bi onemogočili incidente med protestantskimi pogoji, ki so napovedani na 12. julij. S tem se bodo britanske sile v Severni Irski povečale na 16.700 vojakov.

Veleposlanik Pešić obiskal Kirilenka

MOSKVA 10. jul. (Tanjug) — Veleposlanik SFRJ v ZSSR Milorad Pešić je obiskal danes člana politbiroja in sekretarja CK KP SZ Andreja Pavlovića Kirilenka in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem pogovoru.

Telegrami

Volitve v ZRN bodo 3. decembra

BONN — Voditelj slobodne demokratske stranke Walter Scheel je izjavil, da sta se s kanclerjem Willyjem Brandtom dogovorila, da bodo izredne parlamentarne volitve 3. decembra. Dodal je, da bosta ta datum za volitve verjetno sprejeli tudi opozicijske stranke — kršćansko-demokratska in kršćansko-socialna unija.

Zasedanje parlamenta

ISLAMABAD — Pakistanski parlament se je sešel na izredno zasedanje, da bi ratificiral mirovni sporazum, ki sta ga nedavno v Simli podpisala predsednica indijske vlade Indira Gandhi in pakistanski predsednik Zulfikar Ali Buto.

Smrt generala

SAIGON — Ameriški brigadni general Richard Tallman je v nedeljo med inspekcijem obiskom v An Locu izgubil življenje, ko so topničarji osvobodilnih sil bombardirali to mesto. Poleg njega so padli še trije Američani.

Avtomobilske ceste so zatrpane

BONN — Drugi letošnji val motoriziranih turistov je minuli vikend povzročil, da so bile avtomobilske ceste v Zahodni Nemčiji znova zatrpane. Ponekod so bile kolone dolge tudi po 30 km. Največja prometna zmeda pa je bila v Münchnu in njegovi okolici. Tudi na mejnih prehodih med Avstrijo in Švico so morali turisti dolgo čakati.

Povečati storilnost

BUKARESTA — Rumunski voditelji in ekonomisti vse bolj poudarjajo, da je treba povečati učinkovitost gospodarjenja in storilnost. Pri tem zlasti opozarjajo na to, da še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti za povečanje proizvodnje.

Sofia Loren na medalji

ROM — Mednarodna organizacija za kmetijstvo in prehrano FAO bo ob 20-letnici dela izdala medaljo, na kateri bo obraz filmske igralkice Sofije Loren, ki bo predstavljal staro rimsko boginjo kmetijstva.

Turisti v Benetkah so bili lačni

BENETKE — Več tisoč turistov je bilo med vikendom lačnih, ker so kuharji in natakarji v restavracijah barov in majhnih bifejih stavkali, zahtevajoč večje plače in nove delovne pogodbe.

Kajenje mu ne škoduje

DURBAN — John Benjamin Lloyd iz Durbana v Angliji že dolgo trdi, da mu kajenje in alkohol ne škodujeta. Te dni je to dokazal. Na svoj stoti rojstni dan je obilno pil žgane pijače in si zavil cigarete.

Kolera v Indoneziji

DŽAKARTA — V juniju je na zahodni Javi kolera zahtevala 34 človeških življenj, 95 bolnikov pa je na zdravljenju.

Krvavi spopadi se nadaljujejo

KARACI — Nasilje in krvavi spopadi v največjem pakistanskem mestu Karaciju — izbruhnili so med jezikovnimi skupina Simdi in Urdu — se nadaljujejo. Kljub policijski uri. Včeraj sta padli še dve žrtvi, tako da se je število smrtnih žrtev povzpelo na 12. Položaj v mestu je zelo napet.

Demonstracije tujih delavcev

BONN — Približno 1500 tujih in domačih delavcev je v nedeljo zvečer demonstriralo po ulicah Frankfurta zoper novi zakon o notranji varnosti v ZR Nemčiji. Novi zakon po mnenju demonstrantov omejuje svobodo zbiranja in delovanja.

Britanija brez japonskih barvnih televizorjev

TOKIO — Japonska družba Mitsuhiši je sporočila, da je najmanj za tri mesece preložila izvoz barvnih televizorjev v Veliko Britanijo. Vzrok za to je kriza funta. Ta družba je prve televizorje namenjala izvozu v Veliko Britanijo prihodnjega meseca. Drseči funt pa jo je prisilil, da bo znova preučila svoje izvozne cene in položaj na evropskem trgu.

Živinoreja v Avstraliji

CANBERRA — Avstralija ima zdaj 164 milijonov ovac, 28 milijonov goved in 3 milijone svinj. Goved in svinj ima zdaj več, kot jih je imela lani, ovac pa ima za 14 milijonov manj.

Pa še to

RACE — Eden izmed odgovornih tovaršev se je razhudil, ker so časnikarji pisali o pomanjkanju mesa: »Res je, da preskrba z mesom ni najboljša, toda v pisanju o tem je tudi precej novinarskih rac.« Hadži Kostić je ta očitek zavrnil takole: »Za novinarske race nisem slišal, slišal pa sem, da smo te dni namesto mesa uvozili iz Poljske — navadne race...«

Različni oceni

Poslanci menijo: Vzeti denar iz obtoka pomeni prizade-ti gospodarstvo - 60 do 80 milijonov dolarjev suficita?

BEograd, 10. jul. (Tanjug) — V odboru gospodarskega zbora zvezne skupščine za kmetijstvo in gozdarstvo so danes razpravljali o gospodarskih gibanjih v prvih petih mesecih. Predstavniki ZIS in zveznih sekretariatov bodo, sodeč po današnji žolčni razpravi, imeli na prihodnjih zasedanjih skupščinskih zborov, napovedanih za 20. julija, precej dela.

Poslanci očitno niso zadovoljni z razmerami v gospodarstvu. Njihove ocene se precej razlikujejo od tistih ZIS. Niso sicer zanikali nekaterih uspehov, doseženih v zvezi s stabilizacijo gospodarskega položaja, na primer v zunanjetrgovinskih menjavi in industrijski proizvodnji, se daje pa so se pomudili pri težavah, ki pester delovne organizacije. Največ pozornosti so posvetili kreditno-denarnim gibanjem, kroničnemu pomanjkanju denarja, in v tej zvezi odločitvi, naj bi del denarja vzeli iz obtoka oziroma natančneje, iz gospodarstva.

Ugotovili so namreč, da je v gospodarstvu le 18 % celotne denarne mase, pri prebivalstvu pa kar 44 %. Vzeti denar iz obtoka pomeni — prizade-ti gospodarstvo, skoraj nič pa se ne ukrene, da bi pritiskali denar, ki je v rokah občanov. Zato se je od bor zavzel naj bi zavril kar kršnokoli nadaljnje jemanje denarja iz obtoka (iz gospodarstva), dokler ne bi našli najustreznejšega načina za pritegnitev denarja od prebivalstva. Zdej je edina oblika za to hranilna knjižnica, kar pa se ni dovolj in je že do kak zastarelo, se toliko bolj, ker je inflacija večja od obrestih pri varčevanju torej je tudi razumljivo, da varčevanje upada.

Na zatožni klopi so absolutne tehnike Stjepan Sudić, študent medicine Veljko Božić, absolvent filozofske fakultete Ferdo Bušić, absolvent agronomске fakultete Davorin Pamić, študent filozofske fakultete Krešimir Martinec, študent akademije upodabljajočih umetnosti Re ne Hološ in absolvent prirodoslovno matematične fakultete v Zagrebu Ganza Krešimir.

Obtoženi so, da so se sredi leta 1970 in lani združili s ciljem, da bi nasilno in z drugimi oblikami protistavne delovanja strmgolavili družbe ni sistem demokratskega samoupravnega socializma na Hrvaškem in zakonito izvoljeni sator ter druga izvoljena predstavniška telesa in organe oblasti delovnega ljudstva.

Obtožbi je se rečeno, da so s seljanjem razdora in mržnje med našimi narodi skušali li spodbuditi federalivno ure-ditev SFRJ in doseči protistavno odcepitev Hrvaške od federacije pod idejnim vplivom in organizacijskim vodstvom — protirevolucionarne skupine, ki je delovala v okviru Matice Hrvaške.

Danes so zaslišali prvoocto ženega Stjepana Sudića. So je nje se bo nadaljevalo jutri dopoldne.

Začetek sojenja

Študenti obtoženi, da so hoteli nasilno strmgolaviti družbeni sistem samoupravnega socializma v Hrvatski

ZAGREB 10. jul. (Tanjug) — Pred zagrebskim okrožnim sodiščem se je danes začelo sojenje skupini študentov, obtoženih kaznivga dejanja proti ljudstvu in državi.

Na zatožni klopi so absolutne tehnike Stjepan Sudić, študent medicine Veljko Božić, absolvent filozofske fakultete Ferdo Bušić, absolvent agronomске fakultete Davorin Pamić, študent filozofske fakultete Krešimir Martinec, študent akademije upodabljajočih umetnosti Re ne Hološ in absolvent prirodoslovno matematične fakultete v Zagrebu Ganza Krešimir.

Obtoženi so, da so se sredi leta 1970 in lani združili s ciljem, da bi nasilno in z drugimi oblikami protistavne delovanja strmgolavili družbe ni sistem demokratskega samoupravnega socializma na Hrvaškem in zakonito izvoljeni sator ter druga izvoljena predstavniška telesa in organe oblasti delovnega ljudstva.

Obtožbi je se rečeno, da so s seljanjem razdora in mržnje med našimi narodi skušali li spodbuditi federalivno ure-ditev SFRJ in doseči protistavno odcepitev Hrvaške od federacije pod idejnim vplivom in organizacijskim vodstvom — protirevolucionarne skupine, ki je delovala v okviru Matice Hrvaške.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 11. julij 1972 ob 7. uri

Kra.	vreme	7 uri	stopinj	vreme	ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	jasno	19	oblačno	29		
Planica	poloblačno	17	poloblačno	26		
Brnik	jasno	18	poloblačno	28		
Kredarica	jasno	18	poloblačno	28		
Maribor	jasno	20	poloblačno	30		
Sl. Gradec	jasno	18	poloblačno	28		
Celje	jasno	19	poloblačno	29		
Palj	jasno	21	poloblačno	31		
Reka	poloblačno	25	oblačno	30		
Novo mesto	poloblačno	25	oblačno	31		
Koper	jasno	26	poloblačno	31		
Dubrovnik	poloblačno	25	jasno	30		
Zagreb	jasno	21	poloblačno	31		
Beograd	jasno	23	jasno	30		
Sarajevo	jasno	27	jasno	31		
Rijad	jasno	16	jasno	33		
Skopje	jasno	21	oblačno	27		
Celovec	jasno	21	oblačno	27		
Gradec	jasno	21	oblačno	28		
Dunaj	jasno	19	jasno	31		
Benetke	oblačno	23	—	—		
Milano	oblačno	24	poloblačno	27		
Genova	oblačno	22	poloblačno	27		
München	oblačno	24	težnje	15		
Zürich	oblačno	18	—	—		
Paris	jasno	11	jasno	16		
Berlin	oblačno	29	oblačno	21		
Stockholm	oblačno	17	jasno	22		
Moskva	oblačno	24	poloblačno	26		

Napoved:

SLOVENIJA:
Ponoči pooblačitve s padavinami in nevihtami, čez dan spremenljivo oblačno in bolj sveže vreme s krajevnimi padavinami. Najnižje nočne temperature bodo okoli 15, v Primorju 18, najvišje dnevnene od 20 do 25, stopinj C.

IZGLEDI ZA SREDO:
Ponovne razjasnitve.

JUGOSLAVIJA:
Pooblačitve z nevihtami bodo zajeje večji del države.

VREMENSKA

TOZD ni model

Inž. A. Marinc se je pogovarjal s komunisti v Zidanem mostu

Sekretar sekretariata CK ZK Slovenije inž. Andrej Marinc se je v petek dopoldne pogovarjal s komunisti železniškega vozlišča, cementarne in krajevne organizacije ZK Zidan most. Sekretar Marinc se je med drugim zadržal pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Dejal je, da imamo v prvi fazi sprememb odprti dve fronti. Prva je, da povsod, kjer je realno in mogoče, formiramo temeljne organizacije združenega dela. Te pa niso model, temveč je treba povsod politično in strokovno preučiti, kaj je temeljna organizacija združenega dela.

Druga fronta je področje bančništva, trgovine, zavarovalstva. Gre za to, da bodo te sfere odvisne, ne pa izolirane, od interesa delavcev v TOZD. Marinc je govoril tudi o drugi fazi ustavnih sprememb, o pojavi nacionalizma, gospodarskih gibanjih in o uresničevanju stališč tretje seje ZKS, ki je obravnavala socialno razlikovanje. Po mnenju tovarša Marince se je tu sicer nekaj že naredilo, rezultati pa še vedno niso zadovoljivi tudi zaradi prepovedi in prejemne dohodnosti.

P. BURKELJIC

S ceste v vrt

ZALEC, 10. jul. — Voznik osebnega avtomobila Jože Rom iz Ljubljane pri Celju se je včeraj zjutraj peljal z neprijetno hitrostjo po cesti Grizze-Kasaze. V naselju Misoginje ga je zaneslo iz ostrega desnega ovinka tako, da je podrl ograjo in zapeljal v vrt pri hiši številka 80. Rom ni počakal prihoda miličnikov.

S. H.

Letos manj medu

Gorenjski čebelarji niso zadovoljni s pridelkom medu letos

Gorenjski čebelarji z letošnjim pridelkom cvetličnega medu niso najbolj zadovoljni. Slabo in deževno vreme je pripomoglo, da je bila paša izredno slaba, veliko čebel pa je bilo tudi uničenih. Pa tudi s cenjo medu niso zadovoljni, saj stane kilogram medu le 15 din. Tako poceni se ni bilo mogoče kupiti pravega čebelarjevega medu, zato veliko čebelarjev opušča čebelarjenje v večjem obsegu.

Čebelarji računajo, da bo nekoliko boljši pridelok li-povega in kostanjevega medu.

R. CARMAN

S KONJEM OKROG JEZERA — Blejski »fijakarji« so si svoj prostor pred Festivalno dvorano letos sami uredili. Preuredili so telefonsko uto, ograjo za konje in uredili prostor. Vsak od dvanajstih fijakarjev je pripeljal udarniško po en voz peska za ureditev prostora. Tisti, ki niso bili za to, pa so odšli po deset starih tisočakov. Kot so nam povedali blejski »fijakarji«, imajo letos največ voženj okrog jezera. Največ povpraševanja je med turisti iz Nemčije, Nizozemske in Anglije.

Foto: M. Kunšč

Povečati sodelovanje

Predlog srednjeročnega programa Slovenije v pretresu na medobčinskem posvetovanju predstavnikov Zasavja v Trbovljah — Nezadovoljivo o cestah!

TRBOVLJE, 10. julija. Na medobčinskem posvetu predstavnikov Zasavja so danes obravnavali predlog srednjeročnega programa razvoja Slovenije od leta 1975.

Ena od ocen je bila, da je gradivo o slovenskem razvojnem programu skrbno pripravljeno, kljub temu, da so nekatera predvidevanja skromna, spet druga pa, po mnenju zasavčanov, preoptimi-stena. Prav je, so menili na posvetu, da se v našem najdaljšem razvoju bolj usmerjamo na izkoriščanje domačih surovih. Nekateri izmed njih smo v preteklosti zamenjali. Pomembna osnova nadaljnjega razvoja bo tudi, da bi bolj oplemenitili kovi-ne za metalurgijo.

Predlog srednjeročnega pro-

Od zadaj v avto

MURSKA SOBOTA, 10. jul. — Sinoči je v Petanjcih prišlo do hude prometne nesreče, ko je avtomobilist Bela Prosenjak (48) iz Maribora za trenutek ustavil, da je izstopila sopotnica. Za njim je neprevidno pripeljal mopedist Mirko Feher, (47) iz Murske Sobotne in trčil v zadnji del avtomobila. Motorist je padel in se hudo ranil. Zdravi se v soboški bolnišnici.

F. M.

Vožnja po sredi ceste

SLOVENSKE KONJICE, 10. jul. — Sinoči je voznik »sebnega avtomobila Janez Volzel iz Slovenskih Konjic peljal proti Zrečam. Nasproti mu je pripeljal voznik osebnega avtomobila Slavko Pintar iz Zgornjih Zreč. Pri srečanju sta vozila zaradi prevelike hitrosti in vožnje po sredini ceste trčili. Voznik Pintar je dobil pri trčenju lažje poškodbe.

S. H.

grama razvoja Slovenije naj bi tudi celoviteje obravnavali problematiko oziroma povezovalje slovenske gradbene operative, projektive in industrije gradbenega materiala tako, da bi se videl učinkovitejši razvoj le panoge. Ne nazadnje pa gre tudi za to, da bi na tem področju dosegli večje sodelovanje in povezovanje.

Uspeh v turizmu — tu predvidevamo dva in polkratno povečanje — bo v tesni povezavi, če bomo sposobni izboljšati ne le cestno omrežje, temveč v prvi vrsti tudi kvaliteto turističnih uslug. Torej bo v turizmu pomembno, da povečamo skrb in odnose do turističnih kadrov. Na tem področju pa bo tudi pomembno, da dosežemo trdnije sodelovanje med turističnimi organizacijami in drugimi zain-

● KRANJ — 8. in 9. julija se je v Kranju rodilo 8 deklic in 6 dečkov. Najtežja deklica je tehtala 3680 gramov, najtežji deček pa 3650 gramov.

● KRANJ — 8. julija so v Kranju sklenili zakonsko zvezo: Ivana Zupančič in Ludvik Pavkovič, Stanislava Svetelj in Ferdinand Nemec ter Slavka Zupin in Franc Cevka.

● SKOFJA LOKA — V Ljubljani v Poljanski dolini sta 8. julija Janez in Marija Treven praznovala bi-serno poroko v domačem krogu. Imata 3 otroke, 6 vnukov in enega pravnu-ka.

V. B. R.

terezinami delavnic, če hočemo, da bomo v Sloveniji imeli turistično sezono skozi vse leto.

V našem prihodnjem razvoju bo treba dati podlago kadrom. Sedanjí sestav kadrov v Sloveniji je slab, kar je posledica tudi sistema izobraževanja. Za vrsto gospodarskih vej sedaj ni pramernega načina izobraževanja kadrov, so opozorili na posvetu v Trbovljah.

Razpravljali pa so se do-taknili tudi problematike urejanja slovenskega cestnega omrežja. Predlog srednjeroč-

S ceste po pobočju

IDRIJA, 10. jul. — V kraju Travniki na cesti Idrija-Zelina je včeraj 22-letni švicarski državljani Karel Bawman v dvojnem ovinku, zatem ko ga je zaneslo, zdrknil 10 metrov po pobočju pod cesto. Gmotna škoda znaša 13.000 dinarjev.

J. P.

Brez luči v križišču

CELJE, 10. julija — Sinoči je voznik osebnega avtomobila Jože Filipič iz Celja peljal iz Teharske ceste na Cesto na grad. Ko je na križišču zavil na levo, je izslejšal prednost pred voznikom neregistriranega mopeda Jožetom Pungerskom iz Celja, ki je pripeljal iz nasprotni smeri proti križišču brez luči. Pri trčenju je mopedist padel in dobil hude poškodbe. Od-peljali so ga v celjsko bolnišnico.

S. H.

nega programa razvoja Slove-nije govori o vrsti posegov glede cestne povezave. V Za-savju sodijo, tako so menili tudi na današnjem posvetu, da to vprašanje za to območ-je ni zadovoljivo rešeno, kar pomeni, da bo gospodarstvo v prihodnje zaradi neurejene-ga transporta oziroma zaradi slabih prometnih zvez prizade-to.

P. BURKELJIC

Boljša cesta na Golico

Del ceste na Planino pod Golico so letos že uredili

Letos je bila predvidena rekonstrukcija drugega odseka ceste v Planino pod Golico. Delavec podjetja Kovinar so z delom pričeli zgodaj spomladi, nato pa so ga zaradi urejanja Tomšičeve ceste na Jesenicah za nekaj časa prekinili. Junija in julija so z rekonstrukcijo zelo intenzivno nadaljevali, tako da so cesto pred dnevi že asfaltirali. Asfalta niso položili le na dveh, nekaj metrov dolgih mestih plavovitega terena, ker morajo počakati, da se bo tam-pon cesta umirila. Tako je se-daj do drugega ovinka naprej od Eriahle lepa in zelo široka asfaltirana cesta, ki bo pri-privabila marsikaterega gosta več na izlet pod Golico.

B. B.

Znatno dražje kot lani

Novomeški trg je bil včeraj dobro založen — Cene so poskočile

NOVO MESTO, 10. jul. — Novomeški živilski trg je bil tudi danes dobro založen, cene so se zvečje ustalile, vendar na precej višjem nivoju kot lani v istem času. Tako so na primer breskve letos vsaj za 30 odstotkov dražje kot lani. Prodajajo jih zvečje po 10 dinarjev za kg. Naploj je 10 dinarjev zelo priljubljena cena na novomeški tržnici. Danes so po taki ceni prodajali marelice, papriko in borovnice. Jurčkov danes ni bilo več na trgu, dovolj pa je bilo listic — po 20 dinarjev kg. Za liter mleka so kmetje zahtevali 2,50 din, za jajca pa 0,80 do 0,90 dinarjev za komad. Novi krompir so prodajali danes po 3 dinarje, kumare po 60 dinarjev kg, paradižnik je bil danes za dinar dražji kot prejšnji teden, in so ga prodajali po 7 din za kg. Dovolj je bilo rdeče pese — po 5 dinarjev, stročnega fi-žola po 7 dinarjev, sirčka in smetane po 12 din za kg. itd.

V. R. B.

Pri prehitovanju v obcestni kamen

MARIBOR, 10. jul. — Sinoči se je peljal Janez Paulič z osebnim avtomobilom iz Lenarta proti Mariboru. V Zmarkovcih je pričel prehitovati osebnih avtomobil, ki je pred tem že prehitel drug avtomobil. Zaradi tega je za-peljal na levo bankino in trčil v obcestni kamen, od tam pa je vozilo odbilo na cesto, kjer se je prevrnilo. Pri ne-sreči se je hudo ranila sopot-nica Slavica Hernert, lažje pa Paula in Vlaša Paulič in Dar-ko Hernert, vsi iz Maribora.

B. B.

Žužemberk vabi na slavlje 16. VII.

Krajevni praznik v spomin na 13. julij 1942, ko je bil Žužemberk prvič osvobojen - Nova cesta Gradenc-Lipje

Iznajdljivi in junaški borci NOV so — čeprav številčno šibkejši ter slabše obo-roženi od okupatorjevih enot — v štiriletni borbi kar petkrat osvobodili Žužem-berk in pošteno naklestili italijansko ter nemško in domobransko-belogardistično drhal. Prvo tako zmago nad italijansko okupatorsko vojsko so v Žužemberku slavile enote zahodnodolenjskega odreda NOV že 13. julija 1942. Takrat so borci teh enot izgnali iz Žužemberka in okolice številčno in tehnično močnejšo itali-jansko vojsko.

Ta zmaga partizanskih enot se je uvrstila med prve naj-pomembnejše dogodke parti-zanskega gibanja na tem pod-ročju in je dala 13. juliju ta-ko pomembno obeležje, da so ga občani Žužemberka in okolice izbrali za svoj krajevi-praznik.

13. julij pa ima svoje obele-žje tudi v tem, da je bila na ta dan leta 1943 v okolici Žu-žemberka ustanovljena prva partizanska motorizirana eno-ta. Zato so tudi šoferji in avto-mehaničarji proglasili 13. julij za svoj praznik. Tako imajo v Žužemberku na 13. julij dva praznika.

Letošnje praznovanje je še

posebej pomembno, saj sov-pada v 30-letnico prve osvobo-ditve Žužemberka. Ker je le-tos 13. julij na delovni dan, bo glavna proslava v nedeljo, 16. julija, slavlje pa se bo sicer pričelo že v soboto, 15. julija, s športnimi tekmo-vanji popoldne in s kresova-njem zvečer.

V nedeljo (16. julija) bo ob pol desetih dopoldne na trgu veliko zborovanje, na katerem bo govoril podpredsednik skupščine SR Slovenije in ne-kdanji politični komisar VII. korpuse NOV dr. Jože Brilej. Po govoru bo kulturni pro-gram ob sodelovanju dram-ske igralke Vladoše Simčič in

pevskega zbora Dušan Jereb iz Novega mesta.

Po zborovanju bodo izročili prometu novo krajevno ce-sto Gradenc-Lipje. Sledilo bo srečanje borcev in aktivistov NOV.

Družbeno-politične organiza-cije kraja vabijo na proslavo še posebej borce zahodnodolenjskega odreda in jurisnih bataljonov XV. in XVIII. di-vizije NOV.

M. SENICA

Oglašujte v dnevniku

DELO

Zgoša — veliko smetišče

V Begunjah na Gorenjskem bi morali urediti odlagališče za smeti

BEGUNJE NA GORENJSKEM, 10. julija — Če so se Be-gunjeci in okoličani prejšnja leta še nekako otlačili, ker ni so imeli kam odvreči smeti in razne odpadke, pa je v zadnjem času ta problem po-stal prav neznosen. Razumlji-vo je, da so se sčasoma na-veličali kopanja jam, sežiga-nja in podobnih ukrepov, ter si kmalu izbrali najpri-kladnejše naravno odlagališ-če — potok Zgoša. Bister planinski potok, izvirajoč daleč gor v dolini Dragi, je danes eno samo veliko sme-tišče. To pa ni le kaj klav-urna lepota, izkaznica teh si-cer tako prijetnih krajev, marveč tudi skrajno nehygie-nično in zdravstveno nevar-no. Zgoša teče ravno skozi naselje, ob hišah na obeh straneh. Da bo mera polna, pa se pod Novo vasjo v ta potok izliva tudi kanalizacija, ki poleti, ko vročina doma-lja povsem sprazni strugo, po-vozroca strahoten smrad. Nič čudnega, potlej, da so pre-bivalci vasi Vrbnje, kamor se najmočnejše širijo ogabne vo-njave, ogorčeni povzdignili svoj glas.

Domačini pravijo, da bi za smeti morali nemudoma od-rediti ustrezno odlagališče ali urediti reden odvoz, kanaliza-cija pa naj bi se stekala ne-posredno v Savo in ne na-prej v Zgošo.

B. D.

Že devetih na Izlakah

V Medijskih toplicah so odprli tradicionalno poletno slikarsko kolonijo

ZAGORJE, 10. jul. Nocoj so v Medijskih toplicah od-prli tradicionalno poletno slikarsko kolonijo. Trajala bo 10 dni. Po tem, razmeroma kratkem času, bodo njene udeležence širše spoznali kraje in ljudi zagorske občine, izbrali motive za svoja platna in risbe in se hkrati seznanili med seboj. Ob otvoritvi kolonije so likovnike sprejeli in pozdravili ter jim zaželeli dobro-dolico predstavnikov Temeljne kulturne skupnosti ob-činske zveze kulturno prosvetnih organizacij, sveta za kulturo občinske skupščine in sveta te zagorske kulturne ustanove.

Tokrat ko delajo v koloniji 15 likovnikov od vsepovsod. Doslej so prišli na Izlake: Slavica Čufar iz Gorenjske Lo-gatca, Bojan Očkl iz Kisovca pri Zgorju ob Savi, Jože Ce-sar iz Trsta, Viktor Magyar iz Grosupljega, Nada Onjin, Slo-bodanka Sobotka iz Pančeve, France Peršin iz Ljubljane, Germano Castellani, Mario Brattini in Giuseppe Serra iz Vidma, pričakujejo pa še Mi-hala Maleša in Smiljana Roz-mana iz Ljubljane, Stojana Trumčič iz Pančeva in pre-stavnico slikarske kolonije iz Avstrije ter slikarja iz Poljske, ki ga je v imenu izlaské kolonije povabila Zveza kulturnoprosvetnih organizacij iz Ljubljane.

Svet slikarske kolonije je za letošnje udeležence pripra-vil zanimiv in razmeroma zahteven delovni program. Med drugim bodo obiskali ne-katere značilne kmečke kraje v okolici, sosednje vaje, ali Bogenpersk v litjski občini, sprejeli jih bodo predstavniki občinske skupščine Zagorje ob Savi, ogledali pa si bodo tudi zbirko del, ki so jih pu-stili koloniji vsi dosednji u-

deleženci te ustanove in ki jih bodo za kratek čas ponovno razstavili v zagorskem delav-skem domu. Za letošnjo kolonijo na Izlakah je nedvomno značilna precejšnja medna-rodna udeležba, pa tudi dej-stvo, da so prišli na Izlake kar trije likovniki iz Srbije. To je dokaz, da je zagorska kolonija navezala številne stike in sodelovanje z nekateri-mi sosednjimi društvi likov-nih ustvarjalcev, oz. s sorod-nimi kulturnimi ustanovami v sosednjih državah. Prav to pa izprčuje prizadevanja Za-gorjanov, da bi širše spoznali pola in smeri likovnega doga-janja v širšem jugoslovans-kem in celo evropskem pro-storu.

M. VIDIC

Pogrebi danes

● KRANJ — Jeliasaveta Bratina, 67-letna gospodinja, ob 15.30 na Planini.

Leon Hafner, 61-letni upoko-jenec, ob 16-uri na Planini.

Milica Prezelj, 44-letna us-luženka, ob 17. uri na Pla-nini.

Vrtnica okrog okna

Na Jesenicah letos spet veliko zanimanje za akcijo »Lepe rože«

V okviru akcije »Očistimo naše okolje« je turistično društvo Jesenice letos že v tret-je organiziralo akcijo »Lepe rože.« Njen namen je vzpod-bujati prebivalce k čimvečji čistoti in redu ter gojiti ro-ž na balkonih, oknih in vr-tovih. Za lansko prizadevanje v tem pogledu so na Jeseni-cah dali 21 priznanj posamez-nikom in stanovanjskim skupnostim. Kot kaže, pa je letos še veliko več rož kot lani.

Prebivalci naselij Jesenice, Hrušica, Javornik, Koroška Bela, Dobrava, Kočna in Pó-tok ki spadajo v okvir delo-vanja turističnega društva Je-senice, so se letos posebno zavzeli in res lepo z rožami okrasili svoje okolje. En tak lep pogled je vsakekar na to-le vrtnico plazilko, ki se je razrasla okrog okna stano-valk Anice Mavrič ter Julke Savinšek (na sliki).

B. BLENKUS

Mnogo očitkov

Predstavniki gorenjskega gospodarstva o osnutku sred-njeročnega načrta Gorenjske — Res papirnati cilji?

KRANJ, 10. julija. Predstavniki gorenjskega političnega in gospodarskega življenja so na popoldanskem posvetovanju o osnutku srednjeročnega (1971—1975) razvojnega načrta slovenske družbe povedali vrsto pripomb oziroma koristnih sprememb in dopolnitev. Za mnoge je direktor republiškega zavoda za planiranje Jože Novinšek ob koncu pripomnil, da jim nima kaj dodati, saj bodo takšne, kot so jih povedali razpravljali, sestavljavcem nadvse dragocena pomoč pri nadalj-njem delu.

Več govrnikov je menilo, da bi tudi ta načrt nekaj prostora odmeril združevanju delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja; nave-zanje je res, da so pridjali, da nameravamo ravno v tem obdobju v vsej republiki iz-peljati tisto, kar so nedavno naredili na Dolenjskem.

Ob nekaterih podatkih in navedbah so se pojavili po-misleki, češ ali si nismo za-stavili kakšnega le malo pre-več papirnatega cilja. Tako je, denimo, na področju srednje-ga šolstva. O tem so povedali, da se jim nikakor ne zdi uresničljiva napoved, da bo-mo zmogljivost srednjih šol (ob koncu načrtanega obdobja) povečali za 30 odstotkov. Razen denarja, ki je že dol-go zajeten kamen spotike, pa je še toliko bolj negativno vprašanje, od kod bomo vzelo toliko in toliko novih učiteljev. Do leta 1975 so slej ko prej (po načrtu) samo še tri leta.

Na posvetu so se tudi zav-zeli za stvarnejšo politiko do naših delavcev na tujem. S tem, da bomo rekli, da se se-danje število slovenskih zdom-cev (skoraj 50.000 jih) ja ne zmanjša, ne bomo prišli da-leč, je dejal predstavnik kranski Save. Pri njih so že poskušali urediti »enakovred-na« delovna mesta, kot jih imajo zdomci, vendar so kmalu spoznali, da jim enostavno ne morejo nuditi »istega«.

V zvezi s kadrovske polit-i-ko je bilo slišati očitke, da se tudi ta plan še ni znebil prakse, ki upošteva pred-vsem »koliko«, zanemarja pa »kakšne« kadre potrebujemo v prihodnjih letih. To pa se nam je že krepko maščevalo, in ne samo nam. Tudi dru-go spoznavajo, da je zanes-ljivo edino le predvidevanje, ki natančno upošteva, da bo-mo, vzemimo, čez pet let, rabili »800 elektroinženirjev, 900 kmetijskih tehnikov, 1200 strugarjev, itd.«

Na posvetovanju so se ze-dinili, da bodo sedaj sledili podobni razgovori še v občin-ah in delovnih organizacijah po vsej Gorenjski.

B. DOLNICAR

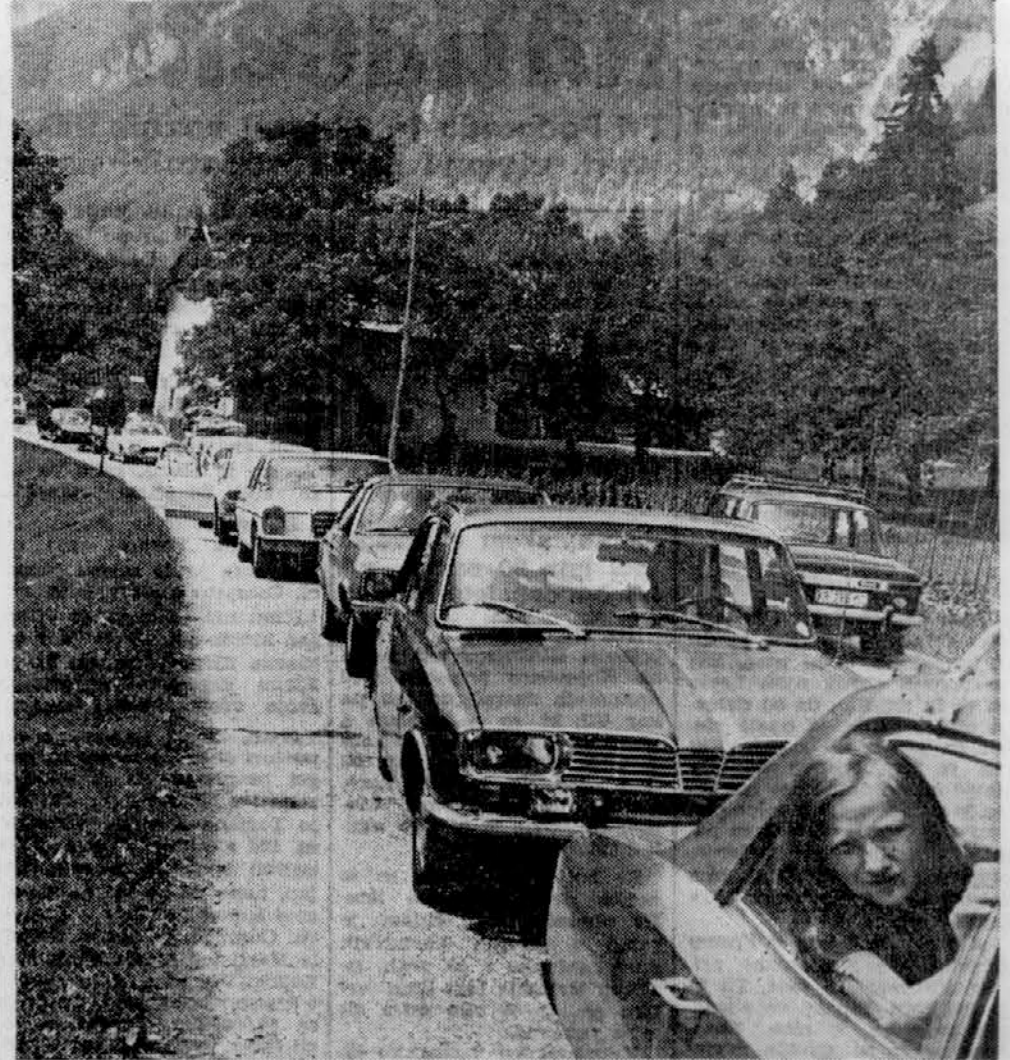
Izsiljeval prednost

CELJE, 10. julija — Voznik osebnega avtomobila Jože Drobšč iz Drešnje vasi pri Petrovcih je vozil včeraj do-poldne po Ljubljanski cesti proti Levcu. Na križišču ljubljanske ceste in Čopove ulice v Celju je iz leve strani pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Šepce iz Celja in izsiljeval prednost. Prišlo je do trčenja, pri katerem je bil hudo poškodovan Šepcev sopotnik Anton Petrič iz Ve-likoga Obreža pri Dobrovi. Ško-de na vozilih je približno 5000 dinarjev.

S. H.

VRTNICA PLAZILKA na stavbi ob Cesti Maršala Tita na Plavžu na Jesenicah. Foto: B. B.

KOLONE, VROČINA — Obraz dekleta na sliki pove, da tak vikend ni preveč prijeten. Foto: S. Busič

Program besed

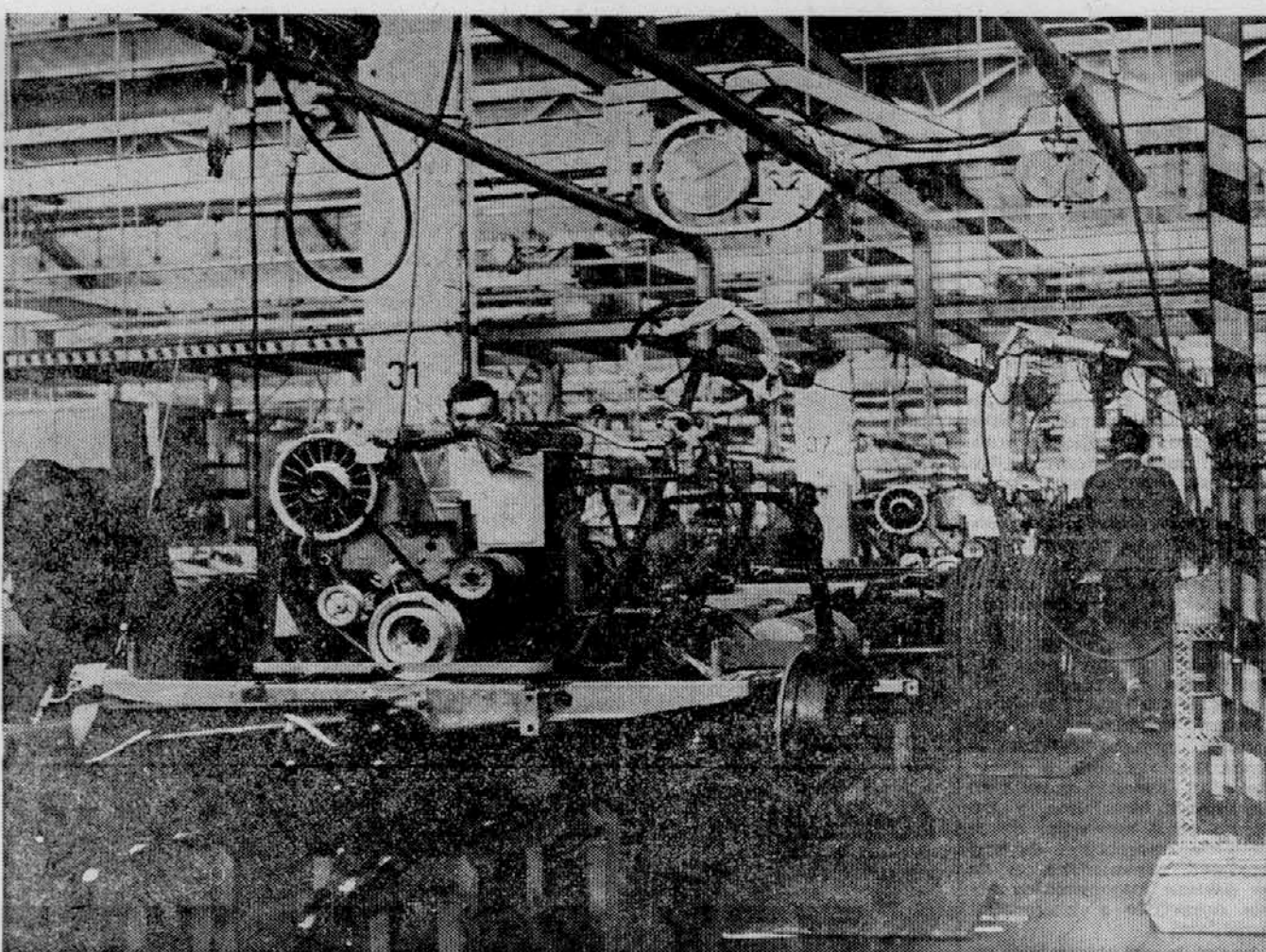
Mogoče bomo sčasoma spoznali, kolikšno vrednost sploh imajo resolucije ali programi društveno-ekonomskega razvoja za kakšno leto v kakšni občini. Ali se jih sploh plača tiskati in na široko besedovati o starih, ki nimajo zapisane ustrezne številke v proračunih. In sploh, kakšno vrednost imajo, ko izidejo nekako pred prvim polletjem in ko se pozneje nič ne zgodi, kar je zapisano.

Zdaj smo sredi poletne turistične sezone. Če pogledamo v program mariborske občine, bi se moralo že mnogo dogajati v gostinstvu in turizmu. Pa se še nič od napovedanega ni zgodilo in se ne dogaja. Nobene integracije ni in nobenega pobudnika od drugod, kot sicer lepo piše v programu. Stanje stvari bi lahko ocenili: besedovanje kot že vsa leta... Najbrž zato, ker programi pripovedujejo eno, resnični turistični tokovi pa drugo.

Če bi namreč pogledali, kaj se dejansko dogaja v turističnem zaledju mesta, podobno ne bi bila čisto črna. S kozjaških slemen nad Bresteriškim jezerom poganjajo strela novih počitniških hiš. Mariborske graditelje bi našli v lovrenski kotlini. Vsako soboto in nedeljo reke izletnikov po pohorskih jaskah in krajih »programirajo« svoje lokacije, kjer po programih ni nič zapisano in tudi nič storjeno. Kdo sledi te turistične tokove in se dejansko sprašuje, kaj ljudje iščejo in hočejo, ko je treba po malem, ne pa z veliko žlico namerakati, zajeti in dejansko ustvariti. To velja zlasti za domače goste. Verjetno pa tudi tuj, za katere sploh nič ni urejeno, nimajo slabšega obzora. Ne hodijo tako kot domači tja, kjer je sicer kaj strojeno, pa ni dovolj privlačno. Ne hodijo k planinskim domovom, ki prehajajo iz roke v roko, ampak v dobre kuhinje v Selnicu, Razvanje in Lenart. Ne hodijo v hotele, ampak k najboljšim preprostim pohorskim planinskim kočam.

Boljši je torej bilo brez programa slediti ljudem tja, kamor hodijo in vsaj tam uvideti najnujnejše. To bi sicer bil skromen začetek, a vsekar boljši od tistega v programih, ki se začne in konča pri besedah.

D. VREŠNIK

MONTAZA VOZIL — Računajo, da bodo na montažnih linijah Tovarnje avtomobilov in motorjev Maribor kljub nekaterim ustavitvam dela zaradi nerednih kooperantov, do konca leta izpolnili proizvodni plan, ki predvideva izdelavo 8150 vozil in šasi.

Foto: B. Čerin

Učitelj ni v čišlih

Skoraj nobenega odmeva ni na razpisane štipendije za srednje, višje in visoke šole pedagoške smeri v Murski Soboti - Magnet tehničnih poklicev

MURSKA SOBOTA, 10. jul. Na soboški temeljni izobraževalni skupnosti so v nemajhnem zadregu zaradi minimalnega števila prijav na razpisane štipendije na srednji, višji in visoki šolah pedagoške smeri. Skupaj se je prijavilo doslej na več deset ponujenih štipendij komaj pet kandidatov.

»Stanje je kritično zlasti zaradi neuspešnega razpisa štipendij za pedagoško gimnazij, nam je povedal tajnik soboške temeljne izobraževalne skupnosti Štefan Čahuk. Zaradi hudega pomanjkanja osnovnošolskih učiteljev namreč soboška TIS sploh ni omenila obsega štipendiranja kandidatov za to šolo, ki naj bi imela v šolskem letu 1972-73 ob tujakih gimnazijah dva prva oddelka. Žal pa sedaj nimajo jamašev niti za en oddelk, kar upravičeno zaskrbljuje tudi vodstvo soboške gimnazije.

Po besedah Štefana Čahuka med mladino vse bolj kopni zanimanje za pedagoške po-

klice, ki zahtevajo višjo ali visoko šolo. Na to zgovorno opozarja podatek, da se je tudi na sedemnajst razpisanih štipendij za filozofsko fakulteto, za pedagoško akademijo, za glasbeno ter vzgojiteljsko šolo prijavilo doslej le malo kandidatov in so zato rok prijavi podaljšali.

Sveveda to vprašanje ni enostavno in upravičeno vznemirja odgovorne ljudi, saj se sedaj pogrešajo na osnovnih, srednjih in poklicnih šolah v Pomurju veliko novih učnih moči, stanje pa se bo z leti zaradi takega odnosa mlade generacije do pedagoških poklicev nedvomno še poslabšalo.

Po mnenju predstavnikov

temeljne izobraževalne skupnosti v Murski Soboti sedanjica kriza pri šolanju pedagoških kadrov ne zahteva samo tesnejše povezanosti službe za poklicno usmerjanje pri soboškem komunalnem zavodu za zaposlovanje z osnovnimi šolami, ampak tudi večji prihod družbe za hitrejšo urejanje materialnih in drugih problemov našega vzgojno-izobraževalnega sistema.

B. BOROVIC

Pogrebi danes

MURSKA SOBOTA: Terezija Filisar (74 let) upokojenka iz Kupšince, na mestnem pokopališču ob 16. uri.

S strahom čez cesto

Prečkane ceste Celje-Sentjur v Teharjih je precej tvegana stvar. Kljub temu, da je promet na tej cesti zelo gost, se še nihče ni spomnil, da bi označili tudi prehode za pešce. V posebnih nevarnosti so otroci.

Teharčani so poslali še več dopisov na pristojne organe, a so vsepovod naleteli na gluha ušesa. Mnogi starši se sprašujejo, ali bodo spet potrebne žrtve, da se bodo pristojni zmgajali in uredili prehode.

S. SROT

Mladi Celjani na počitnicah

Mladinska turistična poslovalnica »Popotnik« iz Celja tudi letos prireja letovanja za mlade Celjane v Makarski. Do konca avgusta se bo zvrstilo v kampu »Goran« - Savinjak šest skupin do dvesto letoviščarjev. Prva izmena je šla na pot 21. junija. Ker so cene nizke in primerne za žepne mladih (gibljejo se med 36 in 47 dinarji), je precej zanimanje in »Popotnik« svetuje čimprejše rezervacije. Nekaj dodatnih postelj so dobili še pri zasebnikih.

Letos bo tudi izredno dobro preskrbljeno za zabavo. Zvrstilo se bo več znanih orkestrrov z znanimi jugoslovanskimi pevci.

S. S.

S ceste v vrt

ŽALEC, 10. jul. — Voznik osebnega avtomobila Jože Rom iz Libov pri Celju se je večeraj zjutraj peljal z neprijetno hitrostjo po cesti Griže-Kasaze. V naselju Mičojnice ga je zaneslo iz ostrega desnega ovinka tako, da je podrl ograjo in zapeljal v vrt pri hiši številka 80. Rom ni počakal prihoda milicijnikov.

S. H.

Obrati brez pravic

Občinski komite ZKS v Sentjurju pri Celju je ocenil uveljavljanje ustavnih sprememb v podjetjih — Dislocirani obrati pa so brez samoupravljanja

Ocena uveljavljanja ustavnih sprememb, ki jo je pred dnevi obravnaval občinski komite ZKS Sentjurj pri Celju, je opozorila na dvoje skrajnosti, značilnih za sedanjostopno samoupravnih odnosov v občini. Medtem ko se v podjetjih intenzivno pripravljajo na ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, so dislocirani obrati v povsem nejasnem položaju, delavci pa brez vsakršnih samoupravnih pravic.

Tu, kot bi lahko sklepali po razpravi, ni nobenih izjem. Obrat celjskega Topra, ki je po izjavi vodilnih delavcev tega podjetja veljal za enega najboljših obratov, ni niti lastnega obratna: obrat celjske Zične živi brez vsakršnih stikov s svojim podjetjem; v sektorju celjskega Merxa ne njegov šef ne samoupravni organi ne morejo odločati, kot je bilo rečeno, niti o petih dinarjih; ampak morajo o tem vprašati glavnega direktorja v Celju. Najhuje kritike je bil deležen celjski zdravstveni dom. Zdravstveni, ki je veliko obeta-

la, pomeni po mnenju razpravljalcev polnomočno na vsi strani. Medtem ko v Sentjurju gradijo novi zdravstveni dom, v celjski ustanovi ne premorejo niti človeka, ki bi se zanimal za to graditve. Ni

Od zadaj v avto

MURSKA SOBOTA, 10. jul. — Sinoči je v Petanjah prišlo do hude prometne nesreče, ko je avtomobilist Bela Prosenjak (48) iz Maribora za trenutke ustavil, da je izstopila sopotnica. Za njim je neprevidno pripeljal mopedist Mirko Feher, (47) iz Murske Sobotne in trčil v zadnji del avtomobila. Motorist je padel in se hudo ranil. Zdravi se v soboški bolnišnici.

F. M.

Vožnja po sredi ceste

SLOVENSKE KONJICE, 10. jul. — Sinoči je voznik osebnega avtomobila Janez Vozelj iz Slovenskih Konjic peljal proti Zrečam. Nasproti mu je pripeljal voznik osebnega avtomobila Slavko Pintar iz Zgornjih Zreč. Pri srečanju sta vozili zaradi preveč like hitrosti in vožnje po sredi ceste trčili. Voznik Pintar je dobil pri trčenju lažje poškodbe.

S. H.

MURSKA SOBOTA

Tečaj po radiu

MURSKA SOBOTA, 10. jul. — V soboškem radiu klubbu je uspešno opravilo izpit za operaterje 3. razreda 25 mladih radiomateriev. Prav tako sta dva naredila izpit za 2. razred, eden pa celo za prvega. Tečaj je trajal štiri mesece in sicer po radiu. Tečajniki so lahko istočasno poslušali predavatelja v šestih sekcijskih soboškega radio kluba.

J. T.

Sodobna oprema gasilcev

Devetdesetletnica radgonskega gasilstva v znamenju modernizacije

GORNJA RADGONA, 10. jul. — Več gasilskih društev so v zadnjem obdobju opremlili z najodobnejšo opremo. Za radgonske gasilce, ki so vselej tudi med prvimi reševalci ob poplavih reke Mure, je še posebej pomembna oprema, ki so jo prejšnjo nedeljo prevzeli ob proslavi 90-letnice društva. Poleg sodobnih aparatov za gašenje lahko vneli, vlni snovi je društvo dobilo tudi rešilni gasilski avtomobil in polavtomatsko gasilsko lestev, ki jo bodo koristno uporabili tudi pri reševanju ljudi in njihovega premoženja ob poplavih.

B. B.

Kakšno obličje novi skupščini?

Celje: občinska skupščina naj bi po novem imela 6 do 7 zborov delegatov — Pripravljene so teze za razpravo

V zvezi s predvidenimi novostmi v skupščinskem sistemu je sekcija za samoupravni sistem pri občinski konferenci SZDL v Celju ob sodelovanju republiških strokovnjakov pripravila tezo o novi občinski skupščini. Te bodo prihodnje dni ponovno obravnavali in jih oblikovali za javno razpravo, ki bo v jeseni.

Kot nam je povedal sekretar občinske konference SZDL Bojan Vovk, v Celju hitijo s pripravami, kar računajo, da bo precej problemov. Trenutno so v ospredju vprašanja, koliko zborov naj ima občinska skupščina, kakšna bodo razmerja med njimi in kakšne bodo njihove pristojnosti; ali bodo imele posamezne kategorije zaposlenih (državna uprava, sodstvo itd.) tudi svoje delegacije in v katerih zborih, kako bodo določali delegata z liste delegacije itd.

Pri vsem tem bo treba temeljito pregledati ukrepe, ki bi bili potrebni, da bi v osnovi spremenili dosednji sistem dela občinske skupščine, oziroma vlogo in mesto svetov, ki bodo verjetno opadli.

Za zdaj prevladuje mnenje, da bi naj nova občinska skupščina štela do 85 delegatov (toliko je zdaj odbornikov), imela naj bi 6 do 7 zborov, verjetno pa tudi

zbor za področje komunalne in stanovanjske graditve, ker je tu še zlasti mnogo problemov.

V Celju se bodo kljub uvedbi novega skupščinskega sistema zavzemali za enotno urejanje nekaterih zadev v republiškem merilu, še zlasti tistih, pri katerih bi tako dosegli največjo racionalnost.

D. HRIBAR

Zaneslo ga je s ceste

SLOVENJ GRADEC, 10. jul. — Včeraj popoldne se je peljal Vlado Pevec z osebnim avtomobilom iz Mislinske proti Slovenj Gradcu. V smartnem je prehitel neznan osebnim avtomobil, pri tem pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo in je trčil v cestni smernik. Pri trčenju sta se voznik Pevec in sopotnik Srečo Sešel, oba iz Slovenj Gradca, hudo ranila.

M. S.

Vinjen mopedist

LENDAVA, 10. jul. Davi je mopedist Jože Kiš (35) iz Doline, vozil vinjen. Peljal se je proti Lendavi. V bližini vasi Tril milini ga je zaneslo na levo v bankino, kjer je izgubil ravnotežje in je padel. Mopedist se je hudo ranil.

F. M.

Maslo „v vreči“

Se pred dobrim tednom so v mariborskih mlekarinah in prodajalnah prodajali maslo z nalepkami »maslo uvoženo iz SZL«, »maslo uvoženo iz Francije« itn. Po novem pa piše na nalepki samo »maslo iz uvoza«, kar pa mariborskim kupcem prav nič ne ugaja, saj ne vedo, kakšno maslo so kupili. Ker domačega masla ne morejo dobiti nikjer druge kot na tržnici, kjer ga pa zelo hitro zmanjka, so prisiljeni kupovati maslo »v vreči«.

Ko smo obiskali nekaj mariborskih prodajalnih nam na vprašanje od kod je uvoženo maslo, ki ga imajo dobili zelo različne odgovore: da je maslo, ki ga imajo francosko, drugod so nam povedali, da je uvoženo iz Italije itd. pa čeprav je bilo maslo vsepovod enako zavito in z enako nalepkami »maslo iz uvoza«. Bodo morali mariborski kupci res odlepi kupovati maslo, za katerega ne vedo od kod je uvoženo?

ZMAGO AJHMAJER

Odpirta dlan

V soboški občini bodo prispevali še več za interesne dejavnosti v šolah

MURSKA SOBOTA, 10. jul. Na današnji seji izvršnega odbora soboške temeljne izobraževalne skupnosti so med drugim oblikovali tudi kriterije za financiranje interesnih dejavnosti, torej za kritje stroškov, ki jih imajo šole za neobvezni del pouka.

Gre predvsem za kritje stroškov, ki jih imajo šolski zavodi za organizacijo raznih tekmovanj in občinskih, republiških ali zvezanih meril — tako na področju tehniških kot drugih dejavnosti. Sem spadajo tudi stroški za igralne, smučarske in podobne tečaje, ki jih prireja osnovne šole v tej veliki občini v vse večjem obsegu.

Ker je skoraj vseh dvajset osnovnih šol v soboški občini pokazalo posebno aktivnost tudi na področju ljudske tehnike, saj žanjejo mladi tekmovalec iz Pomurja lepe uspehe celo na vrhunskih tekmovanjih mladih tehnikov, so člani izvršnega sveta soboške

TIS menili, da predvidenih petdeset tisočakov za te dejavnosti v novem šolskem letu nikakor ne bo zadostovalo. Zato so sprejeli sklep, da bodo na glede na stroške, pač v skladu s programi osnovnih šol ter z uresničevanjem teh načrtov, postavilo za interesne oziroma dejavnosti znanj šole v proračunu temeljne izobraževalne skupnosti običajno zvišali.

Obveljal je tudi sklep, da bo temeljna izobraževalna skupnost pokrila vse stroške za republiška in zvezna tekmovanja, medtem ko bo ustrezno sofinancirala tudi ostala tekmovanja in tečaje.

B. BOROVIC

„Žulj“ so ceste

Osnutek družbenega načrta razvoja SR Slovenije naj bi upošteval cestne probleme na območju koroških občin

RAVNE NA KOROŠKEM, 10. jul. Tu je bilo področno posvetovanje o osnutku srednjeročnega družbenega programa razvoja SR Slovenije, ki ga je sklicala republiška konferenca SZDL.

V razpravi so bila postavljena vprašanja v zvezi z razvojem bazične in lesne industrije ter nekateri drugi problemi, ki jih načrt ne nakazuje dovolj podrobno.

Po mnenju razpravljalcev bi v načrtu razvoja moral biti podrobneje nakazan razvoj železarn Ravne v sklopu združenih železarn. V nakaznem razvoju lesne industrije pa je premalo upoštevana pomanjkljiva surovinska baza. Prav tako so premalo upoštevane vse vrste integracij.

Kot najtežji problem Koroške pa je premalo poudarjena slaba prometna povezanost. Koroške občine so doslej same prispevale velik delež pri urejanju cestnega omrežja na svojem območju. Mnogi močnejši industrijski centri so bili brez tega bremena. Cesto Dravograd — Velenje sedaj uničujejo drugi porabniki. Prav to čisto bo naslednja zima popolnoma uničila, če ne bodo nekaj ukrenili.

F. M.

Pri prehitevanju v obcestni kamen

MARIBOR, 10. jul. — Sinoči se je peljal Janez Paulič z osebnim avtomobilom iz Lenarta proti Mariboru. V Zamarkovi je pričel prehitevat osebnim avtomobil, ki je pred tem že prehitel drug avtomobil. Zaradi tega je zapeljal na levo bankino in trčil v obcestni kamen, od tam pa je vozilo odbilo na cesto, kjer se je prevrnilo. Pri nesreči se je hudo ranila sopotnica Slavica Hernert, lažje pa Paula in Vlasta Paulič in Darjo Hernert, vsi iz Maribora.

M. S.

Izsiljeval prednost

CELJE, 10. jul. — Voznik osebnega avtomobila Jože Drobec iz Drešnje vasi pri Petrovcih je vozil včeraj popoldne po Ljubljanski cesti proti Levcu. Na križišču Ljubljanske ceste in Čopove ulice v Celju je iz leve strani pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Sepec iz Celja in izsiljeval prednost. Prišlo je do trčenja, pri katerem je bil hudo poškodovan Sepecov sopotnik Anton Petrič iz Velikega Obreza pri Dobrovi. Skoda na vozilih je približno 5000 dinarjev.

S. H.

RAVNE NA KOROŠKEM — Skupnost zdravstvenega zavarovanja z Raven je objavila gradivo o možnosti izenačitve zdravstvenega varstva kmetov z delavci in združitvi obeh skupnosti v eno fizično skupnost zdravstvenega zavarovanja. Na Koroškem bo referendum o združitvi obeh zavarovanj predvidoma oktobra.

I. P.

RADLJE OB DRAVI — Novozvoljena občinska konferenca SZDL je sprejela program dela, v katerem bodo največ poudarka posvetili pripravam na volitve prihodnje leto, reševanju gospodarske problematike v obdobju kadrovske politike. Za predsednika konference je bil ponovno izvoljen Zlatko Ogrinc.

I. P.

REMŠNIK — Delavci radeljskega gradbenega podjetja so pričeli z obnovitvenimi deli na poslopju osnovne šole na Remšniku. Obnovili bodo učilnice, zamenjali pade in okenke okvire ter na novo uredili učilnico. Obnova poslopja bo stala 610 tisoč dinarjev, denar pa bosta dal občinska skupščina in TIS.

I. P.

MURSKA SOBOTA — Poročili so se: Janez Legen, strojni ključavničar iz Murske Sobotne in Stefanija Holised, administrativka iz Murske Sobotne; Arpad Klemen, mizar iz Križevca in Darinka Nikola, kmetovalka iz Vaneč; Jože Cener, godbenik iz Cernelceve in Erika Cener, delavica iz Vaneč vasi; Jože Kalamar, električar iz Znanj v vasi; Stalster iz Murske Sobotne in Majda Zrinski, šivilja iz Murske Sobotne; Ludvik Sebanj, delavec iz Suličnice (sedaj v Avstraliji) in Majda Kuhar, šivilja iz Bakovec; Stefan Jerabic, elektrotehnik iz Murske Sobotne in Nataša Gracin, frizerka iz Ljutomer.

B. B.

ZEPOVCI — Na občinskem tekmovanju pionirjev gasilcev radgonske občine je zmagala ekipa mladit iz Zepovca v Apaški kotlini. Občinska gasilska zveza v Gornji Radgoni je podelila zmagovalcem priznanje, izročili pa so jim tudi novo gasilsko motorno brizgalno.

J. T.

»Dvoboj« Sobota - Maribor

MURSKA SOBOTA, 10. jul. — Tu sta se pomerili ekipi predsedstev občinskih konferenc ZMS Murska Sobota in Maribor. Tekmovanje so v nogometu, streljanju z zračno puško in v kuglanju. V nogometu so bili uspešnejši Mariborčani, medtem ko so v ostalih dveh panogah zmagovali domačini. Podobna srečanja, so zagotovili, bodo tudi v prihodnje.

I. T.

Brez luči v križišče

CELJE, 10. jul. — Sinoči je voznik osebnega avtomobila Jože Filipič iz Celja peljal iz Teharske ceste na Cesto na grad. Ko je na križišču zavil na levo, je izsiljeval prednost pred voznikom neregistriranega mopeda Jožetom Pungerskom iz Celja, ki je pripeljal iz nasprotne smeri proti križišču brez luči. Pri trčenju je mopedist padel in dobil hude poškodbe. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico.

S. H.

Lenart: vodovod bodo gradili

Komunalno stanovanjsko podjetje v Lenartu se bo po programu investicij za leto 1972 lotilo graditve vodovoda iz Lenarta proti Mariboru, ker dosejane zajetje v Gočovi v prihodnjih letih ne bo več dajalo dovolj vode. Letos imajo v ta namen zagotovljen milijon dinarjev.

J. RAJH

IGRISCE MINIGOLFA v Velenju je zelo obiskano. Ker je ob jezeru, lahko gostje združijo igranje mini golfa s kopanjem. Foto: T. Tavčar

Veljava znanja

Posvetovanje o srednjeročnem razvojnem programu SR Slovenije v Celju - Večja družbena vloga naše univerze

CELJE, 10. jul. Na današnjem posvetovanju o razvojnem načrtu SR Slovenije od leta 1971 do 1975, ki ga je za celjsko območje sklicala republiška konferenca SZDL, so o dokumentu menili, da bi moral zlasti jasneje izraziti stabilizacijo, saj je ta varj vgrajena bolj verbalno kot dejansko.

Pretežni del razprave je bil posvečen kadrovski problematiki, kjer so že dosedaj načrti ostajali neuresničeni, medtem ko v razvojnem načrtu manjka določitev stroškov za hitrejšo saniranje srednjega šolstva.

Komaj 45 odstotka predvidene uspešnosti šolanja na višjih in visokih avdijah je v primerjavi s predvidenimi 78 odstotki v srednjem šolstvu preskromna.

Univerzi, ki je še vse preveč odmaknjena od slovenske gospodarske strukture in ki ji srednjeročni načrt zagotavlja vodilno vlogo pri vzgoji kadrov, bi morali naložiti tudi odgovornost, da izpelje reformno visokošolskega študija. V splošnem je značilno, da se zadovoljujemo s statično izobrazbeno strukturo, tehnico in tehnološko razvojnico pa bolj opazujemo kot doživljamo. Zato bi morali več graditi na znanju in ga tudi bolj uporabljati.

Petletni razvojni načrt Slovenije naposled premalo upošteva integracijo, saj bi lahko v naši republiki velike sestave zelo ugodno vplivale na gospodarski razvoj in

spodbujale večjo produktivnost.

Razen tega, da ne nakazuje osnovnih rešitev slovenskega elektrogospodarstva bi moral dokument bolj širokogrudno obravnavati manj razvita območja, ki pričakujejo večjo republiško udeležbo pri graditvi šol kot je predvidena, ugodnejše kmetijske kredite in bolj intenzivno graditve cestnih komunikacij.

D. HRIBAR

oglašujte v dnevniku DELO

Domov po stol

Vse pripravljeno za današnji začetek dvoboja za svetovno šahovsko prvenstvo med Spasskim in Fischerjem

REYKJAVIK, 10. jul v glavnem mestu Islandije se bo jutri začel dovolj za svetovno šahovsko prvenstvo med prvakom Borisom Spasskim in izizvalcem Robertom Fischerjem. Za 28. uradni spopad za šahovsko robo vlada izredno zanimanje, še posebej, ker zdaj manjko, da ne bo v zvezi z njim nobenih zapletov več. Glavni sodnik, zahodnonemški veleposojster Lothar Schmid, je zaradi sinove prometne nesreče odpotoval v Bamberg in se bo bržkone vrnil jutri ali pa v četrtek.

LOVORIKA OSTALA DOMA — Brazilski nogometaši so v finalu »mini mundiala« premagali Portugalce in obdržali »pokal neodvisnosti« doma. Na sliki: Levinha (20) pred portugalskimi vrati. Telefot: IUP

Igralca sta si še zadnjič pred začetkom ogledala turnirsko dvorano. Fischer je danes dobil tudi svoj stol iz New Yorka in ga takoj preizkusi v tujakinem okolju.

Prva partija dvoboja, prav tako tudi vse ostale, se bo začela ob 17. uri po lokalnem času (ob 18. uri po srednjeevropskem). Obi igralca sta vikend izkoristila za lahno telesno rekreacijo. Spasčki je bil na izletu v Thinvilluist, Fischer ne je vedel iz nihal.

v hotelskem bazenu. Močna straža oseba hotela islandske letalske družbe Loftredir je skrbela, da velenjostja nihče ni motil.

Prva partija zdaj obe strani dokaj zadržani v izjavah, pa so Američani vseeno bolj optimisti. Bržkone zaradi veliko boljših rezultatov ameriškega prava v zadnjih nastopih. Najbolj previdni strokovnjaki pa menijo, da je v tako velikem dvoboju vsaka napoved slaba tvegana. Mnogi so prepričani, da bi bil

NOVO MESTO. Po poroki z mamo in Ukrajinco se na 22. mednarodnem prvenstvu v šahu odvij zbiranje boja za prva, saj je edina kandidata za ta naslov dva koli pred koncem zmaga s črno.

Rezultati 9. kola: Kolar: U. mar 0:1, Zupančič: Zorman 0:1, Komelj: K. Pal 0:1, K. Pal: K. Pal 0:1, Ivanuš: O. Obrl 1:0, Kentler: Mohar remi, Komelj: U. mar remi, Bek: Petek remi, U. mar: redos: M. Lukič 0:1, Kusanj 0:1, Kusanj: M. Strir: V. Kuzel 0:1, Ivanuš: Semir remi.

Vrstni red po 9. kolu: Ukrajina v Zorman 1:0, Kolar 0:5, Ivanuš: Zorman, Kolar v Zupančič 0:1, Kusanj: Orel 5, itd.

3. UD

Uspeh

na najveći doma-

Popoln neuspeh

Naši kolesarji so ostali praznih rok na največji doma-

LJUBLJANA, 10. jul. Polom jugoslovanskih kolesarjev na 28. mednarodni kolesarski dirki »Po Jugoslaviji« je popoln. Ostali smo brez vsakega naslova, tudi na Vrščici je bil prvi sovjetski kolesar, klavirno sliko pa je dopolnil še Poernja s škandalom v zadnji, kronometriki etapi.

zhod iz te krize?

sarji odlične možnosti za vado, trenerji so kvalitetni, ko pa pridejo na skupne reprezentančne priprave, se znajdejo v kaosu improvizacija, nepravilnih načrtov dela, in hujšim zmarnostmi.

Vsaka tri etapne zmage in rumena majica Kuvajle v 4., 5. in 6. etapi so kaj reven izkupicek treh jugoslovanskih reprezentanc.

Skušajmo oceniti vožnjo posameznih vrst.

plave reprezentacije. Tako domove potjraje nastup u Moskvi. Tja so kolestarji od potjvali, ne da bi se pripravljali za ekipno vožnjo na 100 km. Temu primerna je bila tudi ustvaritev. Res, da smo bili pred reprezentanco. ZRN.

Prava ironija je, da se je v prvi reprezentanci najbolje uvrstil veteran Cubric (7.). Vsem drugim kolegom je lahko za vzgled poštreno. st. Pleško je zmagal v etapi Karst-Pulj, toda ni uvrstil. Na prvih trih božjih Vankah je bil prvi, na Zadnji

toda premagalo so in vse
 sovjetske vrste! Kljub temu
 zvezni kapetan Branko Bogović
 nastop zagovarja, kar
 potreben in ga imenuje us-
 pešnega. Vse to vpliva seveda
 najbolj na kolešarje, ki so
 nerazpoloženi, nezadovoljni.

medic je bil sestavljen iz Vrščak, Jelic, Gazdic, Bilic in Zakotnik pa so poldrugi mesec pred olimpijskimi igrami popolnoma odrekli. Močno nihajo v formi, o kakšni borbenosti pa sploh ni mogoče govoriti.

Na dirki je bilo premalo sodelovanja med našimi reprezentancami. Ko so se njihovi trenerji spomnili, da bi bilo mogoče dobro voziti po načelu vsi za enega, eden za vse, je bilo že prepozno.

Nedvomno najuspešnejši jugoslovenski košarkaš na 28. dirki »Po Jugoslaviji« na bil Tabasije Kuvalja. Zmagal je v 2. etapi Novi Sad - Kraljevo, prvi običajno rumeno majico, prav na koncu pa je bil za »nepremišljena« opterežen.

in Kuvajla je izgubil rumeno majico. V etapi od Kobardar do Trsta pa je Bilic z nesmiselnim begom povlekel za seboj Poljaka Labocha in mu pomagal na 3. mesto, zaradi česar je Poemnja zdrknil na dve stopnici.

Splitski Puljčan Pocrnja je potrditi, da je v solidni formi, odlično uvrstitev med pr-

Se veseda b organizacij
dirke. Vse je bilo brez ve-
čjih spodrsiljav in zastojev.
Bilo pa je premalo sodelo-
vanja z organi prometne mili-
cije. V prihodnje naj se kole-
sarski delavci, ki jim je po-
31 UR NAMIZNEGA TENISA -
Mlada ameriana voljaka Byrum in
Ikard sta dosegla nov svetovni
rekord v vzdržljivosti pri namiz-
nem tenisu. Igrala sta vzdržena
kar 31 ur. Prej sta menda igrala
najdlje studenta iz Kalifornije -
30 ur.

Revidiral je edip89.1. I-
nija (Sekuranja, Zadrinar, D-
Kober, Joz) 21. 2. Trška po-
juna 208. 3. Koroska 265; pos-
no - 1. Sekuranja (Slov) 4-
Calluzi (Trst) in Zadrinar 4-
L. MIKLO

verjena varnost udeležencev pisane karavane, zgledujejo pri sosedih. Etapa Kobariđ-Trst je bila pripravljena z neverjetno skrbnostjo, za kar gre še posebna zasluga njemu organizatorju Michelu

Torittu, pomembnem članu italijanske koledarske federacije in vladi Furlanije - Julijske krajine, ki mu je dal vsa sredstva in pooblastila.

JANEZ JANČAR

16 moštů v AR

Na sestanku komiteja tekmovanja za alpski pokal v hokeju na ledu so se tokrat odločili za izločilni sistem.

nedeljskega sestanka komiteja za alpski pokal v noke-
ju na ledu v Innsbrucku je, da so število udeležencev
povečali na 16 ekip, ki pa bodo v novi sezoni tekmo-
vale po izločilnem sistemu. Razen podpredsednika ko-
miteja inž. Marjana Luxe iz Ljubljane sta bila tamka-
ja še Stane Aliančič (Olimpija) in Mirko Ramuš (Jesen-
ski). Podpredsednik olimpijskega komiteja za alpski
pokal, Stane Aliančič, je bil v Innsbrucku na pred-
sednik Olimpije Stane Aliančič, ki je bil v Innsbrucku
dovolgovori z zastopnikom Chau-
Fonda za termin dveh fin-
tekm, ki bi se morali biti do
ni takoj po končanem tekmo-
nju letos pozimi. Prvo sre-

ce) ter predsednik zbora sodnikov Jugoslavije Ivan Hegediš, ki je obremen zastopal tudi Medveščaka.

skupina - Chaux de Fonds, Feldkirch, Milano, Davos; II, skupina - Olympia, Lugano, Gardena (al Bolzano), IEV Wien; III, skupina - Augsburg, Innsbruck, KAC, Bolzano (al Rieserssee); IV, skupina - Jesenice, Cortina, Medveščak, ATSE iz Gradca.

KOSARKA

Tradicionalno srečanje za sod piva

LUJBLANA – V tradicijonem srečanju trenerjev TVD Partizan iz Jajca in košarkarskega kluba Stadion za sočest piva (še šest let) to zapored so trenerji Jęzice siavili presenetljivo visoko zmago s 81:64 (37:32). Pred 50 gledalci sta po sporazumu obeh vrst sodila

Janecz Ribnikar in Resman. Desig-
trina sodnika Čizek Bolka in
Tomaž Strličberger sta namreč
zadnji huj odgovorila sojenju.

STADION: M. Ribnikar 11, Osip-
ovič 12, Radosevič 3, Lomž 8, Ko-
bilica 8, Segedin 8, Kristan 8.

JEZICA: Lotrič 2, Presečnik,
Račič 16, Reberski 11, Peče 20,

ZANESLJIV POTNIK — Ed Ratleff (z žogo) bo v Mchnu eden izmed stebrov košarkarske reprezentacije ZDA.

Pivnici 12. Lambergar 20.
Trenjeri Stadionu nikakor niso
našli prave obrambe proti hitrim
akcijam trenerjev Jedice in so
prav zato nepričakovano visoko
izgubili tekmo in seveda nagrado
— sod piva. A. K.

JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA V MOSKVI — V Moskvi je dopotovala jugoslovanska delegacija, ki bo sodelovala na 26. zasedanju SEV. Predsednik ZIS Džemal Bijedić je ob prihodu na moskovsko letališče pozdravljeni sovjetski premier Aleksej Kosigin. Telefot: TASS

KATASTROFALNE POPLAVE NA JAPONSKEM — Mesto Noširo na severnem Japonskem so preplavila vode reke Janoširo po dolgem deževju na otoku Hokaido. Med katastrofalnimi poplavi je izgubilo domove najmanj 1.300 družin, predvsem v predmestju Noširo. Telefot: UPI

POGREB HUSEINOVEGA OČETA — Jordanjski kralj Husein se poslavja od svojega očeta, kralja Talala Bena Abdullaha, ki so ga včeraj pokopali v kraljevski grobnici v Amanu. Telefot: UPI

AVTOMOBILI V LISICAH — V Beogradu so začeli učinkovito krotiti vozniške, ki svoje avtomobile parkirajo na prepovedanem mestu. Prometniški vozilu nataknejo 'okrove' na kolo in globni listek za brisalce. Včeraj do 14. ure so tako okovali 24 avtomobilov. Kazen za zdej: 20 din za nepravilno parkiranje, 80 pa za sнемanje 'okrovov'. Telefot: Tanjug

Še širše s SEV

Prihod predsednika ZIS Bijedića v Moskvo povezujejo z željo po razširitvi sodelovanja med Jugoslavijo in SEV

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA 10. jul. V prisotnosti predsednikov vlad članic držav Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV) se je danes popoldne v Moskvi začelo 26. redno zasedanje te vzhodne gospodarske integracijske organizacije. Jugoslovanska delegacija na zasedanju vodi predsednik ZIS Džemal Bijedić, ki je prisel na moskovsko letališče Vnukova II. z Iljušinom 18 ob 12.30 danes.

Čakali so ga predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin, ki je tudi delovni predsednik sedanjega zasedanja, generalni sekretar SEV Hadžiev, podpredsednik sovjetske vlade in stalni predstavnik SZ pri SEV Lesečko in drugi visoki funkcionarji. Danes so tudi prisli v Moskvo predsednik vlade Bolgarije Zivkov, CSSR Strougal, nemške dr. Strop, poljske Jaroszewicz, Romunje Maurer in Mongolije Cedembal. Ze včeraj pa sta sem prislo na zasedanje SEV madžarski ministri predsednik Fock in kubanski minister Rodriguez.

Ze nekaj let je v SEV navada, da na plenarno zasedanje njegovega najvišjega organa prihajajo predsedniki vlad. Jugoslavijo, ki sodeluje v SEV na osnovi sporazuma iz leta 1964, v vseh tistih vprašanjih, za katera obstaja vzajemni interes, so doslej vedno zastopali pooblaščeniki ZIS. Predsednik Bijedić je to pot prišel na zasedanje v Moskvo na poziv Alekseja Kosigina, ki je kot gostitelj zasedanja hkrati tudi delovni predsednik. Bijedićev prihod v Moskvo in njegovo sodelovanje na zasedanju SEV je možno, kot tukaj poudarjajo, razumeti kot željo, da se tudi na najvišji ravni ponovi želja

za sodelovanje s to vzhodno gospodarsko organizacijo na že preciziranih in potrjenih osnovah, ki so se v teh osmih letih pokazale kot obojestransko sprejemljive in uspešne, kakor tudi kot željo za razširitev sodelovanja Jugoslavije s SEV, za kar brez dvoma obstajajo možnosti.

Jugoslavija, ki sodeluje v 12 od 24 komisij in drugih organizacijah SEV, je brez dvoma zainteresirana za nadaljnjo razširitev sodelovanja na najrazličnejših področjih. Sodelovanje z državami SEV je v preteklosti bilo predvsem omejeno na trgovinsko izmenjavo, strogo gradnjo, kemijo, industrijo, črne in barvne metale, nafto, elektrogospodarstvo, v zadnjem času pa se je razširilo tudi na področje transporta in vodnega gospodarstva.

Na sploh je v novem programu razvoja SEV, ki sicer ne zanemara bilaterale koordinate gospodarskih načrtov, občutiti večji poudarek na večstranskih dogovorih, v čemer Jugoslavija vidi večje možnosti za razvoj njene sodelovanja s SEV. Tako Jugoslavija še sodeluje v nekaterih velikih skupnih projektih, kot so — zaščita človekovega okolja, geofizične raz-

ziskave, itd. Razen zunanjetrgovinske izmenjave, ki je po strukturi za Jugoslavijo zelo ugodna in ki dosega blizu 30 odstotkov naše celotne zunanjetrgovinske izmenjave, pa so za Jugoslavijo zanimivi tudi naporji glede kooperacij in specializacij.

V SEV poudarjajo, da je Jugoslavija samo od marca leta 1971 podpisala 68 sporazumov o dolgoročni kooperaciji in specializaciji s posameznimi državami članicami za vzajemno gospodarsko pomoč. Medsebojno sodelovanje je dobilo spodbudo zlasti od takrat, ko so v SEV odstopili od dokaj togega stališča, da je partner lahko samo država. S korekcijo te prakse se brez dvoma odpirajo večje poslovne možnosti na vzhodu za naša poslovna združenja, pa tudi za posamezne delovne organizacije. Zanimivo je tudi sodelovanje na finančnem področju, kakor tudi napovedane možnosti, da se postopno preide na delni sistem konvertibilnega obračuna v trgovinskih odnosih med Jugoslavijo in posameznimi državami članicami SEV.

26. zasedanje SEV, ki se je začelo danes ob 15. uri s poročilom generalnega sekretarja, nadaljuje delo.

MARKO KOZMAN

Močnejša devizna kontrola

Guvernerji osrednjih bank EGS nasprotujejo drsečim tečajem denarja

BASEL, 10. jul. (AP) — Guvernerji osrednjih bank najbolj razvitih držav so, kot se je izvedelo, nasprotniki zamisli o skupnem drsečem tečaju denarja držav EGS do ameriškega dolarja. Glavni bankirji, ki so se zbrali na sedežu banke za mednarodne obračune (BIS), menijo, da je treba uvesti močnejšo devizno kontrolo, če bi se izkazalo, da je ta ukrep nujen za ohranitev tečajev najpomembnejših valut, določenih decembra lani z washingtonskim sporazumom.

„Zlati“ sokovi Fructala

Sokovom iz Ajdovščine beograjska komisija podelila več kot pol nagrad

AJDOVŠČINA, 10. jul. — Komisija zavrača za ekonomsko gospodinjstvo ter beograjske gospodarske zbornice je te dni zelo visoko ocenila kakovost sadnih sokov ajdovskega podjetja Fructal — Alko v konkurenci nad 30 jugoslovanskih podjetij so sokovi Fructal — Alka osvojili več kot polovico vseh priznanj. Marelični, breskov, borovničev in jagodni sok so prejeli najvišja priznanja — zlati značevalci Beograd 72, Dvojni C in Dvojni A pa sta dobila diplomi za kakovost. Ker je marelični sok prejel že tretje zaporedno najvišje priznanje, so mu podelili naslov »Zlati značevalci Beograda«.

L. KANTE

Nizozemska kraljica pride septembra

BEograd, 10. julija (Tanjug) — Na povabilo predsednika republike Josipa Broza Tita bosta nizozemska kraljica in njen soprog od 20. do 23. septembra prišla v Jugoslavijo in s tem vrnila obisk predsednika Tita, ki se je oktobra 1970 mudil na Nizozemskem.

manj mesa in nekaterih drugih izdelkov. Vsekakor si lahko obetamo sufitične plačilne bilance za približno 60 do 80 milijonov dolarjev. Najbrž bo razmerje med izvozom in uvozom kmetijskih proizvodov ugodnejše. Lani je znašal izvoz kmetijskih proizvodov 350 milijonov, uvoz pa 425 milijonov dolarjev. Upravičeno pričakujejo, da bosta letos izvoz in uvoz bolj uskladeni.

Začetek sojenja

Študenti obtoženi, da so hoteli nasilno strmoglaviti družbeni sistem samoupravnega socializma v Hrvatski

ZAGREB, 10. jul. (Tanjug). Pred zagrebškim okrožnim sodiščem se je danes začelo sojenje skupini študentov, obtoženih kaznivga dejanja proti ljudstvu in državi. Na zatožni klopi so absolutno večino Stjepan Sučić, študent medicine Veljko Božić, absolutno filozofske fakultete Ferdo Bušić, absolutno agronomске fakultete Davorin Pamić, študent filozofske fakultete Krešimir Martinec, študent akademije upodabljajočih umetnosti Ren Holos in absolvent prirodoslovno matematične fakultete v Zagrebu Ganza Krešimir.

Obtoženo so, da so se sredi leta 1970 in lani združili s ciljem, da bi nasilno in s drugimi oblikami protustavnega delovanja strmoglavili družbeni sistem demokratskega samoupravnega socializma na Hrvaškem in zakonito izvoljeni sator ter druga izvoljena predstavniška telesa in organe oblasti delovnega ljudstva.

Obtoženo so, da so se sredi leta 1970 in lani združili s ciljem, da bi nasilno in s drugimi oblikami protustavnega delovanja strmoglavili družbeni sistem demokratskega samoupravnega socializma na Hrvaškem in zakonito izvoljeni sator ter druga izvoljena predstavniška telesa in organe oblasti delovnega ljudstva.

Iz včerašnje zadnje izdaje

Potok ugrabil fantka

V 40 cm globoki vodi je utonil dveletni Vinko Polajner iz Podlublja

PODLUBELJ, 9. jul. — Dveletni Vinko Polajner je utonil, utonil pred domačo hišo v Podlublju št. 89 in takorekč pred nosom svojega očeta. Kakšna tragedija! Med tem ko se je oče danes ob pol šestih zvečer brezkrbno pogovarjal s prijateljem, misleč, da bo na malčka že opazil njegov starejši sin in malčkov brat, 14-letni Slavko, se je fantek skobal od struge potoka Mošenik, ki teče tik ob hiši in potem, ko bakač od se kar naprej, pade v vodo, na tem kraju globoko 40 centimetrov.

Vodni tok je zgrabil otročka in ga odnesel s seboj, 800 metrov daleč, prav do zapornice jez. Ki je Franc Golmajer, ki se je tam pri jezcu sročil, opazil, kaj je prišla voda. Je jasno, bliskovito skočil pokonci in brž potegnil fantka iz potoka. Hitro je moško in neobstoječe odnesel v svoji avtomobil in naglo zapodil proti tržičkemu zdravstvenemu domu. Ampak, žal, kljub vsemu prizadevanju tamkajšnji zdravnik dr. Albin Bajželj otročku ni mogel več pomagati. Otrok je bil že mrtev.

In kako se je fantček lahko izmuznil bratovemu varstvu, na katerega se je, kot smo zapisali, zanašal otrokov oče? Preprosto! Slavko, ki se je prav do iste nesreče ni nate igral s svojim dveletnim bratcem, je moral, kdo ve zakaj, prav takrat oditi v hišo, in malček je ostal sam. P. Z.

Sestreljena letala

PARIZ, 9. julija (UPI) — Delegacija DR Vietnam v Parizu je sporočila, da so včeraj našli Hanom sestre in brate, ki so jih sestrelili s tem, se je skupno število ameriških letal, ki so jih doslej sestrelili nad Severnim Vietnamom, povečalo na 3.731.

Severnokorejski protest

PIJONGJANG, 9. julija (TASS) — Predstavnik ministrstva za znanje zadeve Ljudske demokratske republike Koreje je protestiral, ker ZDA skušajo ovirati del korejskega ljudstva za neodvisno, miroljubno in združeno Korejo. Posebno ostro je obsodil nedavno izjavo ameriškega predstavnika, da bodo ZDA pospešile uresničitev načrta za modernizacijo južnokorejske armade in da ne nameravajo zmanjšati števila svojih čet v Južni Koreji. Severnokorejski predstavnik je dejal, da ti ameriški načrti spopozarjajo na namen ameriških imperialistov ovirati pogovore med severom in jugom ter uresničiti Nixonovo doktrino o Koreji, kar bi pomenilo, da bi se Koreji borili proti Korejcem...

Nenavadna poteza Schumanna

PEKING, 9. julija. (Reuter). Francoski zunanji minister Maurice Schumann, ki je na obisku v Pekingu, je danes napravil nenavadno diplomatsko potezo: sestel se je s premierom kamboške vlade v Pekingu Penn Nouthom, čeprav njegova država normalne diplomatske odnose s Lon Nolovo vlado v Phnom Penhu. Pogovor, ki je bil v residence kamboške vlade v Pekingu je trajal pol ure, niso pa sporočili, o čem sta se državnika pogovarjala.

Telegrami

Volitve v ZRN bodo 3. decembra

BONN — Voditelj slobodne demokratske stranke Walter Scheel je izjavil, da sta se s kanclerjem Willyjem Brandtom dogovorila, da bodo izredne parlamentarne volitve 3. decembra. Dodal je, da bosta ta datum za volitve verjetno sprejeli tudi opozicijski stranki — krščanskodemokratska in krščansosocialna unija.

Zasedanje parlamenta

ISLAMABAD — Pakistanski parlament se je sešel na izredno zasedanje, da bi ratificiral mirovni sporazum, ki sta ga nedavno v Simli podpisala predsednica indijske vlade Indira Gandhi in pakistanski predsednik Zulfikar Ali Buto.

Smrt generala

SAIGON — Ameriški brigadni general Richard Tallman je v nedeljo med inspekcijemskim obiskom v An Lou izgubil življenje, ko so topničarji osvobodilnih sil bomb bardiirali to mesto. Poleg njega so padli še trije Američani.

Avtomobilske ceste so zatpane

BONN — Drugi letošnji val motoriziranih turistov je minuli vikend povzročil, da so bile avtomobilske ceste v Zahodni Nemčiji znova zatpane. Ponekod so bile kolone dolge tudi po 30 km. Največja prometna zmeda pa je bila v Münchnu in njegovi okolici. Tudi na mejnih prehodih med Avstrijo in Švico so morali turisti dolgo čakati.

Povečati storilnost

BUKARESTA — Rumunski voditelji in ekonomisti vse bolj poudarjajo, da je treba povečati učinkovitost gospodarjenja in storilnost. Pri tem zlasti opozarjajo na to, da se zdaleč niso izkoriščene vse možnosti za povečanje proizvodnje.

Sofija Loren na medalji

RIM — Mednarodna organizacija za kmetijstvo in prehrano FAO bo ob 20-letnici dela izdala medaljo, na kateri bo obraz filmske igralkice Sofije Loren, ki bo predstavljal staro rimsko boginjo kmetijstva.

Turisti v Benetkah so bili lačni

BENETKE — Več tisoč turistov je bilo med vikendom lačnih, ker so kuharji in natakarji v restavracijah, barih in majhnih bifejih stavkali, zahtevajoč večje plače in nove delovne pogodbe.

Kajenje mu ne škoduje

DURBAN — John Benjamin Lloyd iz Durbana v Angliji že dolgo trdi, da mu kajenje in alkohol ne škodujeta. Te dni je to dokazal. Na svoj stoti rojstni dan je obilno pil žgane pijače in si zavil cigarete.

Kolera v Indoneziji

DZAKARTA — V juniju je na znanodni Javi kolera zahtevala 34 človeških življenj, 95 bolnikov pa je na zdravljenju.

Krvavi spopadi se nadaljujejo

KARACI — Nasilje in krvavi spopadi v največjem pakistanskem mestu Karaciu — izbruhli so med jezikovnimi skupina Sindi in Urdu — se nadaljujejo kljub policijski uri. Včeraj sta padli še dva žrtvi, tako da se je število smrtnih žrtev povzpelo na 12. Položaj v mestu je zelo napet.

Demonstracije tujih delavcev

BONN — Približno 1500 tujih in domačih delavcev je v nedeljo zvečer demonstriralo po ulicah Frankfurta zoper novi zakon o notranji varnosti v ZR Nemčiji. Novi zakon po mnenju demonstrantov omejuje svobodo zbiranja in delovanja.

Britanija brez japonskih barvnih televizorjev

TOKIO — Japonska družba Micubiši je sporočila, da je najmanj za tri mesece prelozila izvoz barvnih televizorjev v Veliko Britanijo. Vzrok za to je kriza tuinta. Ta družba je prve televizorje nameravala izvoziti v Veliko Britanijo prihodnji mesec. Drseči tuint pa jo je prisilila, da bo znova proučila svoje izvozne cene in položaj na evropskem trgu.

Živino v Avstraliji

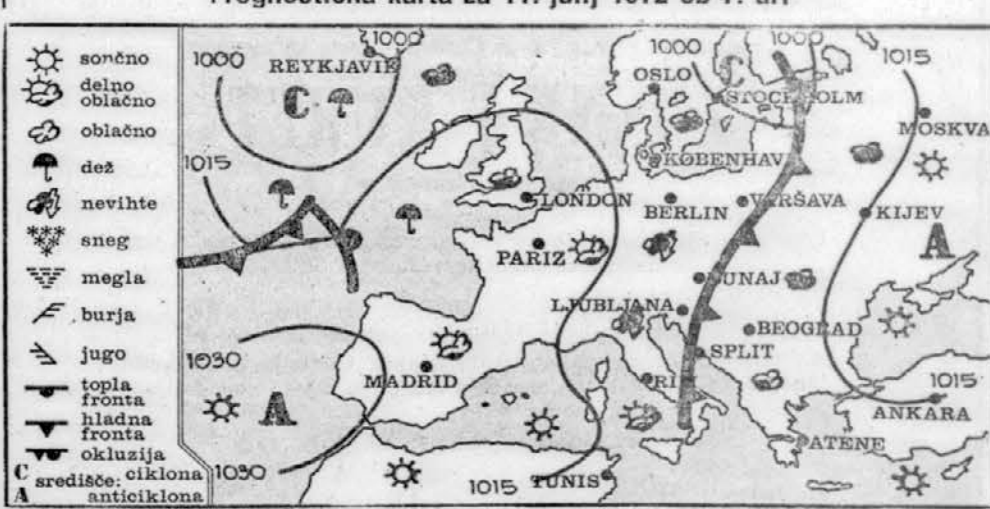
CANBERRA — Avstralija ima zdaj 164 milijonov ovac, 28 milijonov goved in 3 milijone svinj. Goved in svinj tuint zdaj več, kot jih je imela lani, ovac pa ima za 14 milijonov manj.

Pa še to

RACE — Eden izmed odgovornih tovaršev se je razhudil, ker so časnikarji pisali o pomanjkanju mesa: »Res je, da preskrba z mesom ni najboljša, toda v pisanju o tem je tudi precej novinarskih rac.« Hadža Kostic je za očitek zavril takole: »Za novinarske race nisem slisal. Slisal pa sem, da smo te dni namest mesa uvozili iz Poljske — navadne race...«

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 11. julij 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 10. julija 1972

Kraj	vreme (7 uri)	temp. (7 uri)	vreme (13 uri)	temp. (13 uri)
Ljubljana	jasno	19	oblačno	29
Planica	poloblačno	17	poloblačno	26
Brnik	jasno	18	poloblačno	28
Kranjica	jasno	14	poloblačno	18
Maribor	jasno	20	poloblačno	28
Sl. Gradec	jasno	18	poloblačno	28
Celje	jasno	19	poloblačno	29
Novo mesto	jasno	19	poloblačno	31
Koper	poloblačno	24	poloblačno	31
Reka	poloblačno	25	oblačno	30
Pula	poloblačno	25	oblačno	31
Hvar	poloblačno	26	poloblačno	31
Dubrovnik	poloblačno	25	jasno	30
Zagreb	jasno	21	poloblačno	31
Beograd	jasno	25	jasno	30
Sarajevo	jasno	27	jasno	29
Titograd	jasno	16	jasno	33
Skopje	jasno	21	oblačno	27
Celovec	jasno	21	oblačno	27
Gradec	jasno	21	oblačno	28
Dunaj	jasno	19	jasno	31
Benetke	oblačno	23	—	—
Pariz	oblačno	23	poloblačno	27
Genova	oblačno	22	poloblačno	27
München	oblačno	24	debuje	15
Zürich	oblačno	18	—	—
Rim	jasno	11	jasno	31
Pariz	jasno	23	jasno	16
Berlin	oblačno	29	oblačno	21
Stockholm	oblačno	17	jasno	22
Moskva	oblačno	24	poloblačno	26

Napoved:

SLOVENIJA:

Ponoči pooblačitve s padavinami in nevihtami, čez dan spremenljivo oblačno in bolj sveže vreme s krajevnimi padavinami. Najnižje nočne temperature bodo okoli 15, v Primorju 18, najvišje dnevene od 20 do 25, stopinj C.

IZGLEDI ZA SREDO:

Ponovne razjasnitve.

JUGOSLAVIJA:

Pooblačitve z nevihtami bodo zajele večji del države.

VREMENSKA SLIKA:

Nevihna fronta je včeraj zvečer dosegla vzhodne Alpe in se širi v notranjost Balkana. Nad zahodno Evropo se ponovno krepi območje visokega zračnega pritiska, zato bo osvežitev v nevihtami le prehodnega značaja.

Temperature morja

Hvar 23, Krk 20, Split 24, Palagruž 24, Lošinj, Senj 25, Koper 26; temperatura blejskega jezera 23, temperatura vode v bazenu Radenci 23.

Nepotrebna senca

To soboto in nedeljo sta se vrsili v novoizgrajenem portoroškem amfiteatru prireditve prireditev. Prvega večera se bodo gledalci dolgo spominjali. Na drsni plošči iz umetne snovi je ansambl Frula iz Beograda prikazal v obliki baleta in drsanja plese različnih evropskih narodov. Drugega dne pa je občinstvo navdušila folklorna skupina iz Dagestana v SZ.

Medtem ko je preveč dne nastopajoče predstavila izurjena napovedovalka, pa je organizator drugega večera »Generalista« vrgel na sicer kvalitetno prireditev mučno, a nepotrebno senco. Kot napovedovalca so angažirali Zloke, ki niti slovenskega besedila ni znal, ali ni mogel tekoče govoriti. Ko je predstavljal prireditev, nastopajoče in njihov program v francosčini, nemščini, angleščini in italijanščini, pa so se tuji in tisti, ki kolikor toliko obvladajo tuje jezike posmehevali, jezili, nekateri pa so bili povsem upravičeno hudo ogorčeni.

Prav je, pa tudi potrebno je, da napovedovalec ob takih prireditvah seznani občinstvo o vsebini prireditev v jezikih, ki jih obiskovalci razumejo. Toda mnogo bolj se je te naloge lotiti v enem samem jeziku, če napovedovalec drugih jezikov ne obvlada.

Organizatorjem prireditve v Portorožu, ki si bodo z novimi amfiteatralnimi prostori na široko odprli vrata, se bodo pač morali močno potruditi, da v prihodnje ne bo takih organizacijskih spodrsilov. Ti pa nepotrebno mečejo senco na sicer željno pričakovano, a tudi drugače kvaliteto prireditev.

G. GUZEJ

Pri prehitvevanju v obcestni kamen

MARIBOR, 10. jul. — Sinoli se je peljal Janez Paulič z osebnim avtomobilom iz Lenarta proti Mariboru. V Zamarkovi je prišel prehitvati osebni avtomobil, ki je pred tem že prehitel drug avtomobil. Zaradi tega je zapeljal na levo bankino in trčil v obcestni kamen, od tam pa je vozilo odbilo na cesto, kjer se je prevrnilo. Pri nesreči je hudo ranila sopotnica Slavica Hernert, lažje pa Paula in Vlasta Paulič in Darko Hernert, vsi iz Maribora.

M. S.

CERKNO

Priprave za proslavo

Pokroviteljski odbor za gradnjo osnovne šole — spomenika NOB v Cerknem, je prejel tudi nalogo, da bo obenem tudi organizator proslave 25 obletnice priključitve Slovenskega Primorja in Istre k matični domovini Jugoslaviji.

Proslava bo 17. septembra letos v Cerknem, združena z otvoritvijo osnovne šole.

Program proslave je še določen. Slavnostni govornik bo Stane Dolanc, sekretar CK ZKJ.

J. J.

Prejeli smo

Zaprte trgovine?

Predstavniki nekaterih podjetij se zavzemajo za ukinitve nedeljskega dela v trgovinah v novogoriški občini

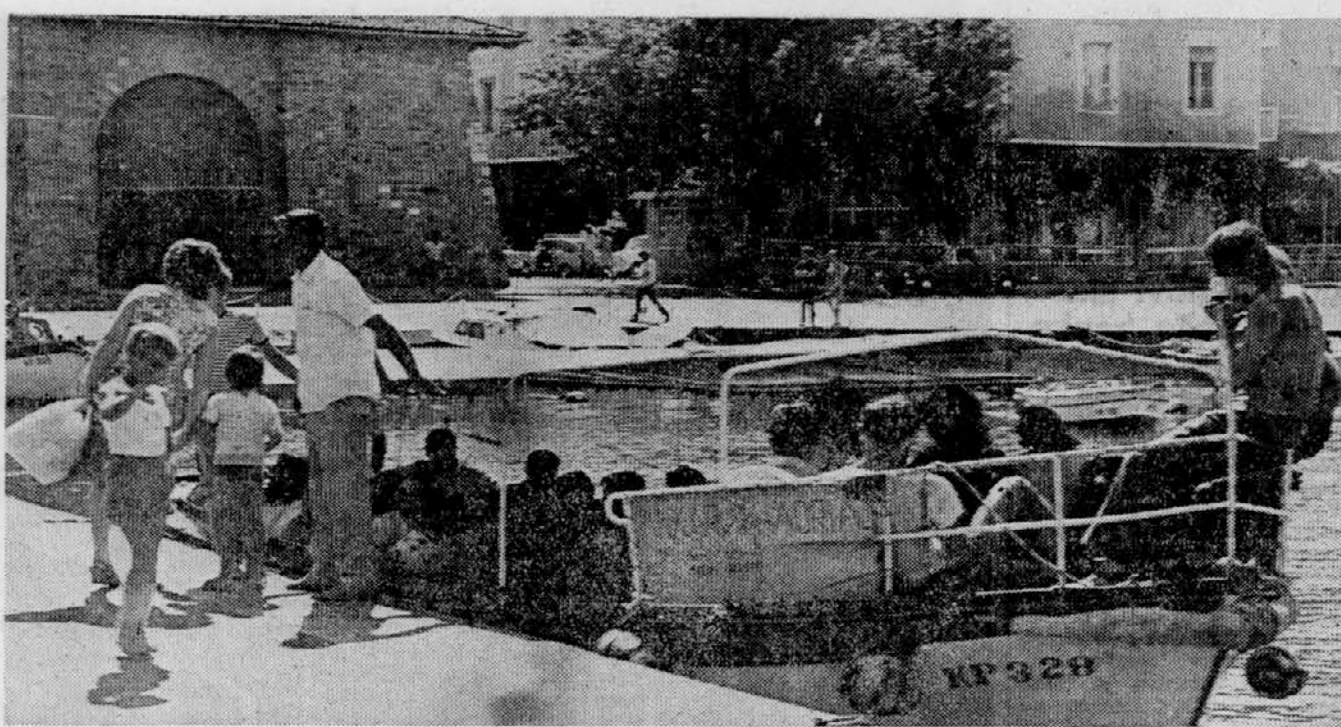
Delavci — predstavniki organizacij, ki imajo svoje poslovalnice v Novi Gorici, Solkanu in Sempetru, smo 8. junija 1972. leta obiskali predsednika občinske skupščine Nova Gorica Rudija Simca, da bi se z njim pogovorili o predlagani ukinitvi nedeljskega dela v trgovinah. Delegacijo so sestavljali predstavniki trgovskega podjetja Grosist Gorica, Kmetijskega kombinata Vipava, Peciva iz Nove Gorice ter predstavniki Marketa Emone v Novi Gorici.

Kakor se ne moremo strinjati z argumenti, ki jih je navedel predsednik občinske skupščine Nova Gorica v prid nedeljskemu delu v trgovinah, se tudi ne moremo strinjati z načinom, kako Delo piše o tem problemu.

Da bi javnost zvedela tudi za drugo plat medalje, bi radi navedli tudi nekaj naših argumentov, na podlagi katerih se zavzemamo za ukinitve nedeljskega dela v trgovinah.

Predvsem velja opozoriti, da je delovni čas trgovin na novogoriškem območju zelo obsežen, saj so trgovine odprte v glavnem od 6.30 do 20. ure. Vsi potrošniki, tudi tisti, ki so sami v službi, imajo tako dovolj časa za nakupe.

Mnogi trdijo, da bi se z ukinitvijo nedeljskega dela promet v trgovinah občutno zmanjšal, zlasti pa naj bi to odpravilo od nakupov pri nas kudec iz Italije. Delavci, ki delamo v trgovinah, najbolje vemo, kako malo resnice je v tej trditvi. Tuji nakupneje jo v naših trgovinah pred-

S ČOLNOM NA KOPANJE — V soparnih poletnih dneh se človekraje vozi s čolnom kot pa z avtobusi ali avtomobili na plažo v Ankaran. Zal je prevoz s čolna na slovenski obali slabo organiziran. V letošnji sezoni opravljajo te donosne prevoze samostojni obrtniki, ki pa vozi le iz Kopra v Ankaran.

F. Hmeljak

Festival zašel v krizo

Organizacijske priprave 13. folklorne festivala ob obali, ene najzanimivejših kulturnoturističnih prireditev pri nas, ne obetajo letos nič dobrega

PORTOROŽ, 10. jul. Folklorni festival, vsakoletni vrh turistične sezone na območju treh obalnih občin, letos ne obeta nič dobrega. Še komaj deset dni je do uvodnih fanfar, pa že zdaj lahko zapišemo marsikaj pikrega na račun priprav. Kaže, da zlovesi prizvok številke 13 lahko seže tudi v turistično gospodarstvo...

Letošnja prireditev, že 13. zapored, je pred dvema mesecema ostala brez svojih sočutov — razšel se je namreč organizacijski odbor, ki naj bi skrbel za enoten umetniški koncept festivala. Delo je ostalo v rokah pešice ljudi, ki po svojih močeh skušajo rešiti, kar se rešiti da. No,

Kavkaški škornji v Portorožu

Folklorni ansambl »Lesginka« otvoril svojo turnejo po Jugoslaviji

PORTOROŽ, 10. jul. V novem prireditvenem centru v Portorožu je sinoči nastopil znani kavkaški folklorni ansambl »Lesginka«. Številno občinstvo je navdušilo s temperamentnimi plesi narodov iz sovjetske republike Dagestan, kar so še popestrili pisani kostumi. Ansambl, v katerem nastopajo samo mladi, je pri nas gostoval že pred desetimi leti, včerajšnji nastop v Portorožu pa pomeni začetek nove turnee po Jugoslaviji, ki bo obsegala 30 nastopov.

BORIS JEZ

oglašujte v dnevniku DELO

IZOLA

Sprejem za tabornike

IZOLA, 10. jul. — Predsednik izolske občinske skupščine Jernej Humar je danes dopoldne priredil sprejem za ekipo petih tabornikov izolskega odreda »Madranski stražarji«. Kot republiške prvakine je s Izolčanke 4. julija udeležile zveznega tekmovanja v orientacijskem pohodu, ki je bilo v Zagrebu, ter tudi tam zmagale in tako postale državne prvakine.

DUSAN GRCA

Gradili bodo dom

Idrijskim upokojencem se obetajo lepši časi — Radi zahajajo v knjižnico

Pred dnevi je imelo društvo upokojencev v Idriji občni zbor. Na njem so dokončno sklenili, da bodo gradili nov dom s polno oskrbo. Za začetek graditve imajo zbranih 942.405 dinarjev.

Od zadnjega obnega zbora pred dvema letoma so v Idriji dogradili dva stanovanjska bloka za upokojence — skupno s 30 stanovanji; za ta stanovanja je bilo 68 prošenj.

Idrijski upokojenci imajo pred leti zgrajen dom, kjer je društvena pisarna, bife in klubski prostori. V te prostore pa upokojenci le malo zahajajo. Bife je le redko odprt, saj od kakih 800 upokojencev, ki žive v Idriji, obiskuje dom le do 30 upokojencev dnevno in še to so v glavnem kvartopirci. Bolj pa zahajajo v društveno knjižnico, ki ima le 1270 knjig. V letu 1970/71 so nabavili samo 29 novih knjig. V tem času pa je bilo registriranih 455 bralcev, ki so si izposodili 1486 knjig.

J. J.

Solkani: nova enota koprke banke

NOVA GORICA, 10. jul. — Koprška kreditna banka je odprla nasproti hotela Sabotin v Solkanu novo poslovno enoto. V njej bodo nudili občanom različne vrste kreditov, odpirali devizne in dinarske tekoče ter žiro račune ter sprejemali denar na hranilne knjižice. To je 12. poslovna enota koprške banke ter druga na Goriškem. Ob otvoritvi prostorov poslovne enote je koprška banka objavila znatna sredstva za razširitev solkanske osnovne šole.

K.

na krizo. So poleg ob lani znanih podedovanih znakov krize letošnje grobe napake v organizaciji? Je bojazen za uspešen potek festivala upravičena?

BORIS JEZ

Trčenje motoristov

NOVA GORICA, 10. jul. — Voznica motornega kolesa avtomat, 24-letna Cvetka Francoskin se je včeraj iz Sela na Krasu peljala proti vasi Korica. Ko je pripeljala do kolovozne poti, je z desne strani privozil po stranski poti motorist 58-letni Karlo Frfolja iz Sela. Prišlo je do trčenja, ob katerem sta oba vozniška padla po cesti in se hudo poškodovala. Odpeljali so ju v sempostrsko bolnišnico.

J. P.

S ceste v vrt

ZALEC, 10. jul. — Voznik osebnega avtomobila Jože Rom iz Libov pri Celju se je včeraj jutraj peljal z neprijetno hitrostjo po cesti Grizice-Kasaze. V naselju Mičgonje ga je zaneslo iz ostrega desnega ovinka tako, da je podrl ograjo in zapeljal v vrt pri hiši številka 80. Rom ni počakal prihoda milicijskega vozila.

S. H.

Sejem obrti

Koper: 15. julija »Primorska razstavlja« - Tuji razstavljalci - Salon navtike

KOPER, 10. jul. V sejemskih prostorih, ki zajemajo območje osnovne šole »Pinka Tomazič« na koprski bomifiki tečejo zadnje priprave na tretji sejem »Primorska razstavlja«, ki bo kakor lani povezan s salonom navtike, to je izdelki in potrebščinami za pomorske športe. Sejem bodo odprli v soboto in bo odprt do 22. julija.

Domači in tuji razstavljalci (predvsem iz Avstrije in Italije) bodo razstavili različne izdelke kovinsko-predelovalne, kemične, živilske, grafične, tekstilne in elektroindustrije ter industrije pljake. Na razstavi bodo bogato zastopana tudi družbena in zasebna obrtna podjetja s posebnim poudarkom na razvoj obrti v Primorju. Razstavne paviljone bo dopolnjeval tudi prikaz turistične dejavnosti s tega območja.

Brez luči v križišče

CELJE, 10. julija — Sinoči je voznik osebnega avtomobila Jože Filipič iz Celja peljal iz Teharske ceste na Cesto na grad. Ko je na križišču zavil na levo, je izsiljeval prednost pred voznikom neregistriranega mopeda Jožetom Pungerskom iz Celja, ki je pripeljal iz nasprotne smeri proti križišču brez luči. Pri trčenju je mopedist padel in dobil hude poškodbe. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico.

S. H.

Izsiljeval prednost

CELJE, 10. julija — Voznik osebnega avtomobila Jože Drobšč iz Drešnje vasi pri Petrovčah je vozil včeraj dopoldne po Ljubljanski cesti proti Levici. Na križišču Ljubljanske ceste in Čopove ulice v Celju je iz leve strani pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Šepić iz Celja in izsiljeval prednost. Prišlo je do trčenja, pri katerem je bil hudo poškodovan Šepićev sopotnik Anton Petrič iz Velikega Obreža pri Dobrovi. Skozi na vozilih je približno 5000 dinarjev.

S. H.

Poceni dopust

Vodstvo dijaškega doma iz Kopra nudi v juliju svojim gostom prenočišče in hran o po zelo ugodnih cenah

V poletnih mesecih je želja mnogih prebiti dopust ob morju. Tako letovanje pa zahteva veliko denarja, zato si ga marsikdo ne more privoščiti. Zelo poceni prenočišča in hrano pa nudi dijaški dom iz Kopra. Letovanje v dijaškem domu je tako lahko vsakomur dostopno.

Dijaški dom ima približno 350 ležišč, ki so med počitnicami prosta. Oddajajo jih dopustnikom. Z denarjem, ki ga s tem zaslužijo, pa nabavljajo opremo za sobe in učilnice. Dom ima tudi svojo kuhinjo, tako da pripravljajo svojim gostom tudi po tri obroke hrane na dan. Prehodni gostje plačajo za penzion 45, otroci do sedmega leta pa 35 dinarjev dnevno. Počitniške kolonije ne plačajo na člena dnevno po 25 dinarjev. Nizke cene pa so posledica razmer, v katerih se dom nahaja. Po-

vedali so nam, da imajo še vedno le polovico relativno primernih sob. Nekateri gostje se morajo tako zadovoljiti za isto ceno s slabšimi sobami. Kljub temu pa so gostje zadovoljni in kakih večjih pritožb še ni bilo. Trenutno sta zasedeni dobri dve tretjini doma. Med dopusti ki je največ šolske mladine, ki so prišli na morje v okviru počitniških kolonij. Opaziti pa je, da prihaja na letovanje v dijaški dom vedno manj gostov iz drugih držav. V drugem delu julija bo dom

sprejel pod svojo streho plavalce, ki bodo pomerili svoje moči na prvenstvu v žusterni.

Za razliko od prejšnjih let bo letos dijaški dom sprejemal goste le v juliju. V avgustu pa se bodo temeljiteje in skrbneje pripravili na novo šolsko leto. Z denarjem, ki ga bodo v tem mesecu zaslužili, bodo sobe opremlili z novim pohištvom. Pred leti so uredili učilnice in nabavili nove postelje, letos namreč ravnajo nabaviti dobene omare.

IZTOK UMER

Kakšno obličje novi skupščini?

Celje: občinska skupščina naj bi po novem imela 6 do 7 zborov delegatov — Pripravljene so teze za razpravo

V zvezi s predvidenimi novostmi v skupščinskem sistemu je sekcija za samoupravi sistem pri občinski konferenci SZDL v Celju ob sodelovanju republiških strokovnjakov pripravila tezo o novi občinski skupščini. Te bodo prihodnje dni ponovno obravnavali in jih oblikovali za javno razpravo, ki bo v jeseni.

Kot nam je povedal sekretar občinske konference SZDL Bojan Vovk, v Celju hitijo s pripravami, ker računajo, da bo precej problemov. Trenutno so v ospredju vprašanja, koliko zborov naj ima občinska nova občinska skupščina, kakšna bodo razmerja med njimi in kakšne bodo njihove pristojnosti, ali bodo imele posamezne kategorije zaposlenih (državna uprava, sodstvo itd.) tudi svoje delegacije in v katerih zborih, kako bodo določali delegata z liste delegacije itd.

Pri vsem tem bo treba temeljito pregledati ukrepe, ki bi bili potrebni, da bi v osnovi spremenili dosedanj sistem dela občinske skupščine, oziroma vlog in mesto svetov, ki bodo verjetno odpadli.

Za zdaj prevladuje mnenje, da bi naj nova občinska skupščina štela do 85 delegatov (toliko je zdaj odborikov), imela naj bi 6 do 7 zborov, verjetno pa tudi zbor za področje komunalne

J. P.

Vozilo v oporni zid

TOLMIN, 10. jul. — Pod vasjo Praprotno je včeraj 22-letna voznica osebnega avtomobila Marija Klinton na cesti Tolmin—Most na Soči zapeljala v skrajno levo, tako da je vozila po odtičnem jarku z levim kolesom okoli 30 metrov, zatem pa je opazila cestni oporni zid in obstala. Škoda znaša 10.000 dinarjev.

J. P.

in stanovanjske graditve, ker je tu še zlasti mnogo problemov.

V Celju se bodo kljub uvedbi novega skupščinskega sistema zavzemali za enotno urejanje nekaterih zadev v republiškem merilu, se zlasti tistih, pri katerih bi tako dosledni največje racionalnost.

D. HRIBAR

Z avtom v vinograd

NOVA GORICA, 10. jul. — Iz Stanjele proti Braniku se je peljal z osebnim avtomobilom 22-letni Božo Ječič iz Hruševca. V desnem preglednem ovinku je zavil v levo in zapeljal čez rob ceste. Zatem ko se je dvakrat preobrnil, je obstal na desnem boku v vinogradu, 2 metra pod cesto.

Gmotna škoda znaša 12.000 dinarjev.

J. P.

Domžalski otroci v Izoli

IZOLA, 10. jul. — Danes je Izola na počitnice prispela prva skupina 130 osnovnošolcev iz domžalske občine. V spremstvu 13 vodičev, študentov ali absolventov in plavalnega učitelja bodo ostali otroci na morju dva tedna. To je že šestnajsto leto, ko domžalsko društvo prijateljev mladine organizira v Izoli počitniško kolonijo za otroke socialno šibkejših staršev.

K.

Zaneslo ga je s ceste

SLOVENJ GRADEC, 10. jul. — Včeraj popoldne se je peljal Vlado Pevec z osebnim avtomobilom iz Misljinje proti Slovenj Gradcu. V smartnem je prehitel neznan osebnim avtomobil, pri tem pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo in je trčil v cestni smernik. Pri trčenju sta se voznik Pevec in sopotnik Srečko Sešel, oba iz Slovenj Gradca, hudo ranila.

M. S.

Radi bi še več znanja

V Kopru seminar za slovenske gledališke amaterje

KOPER, 10. jul. — V prostorih Slovenske gimnazije se je dopoldne zbralo blizu 30 udeležencev seminarja za gledališke amaterje, ki ga že vrsto let pripravlja Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. Hkrati je v Ljubljani tudi seminar za mlade filmske delavce, s namenom, pritegniti predvsem šolsko mladino v to svrst umetnosti tako preko rednega pouka kot v okviru prostih dejavnosti.

Seminar, ki ga bodo zaključili konec tega tedna, je pravzaprav nadaljevalni, saj je večina udeležencev že obiskovala začetne prve in druge stopnje tudi v Kopru. Poslušalci so predvsem iz vrst dijakov, učiteljev slovenskega jezika, študentov itd.

Seminar prireja gledališki odbor ZKPO Slovenije, sodel pa je dalo pred 2 letoma ustanovljeno združenje amaterskih gledaliških skupin, ki ima danes po Sloveniji že nad 100 včlanjenih ansambllov.

BORIS JEZ

S ceste po pobočju

IDRIJA, 10. jul. — V kraju Travnik na cesti Idrija—Zeljni je včeraj 22-letni švicarski državljani Karel Bawman v dvojnem ovinku, zatem ko je zaneslo, zdrknil 10 metrov po pobočju pod cesto. Gmotna škoda znaša 13.000 dinarjev.

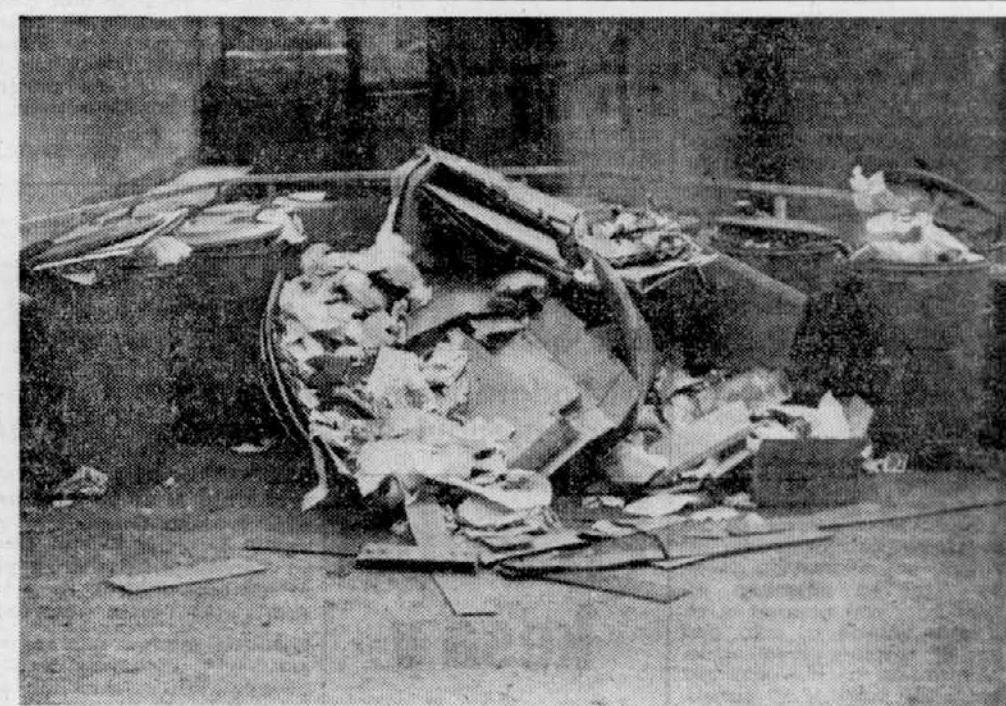
J. P.

Maslo „v vreči“

Še pred dobrim tednom so v mariborskih mlekarinah in prodajalnih prodajali maslo z nalepkami »maslo uvoženo iz SZ«, »maslo uvoženo iz Francije« itd. Po novem pa piše na nalepki samo »maslo iz uvoza«, ker pa mariborskim kupcem prav nič ne ugađa, saj ne vedo, kakšno maslo so kupili. Ker domačega masla ne morejo dobiti nikjer druge kot na tržnici, kjer ga pa zelo hitro zmanjka, so prisiljeni kupovati maslo »v vreči«.

Ko smo obiskali nekaj mariborskih prodajal so nam na vprašanje od kod je uvoženo maslo, ki ga imajo, dobili zelo različne odgovore: da je maslo, ki ga imajo francosko, drugod so nam povedali, da je uvoženo iz Italije itd. pa čeprav je bilo maslo vseh psovodov enako zavito in z enako nalepko »maslo iz uvoza« Bodo morali mariborski kupci res odlejš kupovati maslo, za katerega ne vedo od kod je uvoženo?

ZMAGO AJHMAJER

MADEŽ POSTOJNE — Te dni potuje skozi Postojno tisoče in tisoče turistov. Mnogi med njimi se tudi ustavijo in si ogledajo biser podzemlja — Postojnsko jamo. Lahko pa vidijo tudi tak prizor sredi Postojne, ki žal ni edini. Občinski odborniki so se na zadnji seji nad nesnago v mestu zelo hudovali. Bo to kaj koristilo? Res je komunalno podjetje odgovorno za snago, vendar bi morali tudi prebivalci bolj paziti na čisto okolico.

Foto: L. Bajc

Taki smo

Da je spustila slušalko in ni hotela povedati svojega imena. Lahko bi bila vedela, — saj sem se ji predstavil kot zdravnik, — da se sredi noči ne bi brez razloga hotel pogovarjati z dežurnim zdravnikom. Toda, če se je meni tako zgodilo, kako se šele lahko zgodi občanu, ki ne ve, ne kako in ne kaj in je vezan na dobro voljo ali usmiljenje, n. pr. take dežurne sestre, s kakršno sem sam po telefonu govoril.

P. S. — Da ne bo uganja: Dogodek je pripovedoval dr. L. M. iz Kopra, Nanaša pa se na porodniški oddelk koprške bolnišnice.

GUSTAV GUZEJ

„Ne bom poklicala zdravnika“

ženski v visoki nosečnosti znaki maršičesa.

Kolebal je, ali naj jo odpelje takoj v bolnišnico ali pa naj počaka žurnim zdravnikom ali ne, mi je do jutra. Vedel je, da je v porodni-

Pripovedoval je prizadeto, ogorčeno. Se vedno pod tlisom dogodka, ki bi se bil lahko tudi drugače končal.

Ponoči je postalo čeni slabo. Kot zdravnik je vedel, ga so lahko pri

Povedal ji je, da bi rad govoril z dežurnim zdravnikom.

»Zakaj ravno z njim?« Predstavil se je kot zdravnik. Niti ni pomagal. Sestra je povedala, da dežurnega zdravnika ne bo poklicala k telefonu. Ko jo je povprašal za njeno ime, je spustila slušalko.

Zdravnik je počakal do jutra, nato pa čeno odpeljal v porodnišnico. Tu so jo obdržali. Na srečo ni bilo nič hudega.

»Ne moti me toliko, da je menila dežurno sestro, kako lahko ona odloča, ali bo omogočila pogovor z dežurnim zdravnikom ali ne, mi je do jutra. Vedel je, da je v porodni-